

V CELJSKI REGIJI JE LANSKI PRIMANJKLJAJ OGROMEN

Zakaj bi morali biti dvakrat udarjeni?

Razgovor z Ludvikom Metelkom, članom izvršnega odbora komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Celju — Brežiška občina edina ni pokazala izgube, zato se brani plačevati izredni prispevek

»Minulo leto se je za sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev v celjski regiji končalo z velikim primanjkljajem. Kako kot predstavnik zavarovancev iz brežiške občine ocenjujete predlog za razpis izrednega prispevka?»

»Ze na seji izvršnega odbora komunalne skupnosti SZ Celje sem 13. t. m. dejal: »Če so podatki točni, tedaj ne morem pristati, da razpišemo izredni prispevek za vse občine. Brežiška občina namreč nima izgube, ampak celo za 27.600.000 s din presežka. Svoj ugovor utemeljujem s tem, ker 86. člen zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja določa: plačevanje izrednega prispevka lahko vpleje s svojim sklepom skupščina komunalne skupnosti za vse svoje področje ali pa samo za občine, v katerih ima sklad zdravstvenega zavaro-

vanja primanjkljaj. To se pravi, da tudi zakon dopušča izjemo. V naši regiji bi praviloma morale plačati izredni prispevek vse občine razen brežiške.

Naša občina je bila z izjemo v letu 1966 vedno aktiv-

na, tudi tedaj, ko je bila vključena v posavsko skupnost. Primanjkljaj je leta 1966 znašal 11.300.000 S din. Če to vsoto odštejemo od letošnjega presežka, imamo še vedno 16.300.000 S din v dobrem. Kljub temu smo doslej ved-

no plačevali izredni prispevek.»

»Kolikšen del primanjkljaja bi morali zavarovanci po-

(Nadaljevanje na 9. str.)

Leskošek v Beli krajini in Novem mestu

Minuli teden je obiskal naše kraje predsednik republiškega odbora ZZZ Slovenije tovariš Franc Leskošek-Luka. V sredo, 14. februarja, se je udeležil sestanka ZB v Adlešičih, zvečer pa je govoril v Črnomlju na občinski konferenci ZZZ. Naslednji dan se je tovariš Leskošek pogovarjal v Novem mestu s predstavniki ZZZ o razmerah, v katerih živijo borci v novo-meški občini. Več o obisku predsednika Leskoška berite na komunističnih straneh današnje številke.

MLADINSKI KONGRES IN NJEGOV POMEN

Mladina mora odigrati svojo družbeno vlogo!

»Zanjo se je treba boriti, biti stalno aktiven,« meni Vojko Dvojmoč, novi član predsedstva Zveze mladine Jugoslavije

— V čem je po vašem, Vojko, pomen tega kongresa, ki bo vplival na delo mladine v prihodnjih šestih letih?

— Po sila intenzivnem delu (kongres je enkrat zasedal celo čez polnoč) je bila sprejeta vrsta dobro obdelanih resolucij, programskih načel in nov statut, kar vse bo spremenilo delovanje mladine ter odnos do drugih družbeno-političnih organizacij. Pomembno je tudi spoznanje, da vodstvom ni treba več imeti nekdanje direktivne vloge, marveč naj bodo predvsem izvršilni organi organizacije mladih.

Vojko Dvojmoč iz Sevnice je bil na VIII. kongresu ZMJ, ki je bil od 8. do 10. februarja, izvoljen v 28-člansko predsedstvo Zveze mladine Jugoslavije.

— Na kongresu so govorili o interesih mladih kot najpomembnejši osnovi za združevanje in delo. Kako se bo to kazalo v mladinskih aktivih?

(Nadaljevanje na 8. str.)

Prvo potezo na XXIII. šahovskem prvenstvu v Čatežkih Toplicah je potegnil predsednik občinske skupščine Brezice Vinko Jurkas, ko je pozdravil vseh 48 udeležencev turnirja in jim zajeel dobro počutje ter uspešno igro. (Foto: T. Gošnik)

Osterman dolenski prvak

Penko je sicer premagal prvaka in drugega, nato pa je dve partiji izgubil — Največ najboljših mest osvojili kočevski šahisti

V letošnjem članskem hitropoteznem prvenstvu Dolenjske, ki je bilo v nedeljo, 18. februarja, v Trebnjem, je zmagal Osterman iz Kočevja, ki je v finalnem delu tekmovanja zbral 9 točk. Prav toliko točk si je priboril Cimer (Kočevje), vendar je zasedel drugo mesto, ker je v srečanju z zmagovalcem izgubil.

Tretje mesto je osvojil Penko (Novo mesto), ki je premagal Ostermana in Cimra, vendar je zgubil z Ivičem in Gornikom (oba iz Kočevja), ki sta zasedla četrto in peto mesto. Šesti je bil Golija (Ribnica), sedmi pa Avsec (Metlika). Naslednja mesta so zasedli Zupane in Praznik (oba Kočevje), Istenič in Ščap (oba Novo mesto) ter Karničnik (Kočevje).

V predfinalnih bojih je nastopilo 30 šahistov. Zasedba je bila zelo pestra: od 9-letnega pionirja iz Črnomlja do 68-letnega šahovskega veterana iz Ribnice. Žal pa ni nastopilo nekaj najboljših tek-

morcev iz Novega mesta. Prav to je verjetno omogočilo mladim, a dobrim kočevskim tekmovalcem, da so osvojili največ najboljših mest. STANIČ

Davčne olajšave za kmete

Občinska skupščina v Krškem bo obdržala davčne olajšave za tiste kmete, ki so se borili v vrstah NOV. Svet je predlagal skupščini, naj tudi pri obdavčitvi živinorejcev, ki pogodbeno redijo govedo ali prašiče, upošteva manjši davek. Za zavezance višinskih naselij z manj kot 2000 Ndin katastrskega dohodka na negozdnih površinah je svet predlagal oprostitve. Veljala naj bi za ista naselja kot lani. Prispevka iz kmetijstva naj bi bila nadalje oproščena gospodarstva z manj kot 1000 Ndir katastrskega dohodka.

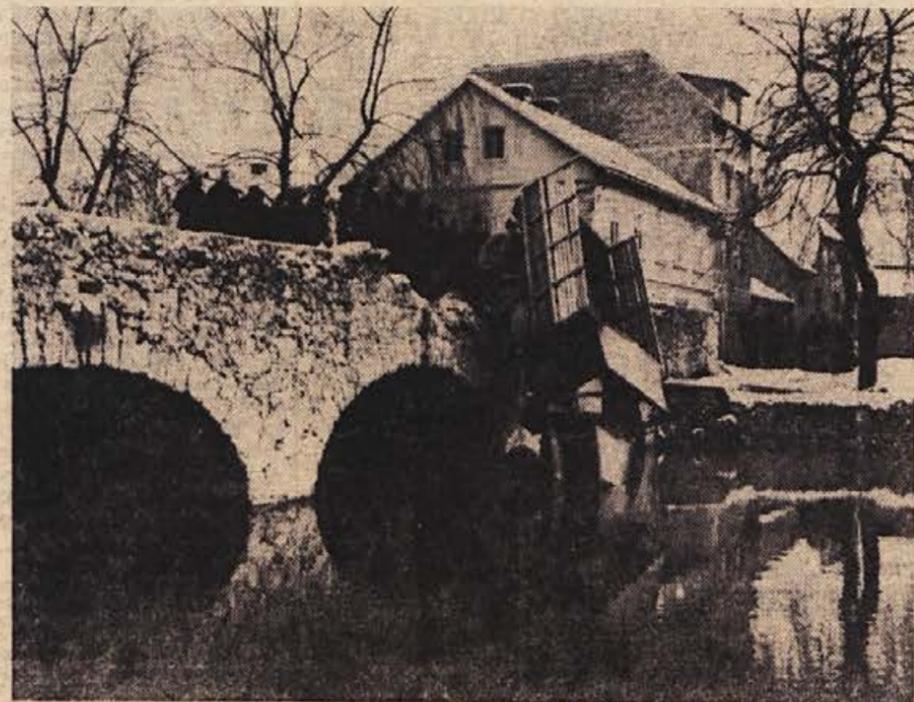
Spet selitev obrtnikov?

V krški občini so ljudje opozorili na to, da k do komunalne takse na motorna vozila spet spodbudile obrtnike k preseljevanju iz občine v občino. To povzroča nepopoln pregled nad njimi, marsikdaj pa tudi odliv denarja drugam.

Nova trafo postaja v Črnomlju

11. februarja je v Črnomlju začela obratovati nova razdelilna transformatorska postaja, ki pomeni za celotno Belo krajino veliko pridobitev, saj se bosta dobava in kvaliteta električne energije občutno izboljšala. Nova 35- in 20-kilovatna trafo postaja obratuje brez stredbe, je delno avtomatizirana, iz nje pa poteka 5 daljnovodov proti Črnomlju, Metliki, Novemu me-

stu, Vinici in Beltu. V prihodnje so predvideni odcepi za Semič, Črnomelj in poseben daljnovod za industrijo. Investitor daljnovoda 35 kV od Novega mesta do Črnomlja je bilo podjetje Elektro Novo mesto, ki je prispevalo 73 milijonov Sdin, razdelilno transformatorsko postajo pa je zgradil Elektro Ljubljana. Veljala je okoli 245 milijonov Sdin. FRANC JERAJ

TRISTO TRI LETA JE ZDRŽAL tale ribniški most čez Bistrico viharje zgodovine. V soboto zvečer pa je resno načel njegovo podobo, ki so mu jo dali mojstri leta 1665, vojaški kamion. Podrl je ograjo in pikiral v mrzlo rečico (Foto: Drago Mohar, druga nagrada za fotografijo tedna)

Odnosi še niso pravi

Predstavniki delovnih organizacij so na nedavnem razgovoru z Viktorjem Avbljem v Krškem izrazili željo po spremembi odnosov med republiko in občani. Reševali naj bi jih na podoben način, kot to urejajo republike zvezo.

Denar za Bazo 20

Predsednik GO ZZZ Slovenije Franc Leskošek-Luka je med obiskom v Novem mestu 15. februarja povedal, da je denar za ureditev Baze 20 zagotovljen. Povedal je tudi, da si bo posebna komisija z republiškim in občinskimi izvedenci v kratkem ogledala Rog in pripravila predlog za obnovo oziroma ureditev.

VREME

OD 22. FEBRUARJA DO 30. MARCA
Nastopilo bo skoraj zimsko-hladno razdobje s pogostnimi mrzlimi vetrovi. Večje snežne padavine okrog 25. in 26. februarja, manjše sneženje pa okrog 22., 29. februarja in 3. marca. Druge dni suho oziroma lepo, toda hladno vreme. Dr. V. M.

GLAVNO GADJE GNEZDO

IN VESOLJNA ZALEGA GADOV
IN BELOUSK V METLIKI
NAZNANJATA, DA BODO V NEDELJO,

25. FEBRUARJA 1968,
popoldne

VELIKI PUSTNI SPREVOD

skozi naše staroslavno mesto
z nevidnimi senzacionalnostmi

Dopoldne ob 11. uri bodo po metliških ulicah in trgih orali, kosili in mlátili tradicionalni metliški orači, kosci in mlatici.

Pridite! Gadje in belouške vas vabijo!

Če bo slabo vreme, bo ta edinstvena, epohalna prireditev na pustni torek, 27. februarja 1968.

Jogi
MEBLO
NOVA GORICA

tedenski mozaik

Američani trdijo, da je vsaj nekaj orožja, ki so ga borci PNO uporabljali v Saigonu med nedavno ofenzivo, prišlo po morju iz Hongkonga in Macao v zabojih, na katerih je pisalo »pasje bombice«. Vietnamci za svoje novo leto »stela« radi zažigajo rakete in petarde. Toda takšnega ognjemeta, kakršnega je bil letos, še ni bilo... Devet dni so stavkali newyorški smetarji in po vsem velenem mestu je smrdelo. Ljudje so se bali, da se bodo pojavile še podgane. Bila je nevarnost, da izbruhne kaka epidemija. Popustila so oblastva in povisala plačo smetarjem. Zanimivo, kako žitljenje venomer opozarja na pomen pokitcev, ki so neugledni, pozabljeni in včasih celo — zaničevani... Po nekaterih ocenah so izdatki za zimске olimpijske igre v Grenoblu znašali celih 600 milijard starih dinarjev. Slišati je pritožbe, da bi bilo bolje, ko bi del tega denarja porabili za poživitev športa in telesne kulture sploh po vsej Franciji. Toda ugled države zahteva svoje... Madriški študentje so med demonstracijami zalutali tudi veliko razpelo v policijo. To je vzbudilo določeno ogorčenje v nekaterih verskih krogih. Toda že stari Rebalais je ugotovil, da se da s križem prav krepko mahnjati po nasprotnikih. In navsezadnje, mar ni bil zmeraj križ tam, kjer je bilo treba blagoslovljati orožje bodisi proti krivovercem ali proti nacionalnemu sovražniku? Pariški »Mondes« je takole moderniral staro francosko basen. Neki kapitan je odšel na morje, ne da bi se menil za stvarila pred viharjem. Venomer je ponavljal: Saj ne bo nič huđega. Njegova papiga se je naučila ponavljati za njim te besede. Vihar je prišel. Nikjer zemlje, nikjer kruha. Prišel je na vrsto tudi ptič, da bi ga deli v ponev. Ko so ji zavijali vrat, je papiga vpila: Nič huđega. »Kdo bo torej imel zadnjo besedo v vietnamski vojni,« se sprašuje časnik, »kapitan ali papiga?«

Zelje proti varnosti...

Ob izidu priročnika, kako naj se državljani vedejo in kaj naj ukrepajo ob nenadnem izbruhu vojne — Nobene panike ali strašenja ni, toda pripravljene moramo biti na vse! Na nesreče (naravne ali vojne) pa smo v Jugoslaviji slabo pripravljene, čeprav ima tudi ob njih sleherni državljan svoje odgovorne dolžnosti

Nad spečimi strehami je zlovesče zatulila sirena. Tulila pet, deset, trideset, šestdeset sekund. Dremotni in preplašeni prebivalci jemljejo otroke iz posteljic. Prve bombe rušijo ulice. Prelomilo se je že nekaj stolpnic. Iz nadstropij beži mesto v samoobrambi v kletne prostore. Toda ljudje ne morejo vanje — vrata so zastavljena s kadmi kislega zelja!

Ta apokaliptična in tra-gično-smešna podoba je samo šala, morda nesla-na. Toda stari pregovor pravi: V vsaki šali je skrito nekaj resnice!

VZROKI

Živimo v svetu, v katerem vojna in nasilje lahko potrkata na vrata vsake dežele. To dokazuje vietnamska golgota, gusarstvo nad Suezom, lopovščine nad zelenimi poldnevniki Latinske Amerike in džunglami Afrike, krvavi fašizem v Angoli in Mozambiku, Guevarovo herojstvo v Boliviji... Ukleščen med jedrske velikane, je svet poverjel, da mir lahko počiva na njihovem ravnotežju. Toda na žalost je prav to ravnotežje omogočilo »klasične« vojne »lokalnega« značaja, ki so lahko prav tako pogubonosne. In taka vojna, ali kdo to hoče ali noče, je v tem zgodovinskem trenutku dobila državljanske pravice.

POSLEDICE

Zaklonišča gradijo skoraj v vseh mestih sveta. Hanoi že dolgo živi samo v njih. Zaklonišča gradijo tudi pri nas. Toda sramežljivo smo jih spreminjali v kleti, in to marsikje. V kletih pa po dobri stari tradiciji hranimo kislo zelje, ozimnico, otroške vozičke... Seveda, zakaj pa naj sicer kleti uporabljamo?

Smó v naporih prizadevanj za svetovni mir. Vendar pa nam nihče ne more jamčiti za naš lastni mir! So različne grožnje, in od različnih strani. Bilo

MOSKVA: Italijanska filmska zvezda Claudia Cardinale in igralec Peter Finch sta prispela v ponedeljek sem, da bi igrala v filmu »Rdeči šotor«. Takole sta se postavila pred sovjetskega fotoreporterja v baru hotela »Metropol«. Telefoto: TASS

tedenski zunanjepolitični pregled

Zahodnonemški kancler Kiesinger je s celim tropom ministrov in državnih sekretarjev obiskal Pariz v okviru občasnih posvetovanj, ki jih določa pogodba o prijateljstvu in sodelovanju, sklenjena pred petimi leti med Francijo in Zvezno republiko Nemčijo. Dvodnevni razgovori v četrtek in petek prejšnji teden so prinesli presenečenje. Za Nemce je uspeh razgovorov »prekosil vsa pričakovanja«, toda tega mnenja ne delijo vsi politični komentatorji.

V razgovoru s Kiesingerjem je predsednik de Gaulle privolil v predlog, da bi se 29. februarja sestali v Bruslju zunanji ministri držav evropske gospodarske skupnosti. Pogovorili naj bi se o »dogovorih«, ki bi jih bilo mogoče skleniti med Skupnim trgov in Veliko Britanijo in drugimi kandidati za članstvo v EGS. S temi dogovori bi povečali trgovino s kmetijskimi in industrijskimi proizvodi.

To seveda ne pomeni, da bi Britanija že postala članica EGS. Niti ne pomeni tega, da bi se že začela pogajanja za njen vstop. Pomeni samo to, da bi se obe skupini v zahodni Evropi zblížali. Potemtakem se v bistvu ni spremenilo de Gaullovo stališče, da bi morala Britanija prej »opravičiti vajiško dobo«, preden bi lahko postala polnopravna članica EGS.

V Londonu so zdaj v hudi zadregi. Dosti so si obetali od zahodnonemške podpore. Mislili so, da se bodo okrog Bonna zbrali vsi tisti, ki bi radi spravili Britanijo v Skupni trg, in da de Gaulle ne bo kos pritisku vseh petih članic Skupnega trga. Toda zdaj je Bonn dejansko »prestopila« na de Gaullovo stran, čeprav zmagovalno govori o velikem napredku glede francoskega stališča. Bridka resnica — za Britance bridka — je, da se je de Gaulle posrečilo razbiti blok britanskih prijateljev v Skupnem trgu, ne da bi mu bilo treba odstopiti od že znanega stališča: Britanija lahko postane pridružena članica EGS, ne more pa kar skočiti v evropski skupnost. Dostojno Britanci govorili »Vse ali nič«. Zdaj si v Londonu belljo glave, ali naj se zadovoljijo s tistim.

PARIZ — V jugoslovanskem klubu v Parizu je eksplozija bombe, ki jo je podtaknila roka slovenskega emigranta, ubila enega jugoslovanskega in ranila 18 jugoslovanskih delavcev, ki so gledali televizijo. Predstavniki francoskih oblasti so objavili strogo preiskavo in kaznovanje oseb, ki so odgovorne za ta zločin.

kar sta jim ponudila de Gaulle in Kiesinger v Parizu. Zadnji teden je prišlo ob reki Jordan do hudih spopadov. Kakor že običajno, ni nihče prvi začel. Jordanci trdijo, da so prvi začeli streljati Izraelci, ti pa e delajo nedolžne in zatrjujejo, da so seveda Jordanci krivci za obstreljevanje.

Vendar si je težko misliti, da bi jordanski kralj Husein, ki mu tako rekoč iz dneva v dan prerokujejo konec

Kiesinger v Parizu

hkrati z razsulom države (desettisoči beguncev, pomanjkanje hrane in denarja, najrazličnejši notranji pritiski), prvi izzval neprimerno močnejšega sosedu. Teško si je misliti, da bi vrhu vseh težav, ki jih ima, tvegala, da bi se spet vnel prvi vojni spopad, v katerem bi izraelske sile zlahka prekoručile reko Jordan in zadali milostni udarec jordanski državi.

Spopadi prejšnji teden so bili najhujši od vojne lani junija, le da sta obe strani spoštovali črto premirja. Sicer pa so Izraelci poslali v boj številna letala, z obeh strani pa so uporabljali tankovske topove in cele topniške baterije za obstreljevanje nasprotnih položajev.

Zelo verjetno je, da skuša Izrael čimprej pripraviti kralja Huseina do pogajanj. Res je, v zadnjem času se je okrepila diverzantska dejavnost komandosov. Toda teh ne pošilja na izraelsko ozemlje kralj Husein, ampak prihajajo zvečine iz Sirije. Poleg tega so ZDA pred nekaj dnevi sporočile, da mislijo poslati Jordaniji sodobno orožje. Morda računajo v Tel Avivu oziroma Jeruzalemu, da bi kralj Husein postal gluh za predloge o pogajanjih, ko bi prejel ameriško orožje.

Vsekakor je treba razumeti najnovejši spopad ob reki Jordan kot grob in nedvoumen opomin, ki ga je Izrael poslal Amanu. Začnite se pogajati z nami — najbolje bi bilo sami brez drugih arabskih držav — sicer bomo nastopili z zelo neprijetnimi ukrepi, med katerimi je bil tisti prejšnji teden le uvod.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

REFORMA POSPEŠILA INTEGRACIJSKE PROCESSE. — Kar prej ni uspelo raznim političnim forumom s prepričevanjem in nermalokrat tudi s pritiskom, do tega je sedaj privedla ekonomska logika sama. Dan za dnem beremo o prizadevanjih raznih podjetij, da bi združila svoje napore ter z boljšo delitvijo dela in specializacijo ustvarjala večje rezultate. Te dni so se kolektivni šestih jadranskih ladjedelnio, ki letno zgrade kakih 400 tisoč ton nosilnosti ladij, odločili za eno samo, to je združeno podjetje.

Na sestanku aktiva komunistov elektro gospodarstva Slovenije v Mariboru so bili tudi soglasni glede tega, da je treba v interesu nacionalnega gospodarstva združiti prizadevanje vseh elektrogospodarskih organizacij za združitev oziroma ustanovitev enotnega podjetja za SR Slovenijo. V zadnjem času se čedalje bolj prebija tudi težnje za integracijo slovenskega bančništva. Bolj in bolj si krči pot tudi spoznanje, da je perspektiva slovenskega železarstva edinole v združitvi vseh železarn, kajti le to bo omogočilo smotno delitev dela in specializacijo v prid večji konkurenčni sposobnosti na mednarodnem tržišču.

Napredek v integraciji slovenskega gospodarstva se kaže tudi v združitvi zasavskih premogovnikov v eno samo podjetje, ki bo z združenimi napori, večjimi sredstvi itd. zagotovilo premogovništvu v tem delu Slovenije še dolgo življenje.

OBČINE STOPAJO NA POT SAMOFINANCIRANJA. — Finančni predpisi, ki jih je te dni sprejela republiška skupščina, vnašajo nove kvalitete v financiranje občin. To

omogoča, da komune hitreje stopajo na pot samofinanciranja. — S tem se bistveno zmanjšuje razkorak med ustavno ureditvijo občine in njenim resničnim položajem. — To je bila vodilna misel skupščine »Občana« v Kranju, kjer so govorili o ustavnem položaju občine in njenih pretekih problemih.

IZVOZ V JANUARJU — DOBRO ZNAMENJE. Izvoz iz Jugoslavije je bil v letošnjem januarju za 18,7 odstotka večji, kakor v

Pozitivni procesi

Istem mesecu lani, Slovenija je bila še uspešnejša, saj se je njen izvoz v prvem letošnjem mesecu povečal kar za 24,6 odstotka v primeri z istim mesecem lani. To je dobro znamenje, ki buči upe v to, da bo šlo tako uspešno tudi naprej — do konca leta. Uspeh je še večji, če vemo, da je bil pretekla leta izvoz najmanjši v januarju.

Proizvodnja v Sloveniji ni šla tako skokovito navzgor kot izvoz, saj se je povečala le za en odstotek v primeri z lanskim januarjem. Pravijo pa, da bi bila proizvodnja lahko večja.

ODLIKOVANJA ORGANIZATORJEM »KRICAČA«. Ob svečani izročitvi odlikovanj organizatorjem prvih radijskih oddaj naše re-

volucije, prve radijske postaje Osvobodilne fronte, ki je delovala v okupirani Ljubljani, je govoril predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik. Potem ko je orisal pomen »Kričiča« za našo revolucijo, je govoril tudi o vlogi komunikacijskih sredstev v sedanosti in bodočnosti. — Med drugim je dejal, da se morajo komunikacijska sredstva v svojih prizadevanjih zavzemati tudi za višjo, popolnejšo in čistejšo notranjo vizijo življenja.

POSVET O VLOGI SINDIKATOV. V komisiji CK ZKJ za družbenopolitične odnose so govorili o vlogi sindikatov v samoupravnem sistemu. Med drugim so poudarili, da se morajo sindikati zavzemati za uskladitev odnosov v podjetjih, gospodarskih panogah in delavskem razredu kot celoti. Menili so tudi, da je zaščitna funkcija sindikatov še zmeraj potrebna.

260.000 NOVIH STANOVANJ. V zadnjih dveh letih je Jugoslavija dobila 260 tisoč novih stanovanj, kar je zelo zadovoljivo. Pesebej je treba poudariti, da smo dobili za manj denarja več stanovanj. Zasluga za to gre tudi temu, da se je v zadnjih letih povečala udeležba občanov.

BODO POTNI LISTI CENEJŠI? Predsednik odbora za turizem Velizar Škerović je te dni dejal, da bomo najbrž revidirali sedanje pristojbine za potne dokumente za tujino. Takse za potne liste smo konec lanskega decembra podražili zato, da bi zmanjšali devizne stroške. Ta ukrep, kot vse kaže, ni rodil zaželenih rezultatov. Edini rezultat je ta, da je nabavljanje potnih listov pri nas najdražje v Evropi.

Razvojne možnosti Slovenije

Iz povedanega sledi, da bo moral program dolgoročne gospodarske usmeritve Slovenije upoštevati nekatere poglobljene splošne elemente naše ekonomike.

Predvsem bomo morali v naši nacionalni ekonomiki računati s kar največjo rentabilnostjo že vloženi sredstev. Na podlagi znanstvenih analiz in konkretnih rezultatov naše večletne gospodarske prakse bo treba izračunati, kako se obnašajo vložena sredstva v posameznih gospodarskih panogah, področjih in grupacijah. Dokopati se moramo do lastnih računov kaj je danes in kaj bo jutri. Ne gre o tem, kaj je bilo rentabilno včeraj, za socialne in družbene komponente družbenih vlaganj oz. družbenih sredstev.

Iščemo optimalno ekonomičnost dela, katere moč in vrednost bomo morali preizkusiti na mednarodnem trgu in v svetovnih gospodarskih tokovih. Morda bo kdo rekel, zakaj ne govorimo o jugoslovanskem, pač pa o mednarodnem trgu. Trdno smo prepričani, da se bo vse, kar se bo obneslo na mednarodnem trgu, obneslo tudi na našem, jugoslovanskem, ki je konec koncev sestavni del svetovnega trga.

Iz tega nujno izhaja, da ne bomo mogli razvijati vsega tistega, kar imamo, ampak samo tiste proizvodnje, ki so perspektivne, v katerih imamo komparativne prednosti. Iz tega logično sledi, da bomo morali nekatere naše panoge in podjetja hitro razvijati, druge počasneje, tretje pa sploh opuščati. To pa ne bo lahka in prijetna naloga, saj se bomo najbrž težko poslovili od nekaterih dejavnosti, ki smo jih doslej kovali v zvezde. Potrebni bodo tudi boleči posegi. Prav zaradi tega je toliko bolj potrebno, da bomo dosegli politično in strokovno enotnost glede našega razvoja. Napak bi bilo namreč določiti z administrativnimi ukrepi selekcijo. Težiti bi morali za tem, da ustvarimo o osnovni razvojni usmeritvi idejno in politično enotnost. Na tej osnovi bomo lahko izdelali enotna merila in kriterije za nadaljnji razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti. To je naloga celotne nacije, ker gre za njen razvoj in tvornost. Če bomo uspešno spravili naše ekonomske, idejne in politične zamisli na skupni imenovalec, bomo zagotovili trdne temelje za vsklajeno in učinkovito akcijo vseh samoupravnih oblastvenih in političnih dejavnikov na vseh ravneh, od delovne organizacije do republike.

Struktura proizvodjalnih sil v naši

republiki nikakor še ni zadovoljiva. Treba jo bo spreminjati na podlagi znanstvene analize celotnega našega gospodarstva in na temelju skupnih načelnih odločitev, o katerih smo govorili. Današnja struktura slovenskega gospodarstva je po mojem mnenju preveč grajena od vrha navzdol, pod vplivom subjektivnih zamisli in vplivov zunaj gospodarstva, zato nam ne more več ustrezati. Če bomo dosegli najboljšo strukturo proizvodjalnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodjalnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodnje. S tem pa bomo tudi eliminirali vpliv političnih in subjektivnih pritiskov, vmešavanja in licitiranja.

Eden bistvenih elementov pri tem bodo družbena sredstva, ki jih je mogoče usmerjati tako ali drugače; jih rentabilno nalagati in jih oplajati ali pa jih zapravljati v ekonomsko zgrešenih naložbah. Morali bi izdelati kriterije za usmerjanje družbenih sredstev, na osnovi ekonomskih kazalcev, ne pa skovanih v glazah, ne glede na ekonomsko stvarnost in dosežane gospodarske izkušnje. Zlasti zadnji dve leti, čas, ko smo se lotili gospodarske reforme, sta pokazali, kaj se v danih razmerah in v stiku z mednarodnim trgovom more in mora razvijati, kaj pa je treba slej ko prej opustiti. Logiki sedanjega razvoja in rezultatom analiz, ki jih bomo napravili, bi morali slediti tudi tokovi družbenih sredstev. Žal pa sredstva, ki jih imamo na razpolago, še dandanes ne dotekajo vselej tja, kjer bi bilo gospodarsko najbolj logično in racionalno. Treba bo pač obračunati z ostanki romantičnosti, ki še živi v naši ekonomski zavesti in praksi, in spraviti ekonomske odločitve v sklad s spoznanji in zahtevami, ki jih je dala reforma.

To bi bili nekateri elementi splošnega značaja, s katerimi bo treba računati, ko bomo oblikovali program dolgoročne razvoja našega gospodarstva. Morali pa bomo upoštevati še mnoge druge in tudi bolj podrobne in konkretne. Naj opozorim na nekatere

Najprej zunanji trg, njegove zahteve in gibanja, ki jih povzročajo v svetovnem gospodarstvu. Če nečemo biti kratkovidni in ozki, potem bomo morali iskati stike in prostor na čim širši fronti.

Stvar določenega dogovarjanja

Letošnja proračunska razprava v republiški skupščini - Občine počasi le postajajo temeljne družbeno-politične skupnosti, žal pa jim bo letos za to pravico spet zmanjkalo časa, da bi jo zares lahko do kraja tudi uresničile!

Letošnja proračunska razprava v republiški skupščini se je začela sorazmerno pozno kljub prizadevanjem, da letos ne bi zamudili. Razlog je bil v tem, da so z njo zamudili v zvezni skupščini. Zvezni proračun so sprejeli šele tik ob koncu lanskega leta in se je vsa stvar zapletla okrog limit stopenj prispevkov iz osebnih dohodkov. Tako je zdaj nastala velika časopisna stiska, ker morajo občinske skupščine do konca februarja sprejeti ustrezne odloke glede davkov, prispevkov in taks, sicer ne morejo veljati za letošnje leto, ampak veljajo lanske. Vsak tak odlok pa mora na zboru volivcev, kar pa ni mogoče opraviti v enem tednu. Zato so se v republiški skupščini odločili, da bodo po hitrem postopku

Spominsko slavlje na Primorskem

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je prejšnji teden imenoval 17-članski odbor, ki bo pripravil in vodil proslavo, s katero bomo počastili letošnjo 25. obletnico vseljudske vstaje na Primorskem. Z vrsto krajevnih in večjih proslav bodo Primorci počastili spomin na največjo odločitev v svoji zgodovini.

Odlikovani slovenski knjižničarji

Ob dvajseti obletnici ustanovitve društva bibliotekarjev Slovenije je predsednik republike tovariš Tito odlikoval devet zaslužnih knjižničarjev. Pretekli teden jim je republiški sekretar za kulturo in prosveto Tomo Martelanc v klubu poslancev v Ljubljani izročil visoka odlikovanja v imenu predsednika republike. Dobil so jih Srečko Vilhar, dr. Melita Stele-Pivec, Bogo Komelj, Pavle Kalan, Josip Rijavec, Savica Zorko-Suligoj, France Dobrovoljc, dr. Branko Berčič in Maks Veselko. — Odlikovancem priskrbo čestitamo!

sprejeli vse tiste zakone, ki so v zvezi s proračunom, sam proračun pa kasneje in predvidevajo, da se bo to zgodilo ob koncu februarja.

Republiški proračun temelji na štirih temeljnih načelih: prvič je treba zagotoviti plačilo starih obveznosti, ki zapadejo letos, drugič je treba za socialno zavarovanje zagotoviti toliko denarja, da ne bi poslovalo z izgubo. Tretjič je treba financiranje strokovnega šolstva sistemsko urediti in četrtič naj republika ne bi omejevala stopenj prispevkov občinskim skupščinam, zaradi česar je izvršni svet že pripravil predlog zakona o tem umaknil.

Prav o tem poslednjem pa je bilo v skupščini veliko govora. Prevladalo je mnenje, da republika, ki se je na ravni federacije borila proti limitiranju stopenj, ne more sama stopenj limitirati v odnosu na občinske skupščine in kar velja za enega, mora veljati tudi za drugega. Res je pa, da je bilo iz samih občinskih skupščin precej pripomb na tako odločitev, češ, da je premalo časa za konkretna dogovarjanja z delovnimi organizacijami, da je to dogovarjanje močno komplicirano in da se bo težko sporazumeti in da je za vse to navsezadnje zdaj tudi premalo časa.

Načelo dogovarjanja pa pomeni, da bi se morali dogovarjati z vsako delovno or-

ganizacijo posebej, pogledati, koliko zmora in časa ne zmora, kar pomeni, da je treba razpravljati na podlagi konkretnih analiz in podatkov in ne na pamet. Zato so bile tudi močne težnje, naj bi tudi vse ostalo predpisala republika z zakonom, da bi se ognili vsem zapletom in težavam. Zmagala pa je načelna politika, ker gre za eno izmed ustavnih pravic temeljnih družbeno-političnih skupnosti.

Letos občinskim skupščinam prav zaradi časovne stiske najbrž ne bo uspelo dogovarjati se prav z vsako delovno organizacijo. Vendar začetki bo treba ter vsaj v globalnih številkah oceniti, kolikšna so možnost gospodarstva in kolikšne niso. Vrh tega pa je še ta novost, da je letos obdaven tudi sklad skupne porabe, in to v korist občin in ne v korist republike, kakor je bilo prvotno mišljeno. Že doslej so namreč delovne organizacije prispevale prav iz teh skladov velik del za razvoj družbenih služb v občini in bi bilo napak, če bi šli prispevki od teh skladov v republiško blagajno.

Gre torej za začetek in letos prav gotovo še ne bo steklo vse, kot bi bilo treba. Vsekakor pa pomenijo ti premiki uveljavljanje občin kot temeljnih družbeno-političnih skupnosti, kar je bilo doslej marsikdaj zapostavljeno.

V. JARČ

Kmetijski nasveti

Jugoslovanska metoda dognojevanja pšenice

Ob jesenski setvi damo pšeničnemu posevku dovolj fosfornih in kalijevih gnojil, varčujemo pa z dušikovimi gnojili. Prvi dve vrsti gnojila lahko trosimo na zalogo, čisto drugače pa moramo ravnati z dušikom, ki se dobro topi in ga voda odnaša z zemljo. Ob tem ni odveč povedati, da je prav neznanje krivo prepričanju, da se pšenici ne splača dognojevati, češ da nič ne zaleže.

Izbirna rastlina, kot je pšenica, potrebuje za rast precej dušika, ki pa ga ne moremo potrositi vsega naenkrat. Če ga ne smemo potrositi naenkrat, ga moramo v obrokih. Skupaj z italijanskimi sortami pšenice je prišel k nam tudi njihov način gnojenja in dognojevanja. Po italijanskih izkušnjah, nastalih v toplejšem podnebju, je treba dognojevati že v pozni jeseni in pozimi. Sprva smo tako dognojevali tudi pri nas, vendar ni bilo pravega uspeha, ker pozimi rastlinice mirujejo in ne potrebujejo kaj več hrane. Drage dušične gnojila smo tako skoraj čisto nekoristno metali proč.

Domachi poskusi so pokazali, da v naših razmerah jeseni ni treba dosti gnojiti z dušikom, pozimi pa sploh ni treba dognojevati. Glavni trenutek pride z godaj spomlad, preden začno pšenične bilke hitreje rasti. Takrat je treba rastlinam dognojevati, vendar je tudi to pot potrebna previdnost. Preveč gnojila bi rasline nagnalo v bujno rast, to pa bi bilo na škodo zrnja, posevek bi bil manj odporen proti rastlinskim boleznim in bi rad polegel.

Drugi obrok dušičnega gnojila (običajno uporabljamo nitromonkal) damo takrat, ko gre pšenica v latje, tretjega pa med klasičenjem in cvetenjem. To moramo upoštevati tem bolj, čim večje količine gnojila želimo dati rastlinam.

Ta metoda dognojevanja je preizkušena v naših inštitutih za naše podnebne in rastne razmere. Imenujemo jo tudi »jugoslovanska metoda«, njena zasluga pa je, da so se hektarski donosi pšenice v zadnjih letih tako povečali. Rodovitnim sortam je omogočila, da so pokazale svoje lastnosti.

Inž. M. L.

To pa ne bo lahko - urediti vse na novo

Ob pripravljanju novega sistema zdravstvenega zavarovanja

»Večno nekakšne spremembe, komaj se nečesa navadimo — pa spet spremenjamo!« Nič kolikokrat smo v zadnjih letih, pa še posebej lani, slišali take in podobne tožbe, če je beseda nanesla na zdravstvo in socialno zavarovanje. Stvari pa kljub temu niso tekle niti tako, kot bi si želeli zavarovalci, ne kot zdravstvena služba in ne kot tisti, ki imajo na skrbi ravnanje z denarjem, namenjenim za zdravstvo.

Kakšno naj bo sodelovanje zavarovancev, da bo njihova beseda res zalegla?

Kaj bi skrivali, saj smo dosti glasno slišali, ne le na štiri oči, ampak tudi na številnih in preštevilnih sestankih, da z dopolnjevanjem predpisov, sprejemanjem novih zakonov in reorganizacijami le bolj poskušamo mašiti večje razpoke, pri čemer pa se kaj hitro pokaže, da je sprejeta novost sicer odpravila to ali ono pomanjkljivost v organizaciji zdravstva ali socialnega zavarovanja, povzročila pa novo težavo tam, kjer je morda vna

prej nismo pričakovali. Pri vseh teh pripetljah pa že lep čas naletimo na tolažbo, da so nekatere spremembe le premostitveni ukrepi, druge pa že zasnova bodočega sistema zdravstvenega zavarovanja — kajti prav ta nov sistem zavarovanja naj bi dokončno obračunal s pomanjkljivostmi, nepravilnostmi, ki se pojavljajo v praksi in nam končno zagotovil razvoj zdravstvenega varstva in potrošnje sredstev v kar najbolj usklajenih razmerah, ustreznih našim potrebam in možnostim.

Prav zaradi teh velikih obetov, kaj vse nam naj zagotovi nov sistem zdravstvenega zavarovanja, ni bila naloga tistih, ki so ga začeli pripravljati v zveznem okviru, niti najmanj lahka. Že pred meseci je bil prvi osnutek tež in osnov, na katerih naj bi slonela nova organizacija zdravstvenega zavarovanja zavrjnena, ponovno jo je zvezna komisija vzela v pretres in dopolnjen in popravljen osnutek tež je bil nato sprejet v zvezni skupščini konec lanskega decembra. Razprava takrat je bila zelo dolga, pomislekov, ali nam posamezna načela in smernice ustrezajo ali ne, je

bilo kar precej. Prav zaradi tega so predlagatelji že tedaj zelo poudarjali in terjali, naj javna razprava, sodelovanje čim širšega kroga strokovnjakov, institucij in prizadetih činiteljev, odločno poseže v to, da bi osnutek sistema čimbolj dopolnili.

Tako lahko za letošnje leto rečemo, da se bodo zdravstveni in družbeni delavci, pa tudi zavarovalci soočili z izredno težavno in odgovorno nalogo, da oblikujejo svoja mnenja in poglede do posameznih stališč in načel, kakšno naj bo bodoče zdravstveno zavarovanje in da bo prav ta razprava dolge mesece v ospredju zanimanja.

Bomo znali zagotoviti samoupravnost tudi na tem tako perečem področju?

Poglejmo samo v glavnem nekatera izhodišča, na katerih bi moral temeljiti nov sistem zdravstvenega zavarovanja. Veliko večjo možnost o odločanju, kolikšne naj bodo zavarovalne pravice in koliko denarja je potrebno zbrati, bi moral imeti delovni ljudje, zavarovalci sami. Predvsem bi moralo ostati v pristojnosti delovnih ljudi, združenih v njihovih de-

lovni organizacijah in delovnih skupnostih odločitev, kako ustrezno potrebam in možnostim oblikovati pravice in dolžnosti zavarovanja. Tako bi vloga samouprave dobila res svojo pravo osnovo, delovne organizacije pa neposreden vpliv pri obveznem zavarovanju za primer nesreče ali profesionalne bolezni. Republika bi prevzela odločilnejšo vlogo pri usklajanju možnosti in potreb.

Ne bo dovolj, če se bodo med razpravo oblikovala le mnenja glede posameznih načel, enako važno bo, kako načela tudi uzakoniti, da bodo v praksi prinesla tisto, kar od njih pričakujemo. — Precej izkušnje že imamo — vzemimo samo pokojninski sistem — da to dvoje: načelo in praksa, nista bila povsem skladna, pa v enako napako ne bi smeli zaiti pri obravnavanju kompleksa vprašanj bodoče organizacije zdravstvenega zavarovanja. Popravljati stvari naknadno je navadno prepozen in neučinkovit ukrep, zato pa je toliko važnejše, da bi javna razprava čimbolj plodno in kompleksno utemeljila oblike in način zavarovanja, ki bi upošteval naš dosežani razvoj in dal perspektivo solidnejšega urejanja tega področja v bodoče.

MARIJA NAMORS

PUST, PUST, KRIVIH UST...

Vsakoletno kurentovanje o pustu v Ptujju pomeni za Slovenijo, za sosednjo Hrvaško, pa tudi za Avstrijo in Madžarsko to, kar je pomenilo nekoč za Ptuj pustovanje v bližnjih obdravskih vaseh okrog Markovec in Gorišnice, pa tudi okrog Vidma in Cirkovec. Tu je bilo na pustna dneva vseljusko dvodnevno praznovanje. To sta bila dva dneva brez dela, ko se je del prebivalcev spremenil v zanimive pustne skupine, drugi pa so bili gledalci in občudovalci.

Ptuj je tudi po osvoboditvi ocnil bogastvo ljudskih pustnih običajev v svoji okolici. Zato je na stečaj odprl vrata skupinam za pustovanje v mestu. Organiziral je poleg maskirane mladine tudi maskirano godbo na pihala, razen zanimive karnevalske skupine, komedijante in drugo. Tako je postal pustni terek popoldne tudi ptujski praznik ob velikem številu nastopajočih in še večjem številu gledalcev. Koranti, orači, kopjaši, rusa, picki, kopanjarke, vile in komedijanti iz Markovec in okolice niso bili sami na ptujskih ulicah. Prispeli so orači iz Lancove vasi, njihovi plesalci, potem plesalci iz Pobrežja pri Vidmu, plohariji iz Cirkovec, Cigani iz Dornave in mnogi drugi.

Vse to je spodbudilo ptujске kulturne in turistične delavce, da so ob opori še drugih činiteljev pred osmimi leti ustanovili Zavod za folklorne in karnevalske prireditve. Ta je potem organiziral vsakoletno kurentovanje in karneval na nedeljo pred pustom v Ptujju.

Da bi gledalci videli čim več in da bi jim predstavili pustne običaje iz drugih predelov Slovenije, je povabil zavod še skupino lavfarjev iz Cerknega, skoromatov iz Brkinov, borove gostivanjce in plesalce iz Predanovec in iz Bučkovec, maskare iz Dobropolj na Dolenjskem, pogrbece iz Hajdine in karnevalske skupine iz Celja, Maribora, Ptujja in od drugod.

Koranti (kurenti) iz okoliških vasi

Obdravske vasi med Ptujem in Borom: Spuhlja, Zabovci, Markovci, Nova vas, Bukovci in Stojanci pa tudi Rogoznica pri Ptujju, okolice Vidma in Podlehnik. Na so obranili korante in druge pustne like ter običaje kot dragocenost prednikov, ne da bi vedeli za podobne pustne maske iz drugih krajev Evrope, Azije in Afrike.

Koranti so samo močnejši fantje s podeželja. Za nastop vadijo mesec dni pred pustom, da se utrdijo in preizkusijo, kdo zmaga ta napor in kdo ne. Tek in skakanje v teški opremi zahtevata gibčnost in velik napor, ki ga vsi ne prenesajo.

Dolg ovčji kožuh s kosmatim navzven, 8 do 10 težkih, različno velikih zvoncev na verigi okrog pasu, na glavi velika kapa iz kože, obložena nad čelom, pod brado in na temenu s košuhovino, ima pošastno masko s dolgim nosom, brki iz sirke, zobe iz filolovih zrn, dolg rdeč jezik. Nad glavo sta dva roga iz slame v kožni oblogi, v višini ušes pa uhlja iz kože ali pa iz puranovih peruti. Na rogovih je nekaj trakov iz barvastega papirja. Na nogah ima korant močne čevlje. Iz njih gledajo doma izdelane volnene dokolenke, zelene ali rdeče. V roki ima ješevko.

Skupina 5 do 10, pa tudi več tako opremljenih in oblečenih korantov pomeni za te kraje simbolično, zanimivo in obenem pošastno posebnost, ki deluje na oloveka na svoj način. Otroci se jih resno bojijo, pa tudi odraslim ni vseeno, ko zaslišijo in daljave zvok zvoncev in ko se jim približuje skupina čudnih nesnancev. Pa utihnejo in se poskrbijo. Koranti tekajo, skačejo, zdaj se rokujejo z enimi, zdaj z drugimi gledalci.

Največ časa porabijo korantu pri tekanju iz kraja v kraj. Običeje le po nekaj druščin; v hiši snamejo kape, odložijo ješevke in stoji pojužnajo in popijejo, kar dobijo. Nekateri preoblečejo do zadnje niti premočeno srajco, drugi si obrišejo prepoten obraz in lasi in marsikateremu korantu je za to dobrodošel robček, ki ga je dobil od dekleta na obisku, potem pa ga odnese obešenega na verigi za zvonce. Kjer le morejo, jim gospodinjice ali dekleta izpušijo nekaj dlak iz košuha za sredo pri živini. Po krajšem pomeniku z dekleti pri tej ali drugi hiši odhitijo dalje. Tudi v gostilnah se tu in tam ustavijo. Utrujenost, vročina in žeja jih prisilijo k počitku.

Edino koranti so pustne skupine, ki ne pobirajo darov. Njihov obisk v drugih vaseh so ljudje vedno šteli kot dokaz hrabrosti in drznosti. Smejo v vsako vas in se nikogar ne bojijo, ker prinašajo srečo.

Oranje in prepevanje za srečno letino

Skupino markovskih oračev sestavlja 6 do 8 fantov, oblečenih v starinska oblačila. Čez prsi in hrbet imajo spete svilene rute raznih barv in eno čez klobuk, da pokriva obraz konjiča — pevca. Ti vlečejo okrašen lesen plug, ki je na majhnih kolesih. Za pluhničarji drži korant, ko orjejo po dvorišču v krogu ter medtem prepevajo starinske pesmi.

Prihod oračev napoveduje pokač, ki se spravi pred orači na večji prostor, kjer se mu vsakdo umakne, ker ima dolg bič. Pokač je oblečen enako kot orači, korant pa tako kot drugi koranti.

Za orači ostaja pobirač, ki je najzgovornejši v skupini in šaljevec. V desni roki ima grabljice, na levi pa korpec s plevami. To je odlično seme, ki ga pozneje po zoranem, čezanj pograblja in ob tem govori: za pšenico s tremi

klasi, za koruzo s 500 zrni, za 10 kg težko repo itd. Njemu so vrata povsod odprta. Gospodinja se mu prismešlja s klobaso ali z jajci v roki in mu jih da v koš na hrbtu. Tudi v tem so pleva, da se jajca ne bi polomila.

Obračun je na pustni terek zvečer ali na pepelnico sredo. Pri njih velja: vsem enako.

Rusa pleše za srečo pri živini

Pri rusi nastopajo štirje. Rusa je simbol zaradi zime prikrajšane živine. Njen hrbet in rebra tvorijo krušnjak — lestvica za kosače kruha, ki jih imajo pri večjih kmečkih druščinah. Stranici krušnika ležita na ramenih dveh moških, ki predstavljata sprednji in zadnji del ruse. Skrita sta v ogrodju ruse, prekrite s sešito rjuho. Rusina glava je oblikovana iz lesa. Nabit je na močno palico. To drži prednji rusec. Čeljust se giblje z natezanjem in spuščanjem vrvice. Z glavo seže rusec daleč proti ljudem. Spreten rusec lahko zagrabí z glave klobuk, pa tudi klobaso, krap ali celo kozarec s pijačo. Ko sega z glavo navzgor in odpira gobec, pomeni, da je skupina željna, navzdol pa, da je lačna. Ljudje to razumejo in hitro postrežejo.

Posebno zanimiv je gonjač ruse. Ta je najbolj zabaven in domisel. Rusca morata biti izredno zabavna in požrtvovalna. In morata ubogati na besedo ali na udarec biča, ki pada po lesenih rebrih ali pa po slamatnem repu z nekaj žimami na koncu.

Rusa je za ljudi najbolj zabavna. Zgodí se, da zaide tudi v gnojnico, pada po poledici, se zatankne na ograji, brci, skače, pleše itd. Pokojni Porti iz Nove vasi pri Markovcih je bil najbolj zabaven rusovodec. Ljudje ga še danes ne morejo pozabiti zaradi duhovitosti in šaljivosti.

Tudi pobirač mora biti duhovit in potem nikomur ni žal dati darila.

Picki pričarajo srečo pri perutini

Picke s kokljo in petelinom ali brez njih predstavljajo le

večji otroci. Iz kartona si na pravijo stožčasto visoko kapo in jo okrasijo s trakovi iz barvastega papirja. Čez obraz imajo masko. Pri vratu imajo zvezano daljše belo krilo, da jim sega izpod kolena. Roke imajo proste, da lahko držijo palico. Na enem koncu je iz lesa oblikovana puranova ali petelinova glava, na drugem koncu pa je rep z mlajšim perjem.

Nastopajo posamezni picki ali v skupinah. Tudi ti imajo svojoega pastirja, ki ima orglice ali ustno harmoniko in igra pickom med plesom.

Nekatere skupine spremljata lično izdelana petelin in kokoš. Taka skupina je po svoje zanimiva.

Vile so vesele življenja in svoje kraljice

Skupina belo oblečenih deklet, med katerimi je kraljica s krono, so vile. Vila je simbol lepote in dekliških čednosti. Zato pojejo od veselja nad mladostjo in življenjem izbrane pesmi. Teh skupin skoraj ni več. Na ptujskih kurentovanjih so se le enkrat pokazale. Videti jih je mogoče le v domačih vaseh.

Kopjaši utirajo pot gostivanjcem

Kopjaši so na čelu gostivanjcev. Njihovo kopje z raznobarnimi trakovi, tudi z narodnimi trobojnicami, je simbol združenih moči in slavnostih ob porokah. Od

v Rogoznici pa imajo drugačne zvonce in nogavice.

Orači s čakami, polnimi poročnih pušeljkov

Konjiči oračev iz Lancove vasi so oblečeni v starodavne hodne robače in brguše. Čez rame imajo pripete svilene robce. Na glavah imajo čake s polokroglim visokim vrhom in na njih je polno poročnih pušeljkov, ki so jih dobili od ženinov, nevest in drugih gostivanjcev. Na lesenem plugu imajo smrečice, okrašene s trakovi iz barvastega papirja. Pri vsaki hiši orjejo in pojejo. Tudi pred njimi gre pokač, za njimi pa pobirač, moški, oblečen v žensko, ki je tudi izredno domisel in duhovit. Oblečen je drugače kot drugi orači.

Oračem iz Lancove vasi gre na čelu korant z volovsko glavo, druga dva koranta pa sta taka, kot so drugi koranti. Od teh eden pluzi.

Za orači gredo plesalci ali gostivanjci, saj imajo s seboj ženina in nevesto. Prepevajo in vriskajo. Vse prihaja iz hiš in jih občuduje.

Plešejo za vse pridelke — do debele repe!

Pustni plesalci iz Pobrežja pri Vidmu so nekoliko podobni oračem iz Lancove vasi, saj imajo tudi oni čake s pušeljkami.

Oblečeni so v bele hodne srajce in brguše, čez srajce pa imajo priske s svetlimi gumbi ter svilene robce čez ramena. Tudi ženske so starinsko oblečene in imajo čez ramena svilene robce. Igra jim godba, ko plešejo; sicer pa prepevajo in vriskajo.

Tudi v Cirkovcah je veselje doma

Skupina ploharyev iz Cirkovec je posebnost z Dravskega polja. Ta skupina nastopa na folklornih festivalih, o pustu pa v skupini ploharyev. Na plohu peljejo slamatnega moškega, ki ga spremlja črna oblečena ženska, v resnici v žensko oblečen moški z ženskimi obilnami. V nekdanjih časih so se fantje oblekli v ženske in so tisto leto vlekli po vasi ploho, ko se v vasi ni poročilo nobeno dekle. Sedaj vlečejo ploho dekleta in fantje in so med najzanimivejšimi skupinami na prireditvah.

V nekdanjih živopisnih kočmahkah in rutah so dekleta iz Cirkovec zelo prikupna; vriskajo kot fantje, prepevajo skupno s fanti in plešejo, da se iskri pod petami. Fantje imajo žametne priske s svetlimi gumbi in žametne klobuke, na njih pa pušeljc.

Vse to in drugo boste lahko videli v nedeljo v Ptujju

Letos bo kurentovanje in karneval v Ptujju na pustno nedeljo, 25. februarja. Tudi letos bodo nastopale dopolne ob 9. uri vse pustne skupine na stadionu, popoldne pa bo sprevod karnevalskih skupin v mestu.

Odbor je za prireditve izbral pustne skupine, za folklorne skupine pa je možen nastop v toplejšem in ugodnejšem času. Obljubljeno je tudi sodelovanje pustne skupine iz Beljaka.

Tekst in fotografiji: JOZE VRABL

Orači iz Lancove vasi s čudovitimi čakami, zvrhanimi poročnih pušeljkov...

Kopanjarke vozijo razočarano nevesto

Kopanjarke so dekliška skupina, ki ponazarja žalost, da se nobena med njimi ni poročila, ali pa veselje, da so ostale same, ker vsakega ne vzamejo za moža, ampak le najboljšega.

Oblečene so v starinsko dekliško nošo. Kopanjo na kolesih vleče 4 do 6 deklet; deklica, ki sedi na njej, pa se joka, ker fant ni prišel prosit za njeno roko. Ta skupina spada med glasbene skupine, ki izražajo v pesmi, žalujoča deklica pa z besedami, svojo duhovitost, zlasti pa porogljivost na škodo fantov. Rade se ustavljajo pred njimi, da slišijo, kakšno žalost pomeni njihova brezbržnost do deklet.

odhoda ženina po nevesto do konca gostije spremljajo gostivanjce. Drugi se spravijo na paruče, ki jih vlečeta konja, kopjaši pa skačejo pred njimi, mečejo kopje visoko in ga zopet lovijo. Na tla jim ne sme pasti. Oblečeni so v temne obleke, obuti v škornje. Čez prsi in hrbet je na boku navkriž pripet trak trobojnice, na levem rokavu je pušeljo za poroko, na klobuku pa so trakovi, ki jih napuhuje veter. Imajo bele rokavice. Za kopjaši so godci, potem pa drugi svatje na paručih ali peš. Vsa skrb za dobro razpoloženje gostivanjcev je na skrbi godcev.

Cirkusanti so posvetnjaki

Ob pustu se zbere tudi skupina komedijantov ali cirkusantov, ki vodijo po vaseh enega ali dva medveda in ga pri vsaki hiši prodajajo.

Vsa njihova duhovitost je v tem, kako govori njihov vodja o tem, da so obšli že pol sveta in da obiskujejo le tiste ljudi, ki imajo od vseh živali najraje medvede. To so edine živali, ki od veselja poskakujejo; ko so jezne in lačne, renčijo. Pa tudi delati znajo, vendar ne pozimi, ko je mrzlo, temveč poleti, ko je toplo.

Ker običeje z medvedom skoraj vsako dvorišče, se za držijo, saj mora medved plesati in pokazati, kaj vse zna, da nekaj dobijo.

Skupine z Dravskega polja imajo svoje posebnosti

Koranti s Dravskega polja, iz okolice Vidma in Podlehnik imajo skoraj enako opremo kot koranti iz vasi v okolici Ptujja, ti

«Korant» z naraščanjem, kakor ga vidijo vsako leto na velikem pustnem karnevalu v Ptujju na čelu sprevoda etnografskih skupin.

Vsi na volišča!

Izid nedeljskega referenduma bo pokazal, koliko so bile besede volivcev zares iskrene in kolikšna je naša resnična pripravljenost pomagati pri izgradnji osnovnih šol v občini. Glasovanje bo tajno, torej se bo vsakdo lahko svobodno odločil. Vsak DA bo izboljšal oceno v spričevalu naše zavednosti. Vsak DA bo že kamen za gradnjo in dozidavo šol.

Volivci, naj ne bo v nedeljo nikogar, ki bi ostal gluha za prošnje naših otrok! Glasovali bomo za dobro tistih, ki se šolajo danes, in za tiste, ki bodo čez leta sedli v šolske klopi. Ko bodo imele šole več prostora, bodo lahko nudile varstvo šolarjem in predšolskim otrokom. (Foto: Jožica Teppey)

TEGA, KAR ČLOVEK ZNA, MU NIHČE NE MORE VZETI!

Občani, glasujte za srečo naših otrok!

Predniki so gradili šole za več rodov in tudi mi smo dolžni obnavljati in dozidavati osnovne šole v občini — šola je tisočim učencem drugi dom, zato nam ne sme biti vseeno, kakšen je in kako se otroci v njem počutijo

Odborniki občinske skupščine in predstavniki vseh organizacij in društev v občini Brežice so 1. februarja podrobno razpravljali o stanju naših osnovnih šol in se seznanili s pogoji, v katerih se učijo in vzgajajo naši otroci.

Vsi zbrani so se odločili, da poleg drugega tudi s samoprispevkom občanov zberemo najnujnejša sredstva za ureditev osnovnih šol v občini. Zato je občinska skupščina za v nedeljo, 25. februarja, razpisala splošno glasovanje — referendum, s katerim želi dobiti podporo vseh občanov pri svojem prizadevanju, da bi otrokom uredila šolske prostore, njihov drugi dom, kjer se pripravljajo za vstop v življenje.

Odločitev občinske skupščine ni nekaj nenavadnega, saj so že v mnogih slovenskih občinah prebivalci na referendumih izrekli svojo priprav-

lnih eno ali dvorazrednih šol so takrat zgradili naši predniki večja šolska poslopja, da bi se mi, njihovi otroci, učili več in bolje, da bi nam bilo v življenju lažje kot njim. Ali nismo mi dolžni isto zagotoviti našim otrokom, ki se šolajo danes, ter tistim, ki bodo sedli v šolske klopi v prihodnjih letih in desetletjih?

ŠOLSKIH PROSTOROV JE PREMALO IN PRE-SLABO SO OPREMLJENI

Znanost in tehnika iz dneva v dan hitreje napredujeta; kar je veljalo za napredno in moderno v naših mladih letih, je danes zastarelo. Še bolj bodo ta hitri napredek in razvoj znanosti in tehnike občutili naši otroci v prihodnjih desetletjih. Zato jih ni mogoče zadovoljivo pripraviti za življenje v tistih, temnih in zatohlih učilnicah. Ni jim mogoče posredovati znanje samo s kredo, tablo in učiteljevo besedo. Naravoslovje zahteva polkuse, zahteva praktično delo učencev, zato današnja šola ne more biti več tista nekdanja stara šola, v katero smo hodili mi. Zato naše šole danes potrebujejo nove prostore za učilnice, delavnice, potrebujejo kabinete za učili za posamezne predmete, nove instalacije in še marsikaj, da bi šolski pouk otrokom lahko dal nujno potrebno znanje za življenje.

Sodobnega, za življenje nujno potrebnega znanja šole v občini našim otrokom danes ne morejo nuditi v zadovoljivi meri. Pomanjkanje prostorov in nezadostna opremljenost so glavni problemi skoraj vseh naših šol. V nekaterih šolah se zvrstijo v istem razredu na dan tri iz-

prostora? Ali nismo torej dostikrat krivični do otrok in do njihovih učiteljev, ko kažemo samo na slabe ocene otrok, a se nič ne pozanimamo, v kakšnih pogojih se učijo in v kakšnih pogojih živijo po šest ur na dan.

V VSAKO ŠOLO KUHINJO IN JEDILNICO!

Ko pride otrok premražen tudi po 6 do 8 km daleč v šolo in se tam trdo uči pet

do šest ur, bi mu bil v šoli potreben topel obrok, da bi se okreplil in odpočil. Toda tega jim ni mogoče dati, ker šole nimajo kuhinj, nimajo jedilnic, kamor bi lahko sedli otroci k mlačni, h kosilu. In kako potrebno bi bilo, da bi šole imele prostore, kjer bi lahko po želji staršev nekateri otroci ostali tudi popoldne. Tam bi slabim učencem učitelji pomagali z dodatno razlago, z dodatnim učenjem. Koliko manj slabih ocen bi potem bilo, koliko manj žalosti in jeze pri starših! Odpadle bi tudi skrbi staršev, kaj bo z njihovimi otroki popoldne, ko bodo sami doma.

IZMENE ŠOLARJEV SE SREČUJEJO V ZATOHLIH, NEPREZRAČENIH UČILNICAH

Dan v šoli bratov Ribarjev v Brežicah

V delovnem urniku je po pet, včasih tudi sedem začetkov — Nemir na hodnikih moti pouk, toda otroci nimajo drugega prostora za čakanje — Kljub natrpanosti najdejo učitelji še čas za vodenje krožkov in pomoč tistim, ki slabo napredujejo — Na stotine ur žrtvujejo za izvenredno delo

Brežiško osnovno šolo obiskuje tretjina otrok v občini. Pod streho dveh starih poslopj se izmenja vsak dan tisoč učencev. Stara šola stoji že 142 let, čeravno nima več prvotne podobe: razširili in popravili so jo leta 1880. Ta šola je brez temeljev, zidovi so razpokani, južno steno pa leta počasi, a vztrajno nagibajo. Še enega takega potresa, kot je bil 1917, šola ne bi prenesla. Že majhen zemeljski sunek bi lahko povzročil strahotno razdejnanje.

Šolsko poslopje iz leta 1825 je imelo sprva le tri učilnice. Leta 1880 so dogradili še štiri. Stavbo I so sezidali 1912 leta za nemško šolo.

To poslopje je sicer majšega datuma, toda za današnje število učencev veliko premajhno. Obe šolski zgradbi so osnovnošolski učenci napolnili 1958. po priključitvi nižjih razredov gimnazije osnovni šoli. Od tistega časa dalje bi dneve in leta v obeh hišah lahko primerjali z življenjem v čebelnjaku: otroci prihajajo in odhajajo od jutra do večera. Dan je prekratak za vse izmene.

Prvi učenci se zberejo v šoli že ob sedmih zjutraj. To je običajno začetek za telovadno ure. Pozimi je v tem času zunaj še temno, učenci iz okolice pa morajo že uro in več prej na pot. Tisti, ki se sicer vozijo z avtobusom, tedaj pešajo, da ne bi zamudili.

Drugi začetek pouka je ob 8. uri, tretji ob 11. 30, četrti ob 13.20 in peti ob 14.15. Tako je vsak dan, so pa tudi dnevi s šestim in sedmim začetkom. Ravnateljica Angela Skalčarjeva je pojasnila, da morajo izkoristiti sleherni uro, če hočejo, da otroci niso prikražani.

Vsi ti začetki pa silno mo-

do delo učencev v razredu: na hodnikih je velik nemir. Tam se šolarji oblačijo in slačijo, tam čakajo, kdaj se bo izpraznil njihov razred. Najhuje je ob menjavi prve in druge izmene ob pol dvanajstih. Takrat se gnete na hodnikih največ učencev in ta živčav odvrta pozornost otrok od pouka. Ne samo za učence, tudi za učitelje je delo v takih razmerah izredno težavno.

HODNIKI SO GARDEROBE IN ČAKALNICE

Nemiru se, žal, ni mogoče izogniti. Poleti in ob lepem vremenu šolarji lahko počakajo na pouk pred šolo, nikakor pa ne pozimi in v dežju. Že to je zanje dovolj neugodno, da so hodniki tako mrazni. Tam puščajo obleke in obutev. Boljše garderobe šola ne premore in otroci so vsako zimo prisiljeni obupati mrzle čevlje. Pa ne samo to. Hodniki so blatni, kadar prihajajo otroci ob slabem vremenu v šolo z mokro obutvijo. Potem se preobujejo v copate, na njih pa odnašajo umazanijo v učilnice.

V šoli tudi ne morejo navajati učencev na higieno. V stari stavbi je na hodniku le ena pipa, zato je nemogoče,

Dragi starši!

Bliža se 25. februar, dan velike odločitve. Pričakujemo, da boste odločno in samozavestno izglasovali samopri-spevek za šole v naši občini, da se boste izrekli za boljše delovne pogoje svojih otrok.

Ste se že odločili, kako boste glasovali, ali pa morda še premišljujete? Zdi se nam, da bi se že davno morali odločiti, saj poznate razmere, v katerih živimo in delamo. Niso rožnate, pa tudi naši uspehi niso najboljši. Marsikaj bi bilo lahko drugače, če bi imeli več prostora, tako pa se stiskamo v pretesnih učilnicah in podimo drug drugega iz šole, da lahko pričnemo delati. Če bi imeli večje, lepše in svetlejšje učilnice, bi bili golovo tudi naši učni uspehi boljše. Marsikateri učenec bi rad sodeloval pri tem

ali onem krožku, toda kdaj in kje naj delamo, ko pa je celo za redno šolsko delo premalo prostora. In verjemite, da bi nam dramski, literarni, tehnični in drugi krožki veliko koristili, saj bi pridobili v njih mnogo delovnih navad in izkušenj, ki bi jih s pridom uporabljali v življenju.

Dragi starši, naše želje hitijo k vam, ker vemo, da nam še nikoli niste odrekli pomoči. Vsi upamo, da nam boste pomagali tudi tokrat, ko smo vaše pomoči najbolj potrebni.

Otljubljamo vam, da se bomo trudili za boljši učni uspeh ter izpolnili vaša pričakovanja.

VASI HVALEŽNI OTROCI

Občani, v nedeljo bomo na referendumu glasovali za srečo, za svetlo bodočnost otrok! To našo skromno žrtv smo dolžni našim otrokom! Kako težko je staršem, če jim otroci v zrelih letih očitaajo: »Niste dosti poskrbeli zame, niste me pripravili za življenje, zato sem nesrečen!«

In kakor vsi dobri starši skrbijo za srečo svojih otrok, smo to dolžni storiti tudi kot občani, da nam ne bodo bodoči rodovi mogli reči: »Niste poskrbeli za nas v mladosti, niste nas pripravili za življenje.«

Občani, z glasovanjem v nedeljo dokazimo, da želimo dobro, da želimo srečo našim mladim!

Volišča po vsej občini bodo odprta od 7. ure zjutraj do 19. ure zvečer. Pridite in ne oklevajte!

ljenost, da bodo del sredstev za obnovo in izgradnjo osnovnih šol sami zbrali.

Zato se s tem pozivom obračamo na vse naše občane, da se s svojimi glasovi na nedeljskih volitvah izrečejo za ureditev, obnovo in dozidavo osnovnih šol v občini. Občani, odzovite se prošnji tisočev otrok, ki nas prosijo, naj jim uredimo šole tako, da bodo v svetlih, zdravih prostorih in ob uporabi sodobnih učil spoznavali skrivnosti znanosti in tehnike! Le tako bodo pripravljene stopiti v življenje, se v življenju uveljaviti ter doseči osebnostno srečo! Znanje je otroku pač najboljša dota, saj pravi ljudski pregovor, »da človek toliko veľa, kolikor zna« in da »človeku tega, kar zna, nihče ne more vzeti«. Zato naj ne bo nobenega občana, ki bi na nedeljskih volitvah ostal gluha za upravičene prošnje naših otrok. Ne izgovarjajmo se, »če so bile takšne šole, kot so, dobre za nas, so dobre tudi za naše otroke.« Zavedajmo se, da so tudi naši predniki, ki so živeli dosti težje življenje kot mi, s svojimi sredstvi gradili šole za nas. Okoli leta 1900 — torej pred dobrimi šestdesetimi leti — so bile namreč zgrajene šole v vseh večjih krajih naše občine; v Dobovi, Kape-lah, Globokem, Cerkljah, na Bizeljskem. Iz prejšnjih maj-

Občani, ta referendum je dolgoročno odločitev v korist šolstva!

mene učencev, povsod pa po dve. V Brežicah traja pouk od sedme ure zjutraj do sedme ure zvečer, en oddelek učencev zamenja drugega v razredu. Eni zarana, še po temi prihajajo v šolo, drugi se v poznih večernih urah vračajo domov. Njihovi starši pa se vsak dan boječe sprašujejo:

»Ali se nam bo otrok srečno vrnil domov?«

Kdo od nas je že pomislil, kako se je mogoče otroku učiti in kako je mogoče učitelju učiti v šoli, kjer pride na enega učenca samo 1 m²

UČENCI SO PRIKRAJŠANI ZA TELOVADBO

Težave so nadalje s poukom telesne vzgoje. Telovadnica TVD Partizan je zasledena od jutranjega svita do poznega večera. Uporablja jo tudi gimnazija, zato je pouk telovadbe skróčen. Nižji razredi v telovadnici sploh ne pridejo na vrsto; razgibati se morajo zunaj ali pa v razredih. Do zdaj smo zvedeli veliko o učencih in skoraj nič o učiteljih in profesorjih. Razumljivo je, da tudi njim v teh utesenjenih prostorih ni prijetno. Obe zbornici sta zelo majhni. Vanje prihajajo celo starši, ker za govorilne ure ni drugega prostora. V takem nemirnem okolju pa se prosvetni delavci težko osredotočijo na delo, ki jih čaka v razredu. Najslabše se godi učiteljem kemije, fizike, biologije in likovne vzgoje. Na pouk se morajo pripravljati kar na hodniku.

Poskušala sem vsaj približno opisati, kako natrpan je delovni urnik šole, a to je samo delček njenega vsakdanjika. Le en dan bi moral vsakdo doživeti z učenci in učitelji, pa ne bi niti za hip okleval med »da« in »ne« na referendumu.

JOŽICA TEPPEY

SKRIVNI POHOD ŠTIRINAJSTE

2. NADALJEVANJE

Borce so že obvestili o pohodu na Štajersko, in bali so se, da Nemci ne bi zvedeli za to skrivnost. Treba je bilo hiteti. Toda pohod čez cesto v Hrvaško Zagorje je bil težaven in skoraj nemogoč brez boja. Tajnost pohoda je bila v nevarnosti zlasti zato, ker so 25. januarja ustaši v Donji Rijeki ujeli dva kurirja divizijskega obveščevalnega centra. Skrb za tajnost se je v poveljstvu Štirinajste še bolj stopnjevala zaradi dejstva, da je vest o pohodu na Štajersko potovala s Štirinajsto in se naglo širila med hrvaškimi prebivalci. To pa ni bilo nič posebnega, zakaj glede na smer gibanja XIV. divizije ni bilo nikomur težavno uganiti, kam se je namenila.

Iz dokumentov, ki so se ohranili, zvedo, da so ustaši vedeli, da se okoli Zagreba giblje močna slovenska partizanska enota. Poročilo poveljstva hrvaškega domobranstva z dne 18. I. 1944 o zbiranju enot NOV in PO Hrvaške pravi, da so na območju severno od Siska opazili zbiranje »močnejših partizanskih sil« (menda 1000? — Italijanov in Slovencev). To netočno poročilo ima pomen v tem, da so le zasledili nenavadno zbiranje slovenskih partizanov.

Drugo poročilo istega poveljstva z dne 23. I. 1944 pa je že natančneje opredelilo vsaj kraj in čas zbiranja slovenskih partizanov in se glasi: »... 19. in 20. I. zbiranje part. Slovenskega korpusa — menda 4000? v področju j. v. in vzhodno od Križevcev.«

Ne vemo, ali so ustaške oblasti kaj ukrenile, da bi preverile te sicer zanje kar neverjetne podatke, in se potem odločile za kakršnokoli akcijo proti Štirinajsti. Iz poteka dogodkov sklepamo, da proti diviziji niso pripravili nobene akcije.

Prvi podatki o štajerskem obmejnem pasu

Med bivanjem na Kalniku je divizija dobila prvi informacije o razmerah v širšem obmejnem pasu vzhodne Štajerske. Pred končno odločitvijo je Štirinajsta vprašala glavni štab za mnenje. Zanimiva je brzojavka glavnega štaba Slovenije, ki je prek X. korpusa prispela do Štirinajste na Kalnik.

Depeša je brez datuma, je pa verjetno z dne 25. januarja 1944. V njej priganja glavni štab Štirinajsto, naj nadaljuje pohod, če le more. Previdna naj bo, če so sovražne koncentracije zahodno od ceste Sv. Ivan Zelina—Varaždin namenjene njej. Nujno je oditi v Haloze, ker so tam močne gestapovske in Mihalovičeve bande.

Štirinajsta je brčkone kot odgovor na to depešo poročala glavnemu štabu Slovenije, da »... danes nismo mogli čez cest«. (Danes se nanaša na 25. januar, op. avt.), da ne poznajo položaja v Hrvaškem Zagorju. Tudi X. korpus ga ni poznal, domneval pa je, da sovrážnik izvaja v Zagorju ofenzivo, ki se bo nadaljevala na Kalniku.

V prepričanju, da bo na Kalniku res ofenziva, je Štirinajsta predlagala glavnemu štabu Slovenije, da bi sodelovala s hrvaškimi enotami pri razbijanju te ofenzive, nato pa bi šla naprej.

Iz vseh sovražnikovih premikov in koncentracij pa se je razvil le napad na hrvaške partizane na Kalniku. Štirinajsto je to zelo dolgo, predolgo zadrževalo (od 21. januarja 1944, ko je prišla v podnožje Kalnika, pa do 28. januarja 1944, ko je zvečer šla čez cesto Varaždin—Zagreb južno od Varaždina). V razmeroma toplem vremenu je le manevrirala na Kalniku skladno z novicami o sovražnikovih zbiranjih, namerah in akcijah.

21. januarja 1944 zvečer je bila Štirinajsta še v vaseh Ivanec, Marinovec in Donja ter Gornja Glogovnica pod Kalnikom. 22. januarja zjutraj se je Serčerjeva brigada premaknila v Glogovnico. Tomšičeva s štabom divizije pa v Osijek Vijakovački — Serčerjeva je 24. januarja odšla v Kamešnico, Bračičeva pa v Apatovac. Štirinajsta je nato 25. januarja v celoti zasedla nove položaje: Serčerjeva v Gornji Rijeki, Tomšičeva v Kamenici, Bračičeva in štab divizije pa v Kalniku. Naslednjega dne je Serčerjeva brigada zamenjala Bračičevo na položajih v Kalniku, Bračičeva pa je zasedla Osijek Vijakovački. Tako je Štirinajsta obvladovala položaje na Kalniku.

Mimo Varaždina v Zagorje

Štirinajsta se je za pohod v Hrvaško Zagorje odločila po kaj nenavadni poti. Namesto da bi šla po Kalniku kar proti zahodu, je napravila velik ovinek, ki jo je stal en dan marša več, proti severu in se nato blizu Varaždina usmerila v Zagorje. Pohod je potekal popolnoma nemoteno. 27. januarja popoldne je odšla divizija skozi gozdove Kalniškega gorja in se ustavila na njegovem severnem vznožju. Tomšičeva in Bračičeva brigada sta bili v vasi Svibovec, Serčerjeva v Donji Poljani, štab divizije

Enote Štirinajste divizije pri Sv. Jani 10. januarja 1944 (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

pa v Jalševcu. Naslednji dan, 28. jan. zvečer, so odšli skozi vas Kelemen pa čez cesto Varaždinske Toplice—Varaždin pri vasi Seketin, čez progo Zagreb—Varaždin pa pri vasi Sv. Ilja. Vsi prehodi so le kakih osem kilometrov oddaljeni od Varaždina. Manever je bil uspešen in 29. januarja je divizija v lepem vremenu dosegla Hrvaško Zagorje ter se ob sedmih zjutraj razmestila: Bračičeva brigada in štab divizije v vasi

Završje, Tomšičeva v Pecah, Serčerjeva pa v Margečanu. Viktor Avbelj-Rudi je o nadaljevanju pohoda obvestil glavni štab Slovenije.

Le še dan pohoda do Haloze

Štirinajsta je bila sedaj oddaljena od Haloze le še en dnevni pohod. Udariti je bilo treba kar proti severozahodu, raztrgati žično oviro nekje pri Višnjici, napasti nemške postojanke v okolici Ptujja in začeti mobilizirati. Toda vdor v Haloze ne bi bil od tu nič kaj ugoden. Predvsem Štirinajsta ni imela podatkov o političnih in vojaških razmerah v Halozah niti kakšnega stika s terensko politično organizacijo Haloze pa so bile kot ozek pas med reko Dravo in nemško mejo zelo nevarno področje, kjer je bil manevrski prostor za Štirinajsto premajhen. Položaji okoli vasi Margečan in Pece so bili neprijetni za izhodišče preboja v Haloze. Nekoliko boljši, toda iz enakih razlogov nezadovoljivi so bili položaji na Ivanščici.

Divizija so 29. januarja 1944 zbrali opolnoči v vasi Bela in odkorakali namesto proti severozahodu proti jugozahodu čez Ivanščico ter se po utrudljivem maršu razmestili na njenem južnem pobočju: Tomšičeva v vasi Martinšćica, Serčerjeva in štab divizije v Belcu, Bračičeva pa v vasi Revno. Tukaj so se povezali z zagorskim partizanskim odredom, ki je izkoristil priložnost, da je z divizijo potoval v Zagorje. Odred se je nastanil v Selnici. Ustaši so ga napadli s severne strani, iz Ivanca prek Ivanščice. Drugi bataljon Serčerjeve brigade je odredu odhitel na pomoč. Skupno sta pregnala ustaše v Zlatar. Zagorci so se nato umaknili k Serčerjevi brigadi.

Tomšičeva in Bračičeva naklestita ustaše

Naslednji dan je kakih 500 ustašev iz Zlatarja napadlo Tomšičevo in Bračičevo bri-

Politični komisar glavnega štaba NOV in PO Slovenije Boris Kraigher-Janez (na levi) s političnim komisarjem XIV. divizije Stanetom Dobovičnikom-Krtom v Velikih Laščah po uničenju domobranske postojanke (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

boji pogovorila o smeri nadaljnega gibanja. Viktor Avbelj-Rudi je predvsem spravedal, če mora na vsak način v Haloze, ker predhodne depeše glavnega štaba ni dobro razumel. Glavni štab pa je takole odgovoril: »Če razmere omogočajo, krenite v Haloze. Odločite sami (podčrtal avtor). Kasneje imejte za glavno operacijsko področje Grobelno—Rogatec. Bazo si skušajte ustvariti na terenu južno in severno od te proge. Poročajte več o terenu, kjer se nahajate...«

Ta depeša je bila zelo pomembna za nadaljnje odločitve Štirinajste. Glavni štab se še vedno oprijemlje prvotne zamisli o vdoru v Haloze, vendar pri tem ne vztraja. Odločitev prepušča štabu XIV. divizije oziroma Viktorju Avblju-Rudiju. S tem postaja odločanje Štirinajste svobodnejše. Realna situacija postaja usmerjanje gibanja in akcij. To pa je bilo pomembno zlasti zato, ker radijska zveza med Štirinajsto in glavnim štabom Slovenije ni prav dobro delovala. Bila je nezanesljiva. Spričo nenehnih pohodov v medsebojnem radijskem pogovoru ni bilo moči izmenjati vseh podatkov, misli in sklepov. Zanimivo je, da glavni štab daje diviziji tudi topografsko-taktilno osišče za prihodnje akcije. To naj bi bila proga Grobelno—Rogatec, ki poteka v smeri zahod-vzhod. Na zemljišču južno in severno od nje naj bi bile baze. S tem je bila določena nekaka osrednja os vzhodne Štajerske, okoli katere naj bi se sukala Štirinajsta. Nedaleč od te osi so bile tudi Haloze in oddot bi vsekakor bilo lažje vpadati vanje. Opazili bomo, da je ideja v osrednji osi gibanja na vzhodnem štajerskem dolgo vplivala na pohod divizije.

Vendar s tem še ni bila opuščena zamisel o tesni povezavi med hrvaškimi partizani in Štirinajsto. Se zmeraj so mislili, da sta Ivanščica in Kalniško gorje, ki idealno ležita sredi med rekama Savo in Dravo, kjer so enote X. hrvaškega korpusa in kjer je ugoden in politično odlično obdelan teren z osvobodilnemu gibanju privrženim prebivalstvom, primerne baza za gibanje Štirinajste.

Novi spopadi z ustaši

Brigade so se 31. januarja zvečer premaknile proti zahodu. Serčerjeva je odšla v vas Petrova gora, Tomšičeva v Golubovec, Bračičeva brigada in štab divizije pa sta se ustavila v Veternički gori. Na

slednji dan 1. februarja se je en bataljon Bračičeve brigade spopadel z ustaši pri Radobju in jih pognal proti Krapini.

Nenehni spopadi z ustaši so zelo zavirali napredovanje. Dne 2. februarja je Bračičeva odšla v Radobju, kjer se je spet udarila z ustaši, ki so panično zbežali. Štab divizije je odšel v G. Jesenje, kjer se mu je zvečer pridružila Bračičeva brigada. Serčerjeva je zasedla Djurmanec, Tomšičeva pa D. Jesenje. Naslednjega dne so enote ostale na svojih mestih. V Jesenju so priredili lep miting, na katerem so ljudje ploskali zlasti pevcom. V Djurmancu pa je Serčerjeva imela svoj miting. Navdušenju ni bilo ne konca

Z leve: Jože Klanjšek-Vasja, Viktor Avbelj-Rudi, Ivica Gretić (sekretar varaždinskega komiteja KPJ) in Stane Dobovičnik-Krt, slikani v Hrvaškem Zagorju. (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

ne kraja, zakaj tudi v Hrvaškem Zagorju so prebivalci zelo skrbeli za partizane. Le malokdo je tedaj jedel iz kotla. Hrvaški domovi so se kar kosali med seboj, kdo bo gostom bolje postregel. Večkrat so se na dvoriščih pekli na ražnju pujski, gospodinje pa so lovile gosli in purane. Na mizah ni manjkalo zagorskega vina.

V štab divizije pride Alojz Pacek-Platin s Kozjanskega

Vse dotlej je bilo lepo vreme. Dne 4. februarja so se brigade v dežju premaknile: Tomšičeva v Sopiš, Serčerjeva v Pregrado, Bračičeva pa v Dubravico, ki je bila oddaljena od Sotle, torej od štajerske meje, le kakih deset kilometrov.

V štab divizije je tega dne prišel Alojz Pacek-Platin, ki ga je štab IV. operativne cone poslal prek Kozjanskega

v Hrvaško Zagorje, da bi tam počakal na Štirinajsto. To je bil prvi slovenski partizan, ki je poznal razmere onkraj Sotle in ki je mogel dati pomembne podatke za odločanje o smeri preboja čez mejo. Razen njegovih podatkov so bila za spreminitev smeri proti Kozjanskemu odločilna še naslednja dejstva: med pohodom Štirinajste skozi Hrvaško Zagorje ni bilo tukaj kakšne pomembne hrvaške partizanske enote, razen manjšega dela Zagorskega odreda; poveljstvo divizije je zaradi očitne ustaške aktivnosti in na podlagi dobljenih podatkov in mišljenja X. korpusa sodilo, da Nemci in ustaši na tem območju zbirajo večje enote za ofenzivo.

Sklep je bil, da Štirinajsta za sedaj ne more računati na podporo oziroma na naslonitev na hrvaške enote. Glede na to je za manevriranje primernejši teren južno od proge Grobelno—Rogatec; ko se bo divizija orientirala, se bo kasneje odločila, ali naj nadaljuje pot proti severu, proti Halozam ali pa na jug na Kozjansko. S tem se je Štirinajsta odpovedala zaledju na Hrvaškem.

Viktor Avbelj je v depeši, ki jo je bil 3. februarja 1944 poslal glavnemu štabu Slovenije (glavni štab pa jo je prejel šele 5. februarja, op. avt.), pojasnil novi in končni načrt za preboj na Štajersko:

»Danes prišel Platin. Po dobljenih podatkih imamo lepe možnosti na Kozjanskem zlasti glede mobilizacije in

pridobitve orožja. Na Kozjanskem manjša Mihalovičeva skupina. Jutri krenemo na sektor Klasje (pomota pri desifriranju, pravilno Klanjec, op. avt.), pojutrišnjem 5. februarja pa preko meje. Rudi.«

Nameravana smer pohoda čez Sotlo bo pripeljala Štirinajsto na Kozjansko. Tu bo torej prvi stik s štajerskim ljudstvom. Ali bo Kozjansko moglo sprejeti slovensko divizijo za daljšo dobo in ali so politične in vojaške razmere bile ugodne za partizanske akcije na Kozjanskem?

Najprej moramo ugotoviti, da so Nemci Kozjansko kot obmejno pokrajino tako pripravili, da bi bila že sama sposobna vzdržati prve napade partizanov. Politično organizacijo so zelo zdesetkali. Partizanske enote, bodisi slovenske ali hrvaške, ki so prihajale iz Zagorja, so srdito napadali in niso dovolili, da bi se utrdile na Pohorju.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA

aktiven činitelj v gospodarstvu in razvoju naše širše in ožje družbene skupnosti

Tudi drugo poslovno leto življenja in dela DBH je prepričljivo potrdilo, da širša Dolenjska potrebuje svoj področni bančni zavod tako za svoj nadaljnji hitrejši razvoj in napredek, kot za globlje povezovanje gospodarstva pokrajine s širšimi slovenskimi in jugoslovanskimi nalogami v gospodarski reformi

Poročali smo že, da je bil prejšnji teden v Novem mestu IV. redni občni zbor Dolenjske banke in hranilnice, na katerem so pregledali delo DBH za 1967, potrdili zaključni račun za preteklo leto, sklepali o poslovnih politiki banke za 1968 ter potrdili načrt dohodkov in izdatkov DBH za leto. Izvoljena je bila tudi polovica novih članov izvršilnega odbora banke in imenovan njen novi kreditni odbor. O poslovnem uspehu banke v lanskem letu, kakor tudi o dosedanjih integracijskih posegih bank v Sloveniji s stališči naše področne banke je zboru izčrpno poročal Ivo Novšak, direktor banke. Iz njegovega poročila povzemamo nekatere najznačilnejše podatke o poslovanju DBH v drugem letu njenega obstoja.

Ne bo odveč, če osvežimo dejstvo, da so Dolenjsko banko in hranilnico ustanovile delovne in druge organizacije ter družbeno-politične skupnosti ožje Dolenjske, je dejal med drugim direktor Ivo Novšak, ko je povedal, da je imela banka konec preteklega leta 70 ustanovitelj. Od tega je 66 delovnih organizacij in štiri družbeno-politične skupnosti. Do konca 1967 so vložile delovne organizacije v kreditni sklad banke 25.290.000 dinarjev, družbeno-politične skupnosti pa sredstva ukinjenih občinskih družbenih investicijskih skladov za 17.644.912,03 dinarjev. Iz ustvarjenega dohodka po delitvi dohodka banke je bilo vloženo v kreditni sklad DBH še 9 milijonov 372.856 dinarjev. Na novo je bil lani oblikovan devizni kreditni sklad v višini 5 milijonov dinarjev.

Razen teh sredstev razpolaga banka še s stanovanjskim kreditnim skladom od ukinjenih občinskih stanovanjskih skladov, ki znaša 38.874.133,41 din. Potemtakem znaša kreditni sklad banke 96.180.901,44 din. Lani je bil izločen iz kreditnega sklada tudi ukinjeni družbeni investicijski sklad bivšega okraja Ljubljana na račun republike, ki pa je dala ta sklad naši banki deloma kot finančni kredit, deloma pa opravlja banka zanj komisijski posel.

Boljša struktura zaposlenih - boljše delo banke

Lani je zbor banke zasedal dvakrat, izvršilni odbor je imel 8 sej, svet delovne skupnosti pa tudi osem. Kreditni odbor banke je lani zasedal 25-krat; obravnaval je 447 prošelj za kredite in jih 435 ugodno rešil, druge pa zavrnil.

Konec leta je delalo v DBH 56 delavcev. Pet delavk je med letom pridobilo višjo kvalifikacijo z izrednim študijem na VEKS v Mariboru, dve bančni delavki pa sta dosegli priznanje srednje strokovne izobrazbe. Na VEKS študirata izredno še dve delavki, na ESS pa študira banka tudi dve delavki, ki bosta letos zaključili šolanje.

Osebnih dohodkov delavcev v DBH so se gibali v okviru sprejetega plana in odobrene delitve deleža za delovno skupnost banke, ki ga je določil zbor DBH. Povprečni izplačani osebni dohodki so

DBH je bila lani vseskozi likvidna

Za pokrivanje likvidnosti je banka lani uporabila sredstva posebnega rezervnega sklada le trikrat, da je lahko najela dvakrat po milijon din kredita pri drugih poslovnih bankah. Sama pa je drugim bankam v Sloveniji odobrila deset kreditov za likvidnost v višini 14.400 tisoč din za povprečno tri dni.

Ob koncu 1967 je imela banka 117.685.000 din za investicijska vlaganja brez sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Gospodarska reforma je tudi lani terjala tekoče ukrepe, pri čemer je DBH sproti sledila gospodarskim gibanjem in pojavom, kar je terjalo njeno večjo poslovnost in učvrstitev poslovnih odnosov med gospodarstvom in banko. Pri tem je morala skrbeti, da ukrepi NB in njene kreditne selektivne politike do bank niso negativno vplivali na likvidnost DBH, s tem pa tudi na celotno gospodarstvo. Delo ni bilo lahko, saj spričo zatečenih stanj selektivna kreditna politika ni mogla kar čez noč pokazati vseh svojih posledic. Mnogo gospodarskih organizacij ni imelo uskladenih stalnih obratnih sredstev, ko so začela veljati nova načela kreditno-denarne politike. Lanski ukrepi osnovne politike so zato predvsem zaostrovali posamezne prime-

re in učvrščevali politiko lastnih poslovnih sredstev.

Novo: vključitev v devizno poslovanje

Lani se je DBH vključila še v devizno poslovanje gospodarskih organizacij v SFRJ. Odkupila je potrebna devizna sredstva in ustvarila svoj devizni sklad pet milijonov deviznih dinarjev. Prvega januarja 1967 je preneslo devizno poslovanje v DBH 30 organizacij, med letom pa še trinajst. Lani je DBH že odobrila 6 deviznih kreditov domačim gospodarskim organizacijam in en kredit SGB v Ljubljani kot protitutež za izpolnjeni devizni cenzus.

Napredek v namenskem varčevanju za stanovanjsko izgradnjo

Na tem področju je DBH lani zbrala 8.295.403 din s povprečnim pogodbenim rokom vezave 22 mesecev in povprečnim pogodbenim zneskom 20.766 dinarjev. Rok vezave je lani potekel 115 varčevalcem, 95 varčevalcev pa je sklenilo z banko kreditno pogodbo za 1.957.627 dinarjev za nakup, novo gradnjo ali popravilo stanovanj. Banka je razen tega lani zbrala še 3.178.760 dinarjev namensko oročenih sredstev od gospodarskih in drugih organizacij za takojšnje kreditiranje stanovanjske izgradnje in tako odobrila 397 posojil. Za gradnjo stanovanj za trg je banka odobrila tudi 6.732.498 dinarjev kreditov. Zda je v DBH 589 namenskih varčevalcev za stanovanja, od tega pa je bilo lani sklenjenih 380 varčevalnih pogodb.

Člani izvršilnega odbora Dolenjske banke in hranilnice

V izvršilnem odboru DBH delajo: Anton Avsee, pooblaščen predstavnik KOVINARSKO, Krško; Stane Nunčič iz OBS Krško; Jože Jankovič iz BETI, Metlika; Cveta Lovše iz Destilacije DANA na Mirni; Boris Andrižanič iz tovarne zdravil KRKA, Novo mesto; Ciril Jarnovič iz Standarda v Novem mestu; Zdravko Petan iz LABODA, Novo mesto; Franjo Svent iz NOVOTEKSA, Novo mesto.

Na IV. zboru banke pa so bili za člane izvršilnega odbora prvič ali pa ponovno izvoljeni še:

Franč Pušnik iz rudnika rjavega premoga na Senovem; Nada Preskar iz trg. podjetja PRESKRBA v Krškem; Zvonko Hanzelj iz KZ Metlika; Ciril Pevec, predsednik OBS Trebnje; Jurij Levičnik iz IMV, Novo mesto; Miha Hrovatič iz Podjetja za stan. gosp., Novo mesto; Anica Jazbec iz SGP PIONIR, Novo mesto; Stane Šulin iz NOVOLESA, Novo mesto in Avgust Ravbar, podpredsednik OBS Novo mesto. Po službeni dolžnosti je član odbora tudi Ivo Novšak, direktor DBH, predstavnica delovne skupnosti DBH v izvršilnem odboru pa je Angelca Novak.

Izredno lep uspeh denarnega varčevanja

DBH je lani vložila velike napore v uspešno propagando za denarno varčevanje in uspeh ni izostal. Veliko vlogo je imela pri tem tudi ugodna sprememba obrestnih mer. Vse hranilne vloge na vpogled in vezane vloge so se lani povečale kar za 42,15 procentov! Tako je bilo v začetku leta 18.839.598 din hranilnih vlog, konec leta pa že 26.780.289 din. V enem letu so se hranilne vloge povečale kar za 7.940.691 novih din; vlagatelj je bilo v začetku leta 16.929, konec leta pa že 19.683. Povprečno stanje hranilne vloge znaša 1.360,58 novih din.

Banka je lani spremenila tudi način nagrajevanja vlagateljev: ukinila je prejšnja nagradna žrebanja, pri katerih je bilo od približno 20.000 vlagateljev nagrajenih po 40 do 60 ljudi, namesto tega pa je vsem varčevalcem povečala obresti. Obrestna mera za vse navadne hranilne vloge (na vpogled) se je dvignila celo na 6,50 odstotkov, kar je najvišja obrestna mera za take vloge v Sloveniji.

Skoraj pol manj potrošniških kreditov

V prvi polovici lanskega leta ni bilo mogoče odobravati več potrošniških posojil kot le do višine 70 odstotkov prejetih odplačil. Ker pa so se povečale hranilne vloge, je banka lani lahko pokrila odprta posojila iz 1966, v zadnjem tromesečju pa je že odobrvala potrošniške kredite do 100 odstotkov prejetih odplačil, konec leta celo že nad 100 odstotkov. Zal banka ni mogla ugoditi vsem potrebam gospodarskih organizacij, ki so prevzele odobravanje potrošniških posojil za industrijsko blago in avtomobile. Za te potrebe so podjetja namenila tudi odločno premalo lastnih sredstev.

Skupno je DBH lani odobrila vseh kreditov potrošnikom za 11.605.498 din, leto dni prej pa za 14.240.993 din. Število posojiljemalcev se je lani zmanjšalo od prejšnjih 8.015 na 4.889.

Ziro računi občanov naraščajo: v začetku lanskega leta jih je bilo pri DBH 2.077, konec leta pa 2.356 ali 279 več. — Deviznih računov občanov je bilo v začetku leta 876 z vloženi 65.977

ZDA dolarji, konec leta pa 1.102 z vloženi 101.311 dolarji.

Uspeh banke, tokrat v luči dinarja

Skupni lanski dohodki DBH so znašali 15.492.346,39 din (ali 101,1 odst. po planu), izdatki pa 9.168.777,39 din (ali 100 odst. po planu). S tem je banka ustvarila 6.323.569 din dohodka oziroma 1,8 odstotka več, kot je predvidevala v svojem planu. Delovna skupnost banke dobi od tega 2.420.223 din, posebni rezervni sklad 532.982,16 din in 2 odstotni prispevek za Skopje, ki znaša 67.407,28 din. Kreditni sklad banke za 1967 je bil s tem dosežen v višini 3.302.956,56 din ali 104 odst. glede na plan. Vlagatelji v kreditni sklad banke iz gospodarstva in drugih delovnih organizacij bodo dobili 7-odstotne dividende v znesku 1.450.895,90 din (hkrati pa so se ustanovitelji banke strinjali s predlogom, da celotno dividendo oročijo pri DBH kot vezani depoziti).

Za zaključek poročila o lanskem delu DBH je njen direktor podčrtal naloge banke za letošnje poslovanje, pri tem pa opozoril na pojave nelikvidnosti v gospodarstvu in na medsebojno zadolženost, ki narašča tudi na področju banke. Naštel je vrsto ukrepov, s katerimi bo treba podpirati načrte gospodarstva v nadaljnjem uresničevanju reforme, za hitrejšo kroženje denarja, za učinkovitejši bančni mehanizem ter za še čvrstejšo uresničevanje načel denarno-kreditne politike za leto 1968.

Člani kreditnega odbora v DBH

Na četrtem rednem zboru Dolenjske banke in hranilnice so bili imenovani za člane kreditnega odbora v banki: Ivo Novšak, predsednik odbora, člani pa so: Katica Grgruš, Marija Knafelj, Martin Kramarič, Angelca Novak, Kristina Progar in Albert Seruga. Namestniki članov odbora so: Brona Bernard, Anka Car, Tončka Drobnič, Ljudmila Grimšič, Angela Rumpert, Danica Urbanič in Martina Vidmar.

Tudi Dolenjska banka in hranilnica je za veliko, sodobno slovensko banko

V razpravi na IV. rednem zboru Dolenjske banke in hranilnice so njeni ustanovitelji med drugim pohvalili lanski napredek kot razvoj domače področne banke, ki je v reorganizaciji slovenskih poslovnih bank obdržala svoje mesto in v okviru splošnih prizadevanj za prilagoditev bank potrebam našega gospodarstva našla tudi priložnost za poslovno sodelovanje z drugimi bankami. Prav tako ni izostala pohvala za dosežene uspehe v zbiranju prostih denarnih sredstev od prebivalstva: delegati so celo dvakrat podčrtali, naj izvršilni odbor banke prav temu področju posveti letos še večjo skrb, nameni pa naj ji tudi večja sredstva, saj je informativno-propagandna dejavnost področje, na katerem predstavlja vsak izdatek dolgoročno investicijo. Zlasti bo še kazalo razviti namensko varčevanje kmetov-proizvajalcev za pridobitev posojil za pospeševanje kmetijske proizvodnje, kakor tudi varčevanje za posojila, s katerimi naj bi poživili turizem, zasebno gostinstvo in obrt na našem območju. Kreditni odbor banke naj izvaja še natančnejšo selektivnost, so poudarili delegati, pri čemer socialni oziri ne smejo imeti nobene posebne vloge več.

Razprava ni obšla tudi sodobnih problemov v našem bančništvu: večkrat je bilo resno omenjeno vprašanje reorganizacije in delovanja slovenskih bank, ki dobiva na eni strani zaključeno podobo z obstojem mreže sedanjih poslovnih bank v zaključenih gospodarskih področjih oz. pokrajinah, na drugi strani pa smo prič-

skorajšnje pripojitve Splošne gospodarske banke h Kreditni banki in hranilnici v Ljubljani. Občni zbor DBH je pozdravil to integracijo, pristavil pa je tudi upanje, da nova banka ne bo banka ljubljanskih komitentov, temveč prava slovenska gospodarska banka, ki naj služi splošnemu in širšemu razvoju gospodarstva. Gre nam za banko, ki bo dostojno predstavljala slovensko gospodarstvo, vse njeno poslovanje pa naj odseva prav to širino, velikopoteznost in razčiščene odnose do vseh vprašanj preteklosti.

Razveseljiva je informacija, da bo nova banka sodelovala pri vseh važnejših investicijah. Generalni direktor SGB tov. Bunc je med drugim na zboru dejal, da so tik pred podpisom krediti za INIS, za Smarješke in Dolenjske Toplice, za NOVLES in tudi za IMV. Delež, ki ga bo za poslovno sodelovanje nudila novi banki Dolenjska banka in hranilnica, je pravzaprav manjši od skupne vsote kreditov, ki se obetajo našemu področju. Nova banka ne veže sklepov o sodelovanju z novimi finančnimi sporazumi, vse pa kaže, da bodo samo poslovnost ter čisti računi in medsebojnih odnosih podlaga za nadaljnje povezovanje naših bank. Obstoj področnih bank je s tem zagotovljen, saj jih čaka še obilo hvaležnega, naporega in koristnega dela.

Z razpravo so delegati potrdili dosedanje dveletno delo DBH in dali hkrati tudi svoj pristanek na predlagano politiko banke za letošnje leto.

Čimveč otrok v „male šole“

Nekaj misli po uspelem seminarju v Novem mestu

Se komaj dober mesec, in že se bodo 15. marca pričele trimesečne male šole, ki bodo pripravljale šestletne otroke, da bodo v jeseni pripravljene vstopiti v 1. razred.

Lanskoletne trimesečne male šole, ki so vključile na območju Zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu nekaj nad dvesto otrok, so že pokazale prve sadove. Otroci, ki so obiskovali male šole, so dobro pripravljene vstopiti v šolo in uspešno napredujejo. Čeprav jim v tako kratkem času v mali šoli niso mogli vsega

nuditi, uspehi niso izostali. Zeleni bi, da bi male šole trajale vsaj leto dni in da bi vključili vse otroke tiste starosti, ki bodo v jeseni stopili v šolo.

Tudi v vzgojno-varstvenih ustanovah delajo v starejši skupini po programu za male šole. Vendar imamo premalo pedagoških ustanov, da bi lahko vključili vse predšolske otroke. Uspehi v šoli bi tako lahko bili veliko boljši. Pozabljamo, da so predšolski otroci zelo dojemljivi in da bi jih lahko marsikaj naučili, predvsem pa

Starši o mali šoli

DRAGICA GALIČ: »Mala šola je koristna, pri otroku sem opazila neverjetno spremembo.«

MARIJA PAPEZ: »Vsak predšolski otrok bi moral iti skozi malo šolo. Na otroka mala šola vpliva pozitivno.«

RUŽA ZUPANC: »Ne postavljam vprašanja, mala šola je koristna. Med vrsto kvalitet prištevam tudi čut za kolektivno življenje.«

LOJZKA OSTRONČIČ: »Nikoli ne bi premisljevala dati otroka v malo šolo. Poleg tega, da je v varstvu, se nauči marsikaj, kar mu gotovo koristi pri nadaljnjem razvoju.«

V mali šoli je lepo in zabavno. Tako so nam povedali malčki, ki se pripravljajo pod vodstvom vzgojiteljice Danje Bajc za svečani trenutek, ko bodo prvič vstopili v šolski razred. Takšno delovno vzdušje je v oddelku male šole v vzgojnovarstveni ustanovi na Ljubljanski cesti. — (Foto: S. Dokl)

Mladina mora odigrati svojo družbeno vlogo!

(Nadaljevanje s 1. str.)

— Pod mladinsko dejavnostjo si je treba predstavljati več, kot smo si doslej. Po mnenju kongresa je nujno poživiti specializirane mladinske organizacije, tabornike, feriale, športne organizacije itd. V mladinskih aktivih naj bi nastajala jedra, okoli njih pa naj bi se zbirali še drugi in na ta način sodelovali v mladinski organizaciji. Kljub večji vlogi specializiranih dejavnosti pa organizacija mladine ne bo zamenjala svoje družbeno-politične vloge.

— V javnosti se je ustvarilo mnenje, da so nekatere za-

deve ali problemi zgolj mladinski in da lahko drugi dvignejo od njih roke. Kaj menite o tem?

— Mladi moramo priznati, da je naša neaktivnost veliko kriva, da se je ustvarilo tako mnenje. Jasno pa se je pokazalo, da mladine ne moremo izločevati iz družbe in da ne smemo ozko obravnavati mladinske organizacije. Potrebno se je povsod vključiti, sodelovati pri oblikovanju politike in sklepov vseh organov, sklepe mladinskih aktivov je treba prenašati naprej, da bo širša družba več vedela, kako je z mladino.

vzgojili, kar bi jim kasneje koristilo v življenju. Tako pa jih v tem obdobju v glavnem vzgaja cesta, in marsikatero nevednost, ki se kasneje porajajo, imajo korenine v predšolski dobi.

Deljeni delovni čas je pred durmi. Ta pa zahteva predvsem urejeno otroško varstvo. Sedaj ni več časa za razpravljanje o otroškem varstvu in za razno priporočilo. Temeljito se bo potrebno lotiti tega vprašanja, da se bodo lahko matere brez skrbi posvetile delu.

Nad šestdeset otrok iz Novega mesta, ki so razdeljeni

v tri skupine, že od jeseni obiskuje malo šolo. Po dvakrat na teden se zberejo v vzgojno-varstveni ustanovi na Ljubljanski cesti. Vzgojiteljica Bajčeva ima odgovorno nalogo, saj mora spoznati in pravilno usmerjati vseh šestdeset otrok, da bodo v jeseni skrbno pripravljene stopiti v šolo.

Pred dnevi se je v Novem mestu končal seminar za male šole. Seminarja se je udeležilo večje število učiteljev s področja štirih občin Dolenjske in tudi iz Zasavja. Na seminarju so bili v glavnem praktični nastopi, udeleženci so imeli priliko, da so videli nastope iz jezikovne, likovne, glasbene, telesne in ritmične vzgoje. Spoznali so razliko med načinom dela v šolski učilnici in igralnici.

Po nastopih in razpravi o delu v mali šoli so navzoči sklenili, da bodo, kjer so pogoji, že v mesecu marcu pričeli z malo šolo po programu, ki ga bo izdal Zavod za šolstvo SR Slovenije. Glede sredstev za male šole po programu na teden ne bo težav, saj so tudi lansko leto starši radi prispevali, ker so kaj kmalu spoznali, kako potrebne so male šole in da jih otroci z veseljem obiskujejo.

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini Novo mesto je pred meseci sprejel sklep, naj se ustanovijo male šole, v katere skušamo čimprej vključiti vse predšolske otroke, kajti samo tako bodo otroci pripravljene za zahtevno in uspešno šolsko delo.

J. G.

V Semiču je kultura oživela

Natečaj za Zupačičevo nagrado je spodbudil tudi Semičane: osnovna šola je v režiji prof. Anice Snoj že z uspehom postavila na oder »Pogumnega Tončka«, odrasli pa študirajo kar dve igri. Učitelj Milan Pirš vadi Nušičevo komedijo »Glavni dobitke«, druga skupina pa v režiji Lojzeta Kočevarja iz ISKRE študira »Desetega brata«. Tega so v Semiču igrali že pred tridesetimi leti in je najstarejšim vaščanom še zdaj v spominu. Obe skupini odraslih bosta gostovali tudi v drugih krajih.

OD VČERAJ V NOVEM MESTU

„Obrtnikova“ modna hiša

Velika izbira in dobra postrežba – glavni prednosti NOVE MODE – Prodajalni v Škrabčevi in ob Cesti komandanta Staneta bodo zaprli

NOVA MODA, nova novomeška modna hiša, postavljena na nekdanjih ruševinah med lekarno in Furlanovo hišo, se lepo prilega okolici, nedvomno zato, ker je najmodernejša med vsemi prodajalnami v dolži ceste komandanta Staneta.

Bolj zanimivo pa je, kaj je v njej!

V pritličju sta dva prodajna oddelka: z otroškimi (kratkim) perilom, pleteninami, igračkami in drugimi predmeti na eni in z ženskimi ter moškimi perilom, volnenimi izdelki in drugim blagom na drugi strani. Prodajni oddelek v prvem nadstropju ima predvsem konfekcijske izdelke z boljšimi vrstami blaga (kamgarni), razen tega pa še: vojaške potrebščine, športne drese in rekvizite, usnjeno galanterijo, kjer so na voljo torbice, rokavice, potovalne torbe, aktovke, kovčki in drugo. Kasneje bodo v drugem nadstropju uredili še oddelek za polkonfekcijske izdelke. Oddelek bo imel na zalogi nedodelane plašče in obleke. Kdor si bo hotel kupiti tak plašč, ga bo pomeril, v krojaški delavnici pa mu ga bodo izgotovili. Prodajalne v pritličju in prvem nadstropju se razprostirajo na površini približno 340 m². Okoli 200 m² prostora v drugem nadstropju je pripravljeno za krojaško delavnico. V njej bodo delali (po posamičnih ali skupinskih naročilih) uniforme vseh vrst, delavske in zaščitne obleke, boljše obleke, plašče in podobne izdel-

ke. To bo konfekcijski obrat matičnega podjetja. »Obleke bomo tudi vnaprej delali po meri, seveda hitreje kot do zdaj,« je povedal vodja krojaške delavnice OBRTNIK Drago Unjič. »Delavnica bo odprta vsak dan od 7. do 15. ure. Dokler bo odprta trgovina, se bo v delavnico prišlo skoz trgovino, sicer pa skozi zadnji vhod.«

»Zdaj bomo vsaj lahko ustregli našim strankam,« je povedal poslovodja NOVE MODE Lojze Golob. »Pri nas bo možno kakšno stvar tudi posebej naročiti. V glavnem pa bomo potrošnike lahko zadovoljili z najnovejšimi

modnimi izdelki matičnega podjetja OBRTNIK, 22. DECEMBRA, KROJA in drugih izdelovalcev konfekcije. V otroškem oddelku bomo imeli stalno izdelke sevnike JUTRANJKE, KORE iz Radeč in drugih poslovnih sodelavcev. Stalno bodo na zalogi tudi najnovejši izdelki tovarne TOKO. Za v dosedanjih prostorih smo imeli dobro izbiro blaga in primerno postrežbo, zdaj pa bo neprimerno boljše. Prodajno osebje bo iz dosedanjih naših prodajaln v Škrabčevi ulici in ob Cesti komandanta Staneta, ki ju bomo opustili oziroma zaprli.«

»Upamo, da bodo potrošniki posledje še bolj zadovoljni z izbiro in postrežbo, kot so lahko bili do zdaj,« je povzel Egon Bratkovič, vodja prodaje na drobno pri OBRTNIKU. »Za nov lokal v Novem mestu smo se odločili zato, ker smo ugotovili, da ne pridobimo večjih prostorov, če obnovimo stare. Za zdaj v Novem mestu drugo ni predvideno. Če pa bi potrebovali več prodajnih prostorov, bi lahko drugo nadstropje NOVE MODE preuredili v prodajalno. Lahko pa bi povečali tudi prodajalno na Glavnem trgu.«

Ta prostor smo odstopili podjetju OBRTNIK – Ljubljana

Bogato založen otroški oddelek bo prav gotovo med najbolj iskanimi v NOVI MODI

Ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu so včeraj dopoldne odprli novo trgovsko hišo konfekcijskega podjetja OBRTNIK iz Ljubljane. S to blagovnico, NOVA MODA imenovano, je dobilo Novo mesto eno najlepših trgovskih poslovalnic v zadnjem času. Zasnova jo je ljubljanski inž. arh. Zvonimir Korošec, zgradilo pa novomeško podjetje PIONIR. Hiša sta opremili podjetji z Viča in Prekope. Veljala je okoli 200 milijonov Sdin, vanjo pa sta investirala novomeško Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij ter matično podjetje OBRTNIK.

NOVOST NA AVTOMOBILSKI CESTI je pred letošnjo turistično sezono tudi okrepljena služba »Pomoč-Informacije« Avto-moto zveze Slovenije. V bazi v Trebnjem, ki bo poleti dežurala noč in dan, bosta na razpolago dva rumena fička za pomoč na cesti, novi vlečni poltovornjak na sliki pa za prevoz v delavnice. Posnetek je naredil Vid Bauer iz Novega mesta v soboto na počivališču pri Medvedjeku in zanj dobil drugo nagrado za fotografijo tedna — ORWO NP 20, šestdesetinka, zaslonka 5,6

Leskošek obiskal novomeške borce

Predsednika GO ZZZB so seznanili z razmerami borcev v občini

Predsednik in sekretar glavnega odbora ZZZB Slovenije Franc Leskošek-Luka in Stane Bizjak sta v četrtek, 15. februarja, obiskala Novo mesto in se s člani sekretariata občinskega združenja ZB ter predsedniki komisij pogovarjala o razmerah, v kakršnih živijo v novomeški občini borci in aktivisti NOV. Ob koncu pogovora je predsednik Leskošek rekel, da je dobil vtis, da so borci vključeni v vsa družbena in politična dogajanja v občini.

Uvodoma je predsednik ZZZB Novo mesto Miloš Jančič povedal, da se borci v novomeški občini še vedno zanimajo za uveljavljanje posebne delovne dobe, čeprav je zadnji rok potekel že z zadnjim lanskim decembrom. Navzoči so ugotovili, da bodo mogli upravičenci — zamudniki ustrezne pravice iskati le še prek sodišča.

Jože Plavec in Franc Skof sta govorila o pomoči borcem. Lani so v novomeški občini izplačali 174 stalnih in enkratnih družbenih pomoči (priznavalnin) in v ta namen porabili 35 milijonov S din. Ker se je letos družbena pomoč povečala (za nekdanje aktivne borce je najmanjša 14.000, za druge 10.000

S din), bo potrebno zagotoviti še več denarja. 28 kmetov je lani dobilo 14 milijonov S din posojila (7 milijonov iz občinskega in 7 iz republiškega sklada) za popravilo in obnovo hiš. 29 prosilcem pa so razdelili 15 milijonov S din bančnega (DBH) posojila za dograditev hiš in podobno. Približno tolikšna sredstva bo DBH zagotovila tudi letos. Več kot 620 kmetom borcem so lani priznali olajšave pri davkih. Predstavniki GO ZZZB sta pripomnila, da bi bilo treba zagotoviti še več denarja za pomoč borcem. Med drugim bi v občini potrebovalo pomoč za popravilo hiš še okoli 150 borcev. Pri občinskem ZZZB imajo 80 prošelj upokoje-

nih članov ZB za kredit. Če bi jim hoteli ustreči, bi potrebovali vsaj 93 milijonov S din.

Predsednik ZROP Branko Lukič je goste seznanil z delom ZROP. Povedal je, da so strokovna predavanja za rezervne oficirje in podoficirje 90-odstotno obiskana.

Letos piknik v Škofji Loki

Tradicionalni izseljenski piknik, ki privabi vsako leto domov sto in sto naših rojakov, bo letos 4. julija v Škofji Loki. Izseljenska matična iz Ljubljane je organizacija letošnjega piknika zapala občinski skupščini Škofja Loka in avtobusnemu podjetju Transturist. Da bi piknik čim bolj uspel, so izvolili poseben odbor, katerega predsednik je dr. Branko Berčič, znani škofjeloški kulturno-prosvetni delavec.

Pričakujejo, da se bo piknika na škofjeloškem gradu udeležilo 2000—4000 rojakov iz zamejstva. Za prijetno razpoloženje bodo poskrbeli znani ansambli narodnozabavne glasbe: Trio Lojzeta Slaka in Fante iz Prapotna, Vokalni sekstet Pleško, Bardorfer z Zvončki, solisti glasbene šole iz Škofje Loke, moški pevski zbori, med njimi tudi mladinski pevski zbor iz Clevelanda, folklorne skupine in drugi.

Razveseljivo je, da hočejo pri organizaciji tako velike prireditve sodelovati vsi škofjeločani in okoličani, ki si tudi želijo, da jih obišče čimveč rojakov.

Še deset knjižnih darilc!

V torek opoldne smo iz kupčka 107 imen novih naročnikov našega tednika izžrebali 10 bralk in bralcev, ki bodo jutri dobili po pošti naše knjižne darilce. Izžrebani so bili:

Milan Turk iz Kočevja, Kidričeva 1; Marta Lovšin, Goriča vas 18, Ribnica; Marija Mikola, Dragomlja vas 5, Suhor; Elizabeta Berus, Cegelnica 51, Novo mesto; Jože Maznik, Ravno 18, p. Raka; Silva Končina, »Lisca«, Sevnica; Tončka Zihnerl, Mokronog-165; Jože Novak, Trebež 31, p. Artiče; Marija Zobec, Blate 11, p. Dolenja vas, in Tatjana Kajin, osnovna šola Crešnjevce, p. Semič.

Vsem novim naročnikom: lep pozdrav od uprave DOLENJSKEGA LISTA

Krmilnica sredi vasi

Za divjad je letošnjo zimo nehote poskrbel Tone Kljun iz Črnega potoka pri Kočevju. Sredi vasi ima namreč odprt skedenj, poln sena. K tej »krmilnici« prihajajo ponoči jeleni in srne in druga divjad, ki je zlasti v gozdu nad vasjo dovolj.

Tone Kljun pa se ne jezi. Pravi, da je pozimi treba skrbeti tudi za številno divjad.

Sejmišča

Novomeško sejmišče

V ponedeljek, 19. februarja, je bilo novomeško sejmišče kar dobro obiskano. Naprojaj je bilo 824 pujskov, pradalci pa so jih 596. Manjši so šli v denar po 13.000 do 19.000 S din, večji pa po 20.000 do 30.000 S din. Največ kupcev je bilo iz sosednjih občin.

Na sejmu v Brežicah

Razmeroma dobro je bil obiskan sobotni sejem v Brežicah, na katerega so prišli kmetovalci 990 prašičev, prodanih pa je bilo 486. Manjši so bili po 750 do 780 S din kilogram, večji pa po 600 do 620 S din kg.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Tokrat dve drugi nagradi

Ta teden smo prejeli za fotografijo tedna 9 posnetkov. Med njimi ni bilo nobenega, ki bi vsestransko zadostil zahtevam za prvo nagrado. Dimitričević in Mitkličević posnetki so preveč lokalni, da bi lahko zanirali vse naše bralce; to velja tudi za posnetek Milana Rotarja, ki se je prvič udeležil tekmovanja. Tak posnetek stavbe ni težko narediti kadarkoli, čeprav je njegova »NOVA TRGOVINA« vsaj za novomeško okolico res lepa pridobitev tega tedna. Milenko Marinkovič je svoje posnetke o odhodu »stare vojske« prinesel šele v torek in jih nismo mogli upoštevati ta teden. Nagrade smo razdelili takole:

drugo nagrado — 5.000 S din dobi Drago Mohar iz Ribnice za »TRISTO TRI LETA«.

še eno drugo nagrado 5.000 S din dobi Vid Bauer iz Novega mesta za »NOVOST NA CESTI« in tretjo nagrado — 3.000 S din Milovan Dimitrič iz Novega mesta za »AVTOBUSNO POSTAJO«.

Prosimo, da ne pošiljate fotografij, ki so manjše kot 13 x 18 cm in nimajo primerne podpisa s podatki:

- datum posnetka,
- kraj posnetka,
- kdo ali kaj je na sliki,
- kako je bila posneta (film, osvetlitveni čas, zaslonka).

Na hrbtni strani fotografije naj bo samo ime in naslov avtorja, vse drugo pa napišite na poseben list papirja!

Do ponedeljka, 26. februarja, je naslednji rok za »Fotografijo tedna«! Vaši posnetki morajo biti v uredništvu »Dolenjskega lista« ta dan do 12. ure. Mnogo iznajdljivosti in ostro oko vam želi

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FOTOGRAFIJA TEDNA

Zakaj bi morali biti dvakrat udarjeni?

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kriti z izrednim prispevom?»

»Iz poročila povzeman, da je primanjkljaj v celotni regiji dosegel 645.000.000 S din. Če odštejemo 187.000.000 rezervnega sklada in v banki naloženih sredstev, ostane nepokritih 458.000.000 S din. In če zdaj ta znesek razdelimo s številom zavarovancev, ki jih je v celjski regiji 66.329, dobimo približno 6900 S din primanjkljaja na posameznika. Brežiška občina ima 5455 zavarovancev in ti bi prevzeli nase skupno breme 37.600.000 S din.

Še vedno menim, da bi skupščina komunalne skupnosti SZ morala analizirati, kako je prišlo do pretirano velikih primanjkljajev v Smarju in Celju. V Brežicah smo se namreč uspešno vključili v reformo in znižali izdatke za večjo vsoto, kot so se zmanjševali dohodki. Kakor je razvidno iz tabel v letnem poročilu, smo varčevali pri vseh

izdatkih, edino vsota za zdravila je porasla za dva ali tri odstotke. Prav zaradi tega se mi ne zdi pravično, da bi bili naši zavarovanci dvakrat udarjeni: prvič zato, ker je zdravstvena služba tu manj razvita kot drugod, in drugič zato, ker bi morali plačati dodatni prispevek za nekaj, česar niso bili deležni.«

J. T.

Tudi na cesti smo ljudje ...

Tuji avtomobil WG AS 989 je na Glavnem trgu v Novem mestu naglo zavrl pred četvorico mladih, ki so pri prečkanju ceste iz nagajivosti opočasnili korak, češ kaj nam pa moreš... Spor se je nadaljeval na parkirišču pri Kettejevem vodnjaku, kamor je prizadeti voznik zelo hitro zavil. Okoli prizadetih se je takoj zbrala precejšnja skupina »našes« mladine, ki je iz solidarnosti pritekla za vsak slučaj. V prepiru, ki se je raznel (voznik in sopotnik sta bila »naše gore li-sta«), so padle zbadljivke in žaljivke. Voznik je, ko je spoznal očitno premoč, nato ritensko zapeljal na cesto in se še kakšno minuto kregal skozi okno, nato pa ob spodbudnih klicih »našes«: »Ali naj te porinemo? Boš že zvergal?«, odpeljal.

Dve stvari močno bodeta ob tem pripeljaju: mladi ljudje radi namenoma opočasnijo korak pred vozili, še zlasti na prehodih za pešce. To pa je nedostojno nagajanje in igra s smrtjo! Prav bi bilo, ko bi jih tudi v srednjih šolah na to opozorili. Voznik avtomobila WG AS 989 pa bi lahko vedel, da skrbijo za red mladičniki. S postopkom, za katerega se je odločil, je škodoval svojemu ugledu, saj je zadnje minuto prepira stal z vozilom na cesti in oviral promet. Solidarnost pešcev in voznikov je vredna več kot vsak prepir!

DO 20. FEBRUARJA 1968

1975 novih!

VELIKI DRUŽINI BRALCEV IN NAROČNIKOV našega pokrajinskega tednika se je zadnji teden pridružil še 107 novih prijateljev: največ jih je bilo tokrat iz novomeške, sevnjske in krške občine. Počasi se ustavljajo tudi odpovedi. Tekmovanje zbiralcev bo trajalo do 29. februarja, nakar jim bomo razdelili nagrade za januar in februar. Stanje v torek opoldne:

BREZICE	218
CRNOMELJ	119
KOČEVJE	192
KRSKO	162
METLIKA	48
NOVO MESTO	313
RIBNICA	106
SEVNICA	172
TREBNJE	105
Razne pošte	455
Inozemstvo	85

Za naše

Tudi gospodinje iz Bereče vasi!

Za Korenetove trojčke v Segonjah nad Skočjanom so v zadnjih 14 dneh prispevali:

Po banki — neimenovana iz Praprota pri Semiču 2.000 S din; vplačano na blagajni Dol. lista: Ivica Novak iz Leibnitz v Avstriji 1000 S din; Ida Kren iz Celja 1500 S din; sedem gospodinj iz Bereče vasi pri Suhorju: Anica Videtič, Amalija Sedmak, Karolina Penič, Marija Radkovič, Marija Eršte, Francka Petrovič in Zofka Suklje, vsaka po 1000 S din, skupaj torej 7.000 S din. — Skupaj na blagajni DL vplačano: 9.500 S din.

DO 20. FEBRUARJA 1968 ZBRANO: 1.083.450 S din.

Vsem dosedanjim darovalcem iskrena hvala za pomoč, vsem drugim pa naše trojčke in zbirko zanje še naprej toplo priporočamo!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Razstavlja Ljubo Ravnikar

Na predvečer Prešernovega dne so dijaki kočevske gimnazije pripravili prijeten kulturni večer, po spominski proslavi pa so v likovnem salonu odprli razstavo akvarelov prof. Ljuba Ravnikarja, o katerem je Andrej Pavlovec zapisal: »Tehnika akvarela je še vedno tista zvrst slikarstva, ki jo Ljubo Ravnikar mojstrsko obvlada kakor malo kdo med slovenskimi slikarji. S tehničnimi prijemi nje gove lastne iznajdbe, če tako na kratko in posplošno reče

Nekaj časa brez razstav

Zaradi mostovža med obema stavbama je morala študijska knjižnica prebeliti še avlo, ker je iz nje vhod vanj. Pri preurejanju so zamenjali še stare stropce, ker so segali v dimnik. Takoj ko bodo s preurejanjem končali, imajo v načrtu več razstav: razstavo del slovenskih kulturnikov in znanstvenikov, umrlih v letu 1967, nato pa še razstavo ob 90-letnici rojstva Otona Zupaniča. Glavna dela v knjižnici opravlja Remont iz Straže. M. G.

O vesti pa bodimo raje tiho...

»Pazi, šerij, Senar!« ga je hitro opomnil in potegnil svoj kolt. Naslednji trenutek je šerij že potegnil svoj revolver in začutil udarec v prst. Z zadnjo močjo je pritisnil na petelina. Samo enkrat je ustrelil, tako je mislil, ko je začutil udarec v rame. Medtem je v resnici izrgel iz svojega kolta štiri krogle, od katerih so tri zadele. Potem je padel vanj mrak in ni dočkal konca boja na dvorišču. Sid Bogdan je ubil Kerija, ko je ta poletel k mrtvem Barvilcu, da bi mu vzel kolt...»

DESET MINUT KASNEJE JE JUNAK, KI JE BIL V BOJU TAKO GROZNO ZADET IN KI JE DVAKRAT RANJEN, S STIRIMI STRELI PODRL ŠE TRI RAZBOJNIKE, ZE PRI DEKLETU.

»Ko bova poročena, Samla je šeriju odgovorila deklica, vsa rdeča v obraz, pa se sklonila nadenj in mu dala na ustnice vroč poljub, potem pa stekla iz sobe. Sam se je veselo nasmejal. KONEC

Spoštovani bralci, žal ste prikrajšani za pristnejše doživljanje zgoraj navedene topogledne literature. Vrstice so namreč prevedene, original, tega dobi te za 1 novi dinar, je prav gotovo mikavnejši. Za novi dinar lahko kupite tudi naslednje romane:

mo, ter z nekaterimi bravurami, ki so resnično mojstrske, spada Ljubo Ravnikar v sam vrh slovenskih akvarelistov. »

Ravnikarjeva razstava je dostojna počastitev našega kulturnega praznika in pomeni prijetno osvežitev v vrsti dosedanjih razstav v Kočevju. Umetnik je v našo pusto vsakdanjost vnesel obsežen register barv, v katerih odseva nepotvorjena, prvobitna narava, košček romantično obarvane Gorenjske z njenimi čudovitimi pejzaži. Ko človek vstopi v razstveni prostor, se mu odpre nov svet, drugačen od sveta, v katerem živi, svet barv, lepote. Slikar popelje gledalca po zelenicah poljih do visokih zasneženih gora, s katerih drvi peneči se hudourniki, v stare gorenjske vasi, koder z majhnih oken lijejo potoki rdečih nageljnov, s posebno ljubeznijo se ustavi ob samotnem drevju, ki kot v molitvi steguje golo vejevje v jesensko nebo, ob kozolcih sredi travnikov nam zadiši po svežem senu, nato pa nas iznenada postavi v trdo resničnost, ko nam prikaže nekaj motivov iz jeniške železarnice. Za prašnim

LUN V MREZI CRNEGA TRIKOTNIKA, UBOJ V DODZ SITIJU, UBIJALEC PRIHAJA SAMO PONOCI... in še vrsto drugih.

Strašno se boste zabavali. Zaželeli si boste vsaj konja, kozarec viskija in kolt.

Laž je, da ljudje ne be-ro romanov! Vprašajte v kioskih. Jaz sem! Ponekod imajo tudi slovenske. Zato bodimo o vesti tiho. KSEFT JE KSEFT. Na pohodu je parada primitivizma.

KDO JE ŽE KOSOVEL? ALI GA NI NEKI NOGOMETNI KLUB KUPIL ZA SESTDESET MILIJONOV?...

Ampak, saj pravim... Blagor otročičkom, ki jih razni X-100 romani ne morejo pokvariti. Otročički so ljubka stvar. Papajo, lulajo in se igračkajo. Staršem so v neskončno veselje. Ker še ne znajo brati, jim starši prinašajo igračke:

MAJHNE TOPOVE, TANKCE, MITRALJEZKE IN LETALCA... da se grede vojsko, da se streljčkajo in ubijčkajo. Seveda to ni ma goblje zvezje s X-100 romani. JE PA RES.

Peter Breščak

zidovjem, visokimi dimniki, iz katerih se vali gost, črn dim, zaslutimo trpljenje, znoj tisocev ljudi, ki se bore za vsakdanji kruh, začujemo neubran ropot strojev, piskanje tovarniških siren. Konec je čarov, konec romantike, iz umišljenega sveta lepote in ubranosti nas nenedoma povrne v trdo, neizogibno vsakdanjost.

Vodstvo likovnega salona namerava do konca sezone pripraviti še nekaj razstav, predvsem v sodelovanju s škofjeloškimi muzejem.

(fg)

Lepo knjižno darilo

Studijska knjižnica Mirana Jarca se iskreno zahvaljuje bivšemu ambasadorju v Tunisu Niku Šilih za lep knjižni dar. Tov. Šilih je knjižnici daroval knjižnico nekaj knjig o Tunisu. Zanimivo je, da marsikateri Novomeščan, ki službuje v tujini, podari knjižnici to ali ono knjigo, ki bi ji bila sicer nedosegljiva.

Podobar Vodnik in znamenje v intarziji

Intarziist Ciril Podbevšek te dni končuje portret rezbarja in podobarja Vodnika ter znamenje na Mestnih njivah. Deli sta zanimivi, saj predstavljata novomeške starozitnosti. Za razstavo, ki jo intarziist Podbevšek pripravlja v Ljubljani, bo poskrbel z nekaj novimi intarzijami. Zanimivost njegovega iskanja so tudi podobe v lesu, ki jih je oblikovala narava sama (Dolenjski griči, Konji, Matl z otrokom).

Književnik Ivan Potrč med nami

Slovenski kulturni praznik smo dijaki gimnazije v Brežicah proslavili s tem, da smo povabili medse dramatika in pripovednika Ivana Potrča. Veseli smo bili, da našega povabila ni odklonil. V veliki šolski veži smo se zbrali v torek, 6. februarja, po pouku. Razgovor z njim smo pred okoli tristo zbranimi dijaki vodili dijaki iz IV. a letnika.

Pred začetkom smo nestrpno pričakovali, da bi videli tov. Potrča, da bi se seznanili in se pogovorili z njim o vsem, kar nas zanima.

Ko je stopil med nas, ga je pozdravilo navdušeno ploskanje. Pred nami je stal starejši mož nizke rasti in prijetnega videza. Najprej nam je povedal nekaj uvodnih besed, nato nam je pred razgovorom pripovedoval, kako je pisal in kako je nastala njegova knjiga Srečanje. Pripovedovanje je bilo za nas mnogo bolj zanimivo, kot smo sprva pričakovali, saj do sedaj nismo vedeli, kako nastaja knjižno delo, koliko truda je zanj po-

V soboto, 24. februarja ob 19.30, bo v okviru prireditve XII. dolenjskega kulturnega festivala gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z Brechtovim »Svejkom v II. svetovni vojni«. Igro je prevedel Mile Klopčič, sceno je pripravil Avgust Lavrenčič, režira pa jo Franci Križaj. Premiera tega dela je bila v Celju 24. novembra 1967. Nastopa celoten ansambel tega znanega gledališča, v naslovni vlogi pa se nam bo predstavil priljubljeni igralec Pavle Jeršin (na sliki). Kostanjevičani bodo s to duhovito komedijo pričeli tudi letošnje pustne prireditve, saj bodo Celjani gostovali prav na zadnjo predpustno soboto. Vstopnice so v predprodaji v trafiki, iz drugih krajev pa jih lahko rezervirate na številko 19.

trebnega, preden je knjiga napisana in nato še izdan. Pisatelj je pripovedovanje še popestril s hudomušno pripombo, češ kako zelo so mu ustregli založniki, ko mu knjige da našega povabila ni odklonil. V veliki šolski veži smo se zbrali v torek, 6. februarja, po pouku. Razgovor z njim smo pred okoli tristo zbranimi dijaki vodili dijaki iz IV. a letnika.

Na vprašanja o njegovih pisateljskih začetkih, o najbolj zanimivih doživetjih iz mladih let, je odgovorjal obširno in nam tako neprisljerno in sproščeno pripovedoval, da so njegove zgodbe iz pripovedovanja, zaživele kot zaživijo ob branju kateregakoli njegovega dela.

Potrč nam je v svojih junakih v zgodbah iz kmečkega življenja in partizanskih dni tako približal svojo problematiko, da si je prav gotovo pridobil med nami marsikaterega novega bralca svojih del.

Na tem srečanju smo mnogo pridobili. Naučili smo se še bolj spoštovati lepo slovensko besedo in moza, ki jo oblikuje.

Dijaki IV. letnika gimnazije Brežice

Sto let kulturno prosvetnega delovanja v Braniku

Revija »Goriška srečanja«, ki izhaja v Novi Gorici, je za letošnji krajevni praznik Branika in stoletnico čitalnice v Rihembergu izdala v okviru »Goriških srečanj« kot 3. knjižico te zbirke prikupno publikacijo »Ob stoletnici rihemberške čitalnice«, združeno s pregledom stoletnega delovanja kulturnih in prosvetnih delavcev ter prebivalcev lepega Branika. Tako kot prinaša revija svež in spodbuden veter v kulturno življenje Goriške, se odlikuje z izvirnimi prispevki svojih sodelavcev, katerim ne manjka poguma pokazati na ta in oni od-

Obiščite razstavo o Primčevi Juliji!

Ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku je Dolenjski muzej v sodelovanju s Prešernovim muzejem v Kranju, z univerzitetno knjižnico v Ljubljani, s Studijsko knjižnico v Novem mestu ter našim rojakom Božidarjem Jakcem pripravil razstavo o življenju Primčeve Julije in njeni rodbini. Razstava je namočena v mali dvorani Dolenjske galerije in bo odprta vsaj do konca februarja 1968.

Na razstavo ponovno opozarjamo občinstvo, zlasti pa šole in učitelje slovensčine na njih. Razstava jim nudi zelo ustrezno okolje za kar najbolj nazorno izvedbo učne ure o Prešernu, Juliji in pesnikovih delih o njej.

Horjupova razstava tudi v Mariboru

Razstava kostanjeviškega rojaka, slikarja in kiparja Jožeta Horjupa, bo konec februarja prenesena v Umetnostno galerijo v Maribor. Zato si jo obiskovalci Dolenjskega muzeja in ljubitelji umetnosti do konca tega meseca še lahko ogledajo v novomeški Dolenjski galeriji.

POSTANI IN OSTANI ČLAN PREŠERNOVE DRUŽBE!

prt problem svojega področja, taki so tudi razveseljivi obeti zbirke »Publikacije Goriških srečanj«. Naj omenimo samo naslova prvih dveh zvezkov: »Solkanski rojak dr. Marko Anton pl. Plenčič« izpod peresa Branka in Ivana Maberške čitalnice, združeno s pregledom stoletnega delovanja kulturnih in prosvetnih delavcev ter prebivalcev lepega Branika. Tako kot prinaša revija svež in spodbuden veter v kulturno življenje Goriške, se odlikuje z izvirnimi prispevki svojih sodelavcev, katerim ne manjka poguma pokazati na ta in oni od-

Takih publikacij in take dejavnosti si želimo tudi na Dolenjskem. Vprašujemo se le, kdo naj bi to potrebno in koristno kulturno delo prevzel in vodil. Tg.

Nori Pust ima svoj dan

(Odlomek iz romana Udari na gudalo, Jandre!)

(Nadaljevanje in konec)

Za požuruhi so prišli črni zamorski vojščaki s svojim čudovitim orožjem, prišli so na konjih in peš, s čutarami in klobasami. Potem pa je prišel sam nori Pust, okrogel, svetel in zamaščen, resen in hkrati vesel sredi svojih razigranih podložnikov.

Spet so zapele dude in klarinete, tolkel je boben, vizale so trobente in gosli, zvonili so zvonci in kastanjete. Pa še ptiči so peli, psi lajali, otroci in babe vresčale!

Holadri, nori Pust ima svoj dan!

Prve mačkore so že preplavile Drage, prodrale so na Strnišče, se razile proti Obrhu... Muzika, veselje, razposajenost, prešerna drznost je šla z njimi. Največjim čemernežem so se v smehu raztegovala usta; bolniki so zlezli s postelji in se premaknili k oknom, da bi videli pisani veselji sprevid.

Nihče se ni mogel ustaviati splošnemu veselju. Tudi Miketova Barica ne. Kaj pomaga danes vsa trdna volja Hotela je ostati v kočurcu, toda muzika in Vihrova Nanika, ki je bila prišla ponjo, sta jo speljali med vesele ljudi.

Stala je sredi gledalcev; mačko-

re so se rinile mimo in zdaj pa zdaj se je katera zagnala proti njej, Naniki in drugim deklicem. Te so vresčale, kajti mačkore so bile kar predrzne: vlekile so dekleta za lase, jim segale za vrat, za nadržja in pas! Bilo je hehetanja, smejanja, prerivanja...

Ljudje pa so zijali in škoda se jim je zdelo, da je pustnega sprevida že konec. Zadnja sta za mačkore repila pustna stražarja na osli. In že je ves sprevid zavil na trg in nato pred mestno hišo, kjer bo glavna komedija, kjer bo krivonosega Turka raznesel strelni prah, kjer bodo mleli stare babe, bolniku rezali trebuh in opravili še vrsto imenitnih stvari.

Barico in druge vleče tok ljudi na gornji trg. Spet samo prerivanje in smeji!

Nenadno pa se Barici razproči od začudenja. To, kar je pravkar videla, najbrž ni spadalo v

pustno komedijo. Pisana, rdeče zelena mačkora — o bog, Stevo je to, njen brat Stevo! — se je nenadoma na vso moč zaletela Erbergu v trebuh in ga prav nemilo zrušila po tleh. Nastal je hrup in vik; dva, trije so vzdignili grajskega, toda drugi so padli po njih in jih skupaj s plemičem porušili po cesti. Nastala je prava tepencija — medtem je s treskom razneslo krivonosega Turka, kar je vročekrvneže še bolj podžgalo — in roke so se dvigale, padale in mlatile, da nazadnje nihče ni vedel, kdo v splošni zmedbi daje in kdo prejema.

Vse to je pripomoglo, da so pred mestno hišo pozabili zmlati stare babe in tudi drugi zanimivi spektakli zavoljo tepencije tokrat niso prišli na vrsto. Mestni sodnik in starešina sta mirila ljudi, in tudi Urhat je kar hitro snel svojo kozlovsko masko in pričel kriča-

ti nad pretepači. V besni jezi so sodnik in drugi strgali nekaterim bojevitim mačkoram naglavnice, pa so zagledali pred sabo samo preplašene obraze raznih spoštovanih meščanov, medtem ko tistega, ki je tepencijo začel, ni bilo nikjer več.

Tako se je popoldanski pustni spektakel to leto prav čudno in neprijetno končal in bi morda temu ali onemu meščanu tudi ostal v slabem spominu, da ni te neprijetnosti zvečer zabilsko splošno veselje v metliških krčmah.

Toda ko je bilo sredi noči veselje na višku, je zadonel rog nočnega stražarja. Ljudje so vrel iz krčem in strmeli v večerni sij, ki se je razgrnil dobi na Majerju. Videli so: v grapi onkraj Obrha je z velikim, prasketajočim plamenom gorela grajska kašča.

JOŽE DULAR

PRED VIHARJEM — udeleženci XXIII. šahovskega šampionata Jugoslavije pozorno spremljajo žrebanje tekmovalnih števil. Se kako je važno, katero številko bodo izžrebali bodoči nasprotniki. (Foto: T. Gošnik)

Prve poteze v Čateških Toplicah

V četrtek dopoldne so v Čateških Toplicah odprli dolgo pričakovano XXIII. šahovsko prvenstvo posameznikov za prvaka Jugoslavije. Je. Končno so organizatorji, ki jih je udeležba skrbel, lahko pozvali 48 šahistov, med katerimi žal nismo opazili nekaterih bleščočih imen: Gligorića, Ivkova, Matanovića itd.

Na četrtkovni otvoritvi so poleg domačih predstavnikov sodelovali tudi najvišji predstavniki šahovskih

organizacij: predsednik šahovske zveze Jugoslavije general Rade Bulat, predsednik šahovske zveze Slovenije Jože Pavličič in podpredsednik šahovske zveze Hrvatske Julij Dim.

Zbrane šahiste, organizatorje in goste je najprej pozdravil predsednik občinske skupščine Brežice Vinko Jurkas ki je šahistom zaželel prijetno bivanje in čim boljše uspeh. Sledili so mu še ostali predstavniki, kot Jože Pavličič, Rade Bulat in Julij Dim. Vsi so poudarili, da je ta šampionat spodbuda za nadaljnje še tesnejše sodelovanje med šahisti dveh sosednjih republik — Hrvatske in Slovenije.

Po pozdravnih govorih so udeleženci šampionata izžrebali mesta v

turnirski razpredelnici. V prvi skupini igrajo: Puc, Kelečević, Nikolić, Milonjić, Despotović, Rajković, Sukić in Marić; v drugi: Zečević, Kurajica, Meštović, Mašić, Maturović, Stupica, Iljević in Osmanović; v tretji: Bukić, Antunac, Sineš, Buljović, Bojović, Pire, Bertok in Ivković; v četrti: Čebalo, Djakovski, Janošević, Sebarević, Danov, Ostojčić, Musil in Mejić; v peti: Planinc, Vukić, Parma, Bradavarić, Mesing, Glikšman, Baretić (slep šahist) in Ivanović; v šesti: Leban, Cvetković, Dimitrijević, Mihajličin, Bogdanović, Kržišnik, Bukal in Minić.

Med šahisti je tudi slovenski velemojster Vasja Pirc, ki slavi šestdesetletnico in 40 let aktivnega igranja šaha.

Mladi v Trebnjem

Za nastop na hitropoteznem prvenstvu Dolenjske so se med seboj pomerili črnomaljski mladinci. Vrstni red je bil naslednji: 1.—2. Lazić in Bedić 9 točk, 3. Vrščaj 8, 4. P. Skrbinašek 6,5, 5. Zupanc 5,5, 6. Laterner 4 točke.

V Trebnju je odpotovalo sedem mladih šahistov. Vendar so bili presenečeni, ko so izvedeli, da bo tam prvenstvo posameznikov — članov. Zato sta nastopila samo dva igralca (Lazić in Bedić). Lazić je nastopil v skupini, katere nosilec je bil Ivić, Bedić pa v Ostermannovi skupini. Bedić je pripravil presenečenje, saj je premagal Ostermanna.

—LAN—

Milić osvojil prvo mesto

Na polfinalnem šahovskem turnirju v Novem mestu je na koncu turnirja zbral največ točk Ivić Milić in s prednostjo ene točke osvojil prvo mesto. Drugo mesto je zasedel Ivan Tisu, ki ima točko manj. Visoko mesto je proti pričakovanju zasedel Stefan Šcap. Ostale razvrstitve so več ali manj realne.

Končni vrstni red: 1. Milić 11,5, 2. Tisu 10,5, 3. Šcap 10, 4. Bjelanović 9,5, 5.—7. Adamić, Jenko, Istenič 8,5, 8. Hrovatić 8, 9. Mladinec 6, 10. Čujnik 5, 11.—12. Vene in Hodnik 4,5, 13. He 4, 14. Poljanšek 3,5 in 15. Rajčević 3 točke.

X. ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE V FRANCJIJI

Našim tekmovalcem vse priznanje!

Maloštevilna jugoslovanska smučarska odprava, ki nas je zastopala na X. zimskih olimpijskih igrah v Grenoblu, je svojo ualogo izpolnila častno, lahko bi rekli bolje, kot so pričakovali največji optimisti. S prepričljivimi uspehi so ovrgli trditve nekaterih skrajnešev, da gredo naši tekmovalci na štiristisoč potovanjeh v tujino.

Največji uspeh so dosegli mednarodno hokejisti: v B skupini olimpijskega turnirja so kot edina neporažena ekipa osvojili I. mesto in s tem dosegli največji dosednji uspeh v tej zanimivi moški igri.

Milan Smerdu na odličnem drugem mestu

Ze osemnajstič so se zbrali invalidi iz vse Jugoslavije, sosednje Avstrije ter Poljske na belih strminah. Tokrat je bilo tekmovanje v Kranjski gori, in sicer 17. in 18. februarja. Letos je bila udeležba največja, saj je bilo na startu kar 87 tekmovalcev. Po stopnji invalidnosti so bili razvrščeni v sedem kategorij. Vsi nastopajoči so morali 800 m dolgo progo z višinsko razliko 150 m in 24 vratac provoziti dvakrat.

Med tekmovalci je bil tudi znani novomeški profesor telesne vzgoje Milan Smerdu. Nastopil je v šesti kategoriji in je v svoji skupini s startno številko 67 zasedel odlično drugo mesto. Za doseženi športni uspeh mu iz vsega srca čestitamo.

M. G.

Uspešno izkoriščene počitnice

Plavalci krškega Celulozarja so preteklo zimsko počitnice dobro izkoristili. Do sedaj ustaljena zimске treninge so zelo spremenili: pod vodstvom trenerja Žiberta je 15-članska ekipa teden dni vadila v zimskem plavalnem bazenu v Kranju.

V istem bazenu so vadili tudi plavalci kranjskega Triglava in splitskega Mornarja. Ob koncu so se pomerili med seboj.

Igor Turk je na 100 m delfin dosegel v kategoriji mlajših pionirjev čas 1,24,4, to je za 6,5 sekunde bolje od slovenskega rekorda. Plavalka Jenkoletova je v isti disciplini dosegla čas 1,29,2; dosežek je le za 2 sekundi slabši od slovenskega rekorda. Odličan čas je dosegel tudi Zlatič na 200 m prvo. Doseženi rezultat 2,46,9 je najboljši, kar jih je bilo kdaj doseženi v 25-metrskem bazenu v Sloveniji.

Prav tako dobre rezultate so dosegli: Bizjak na 100 m prosto, Po-

točnik in Mojea Novak ravno tako na 100 m prosto ter Prosenik na 100 m hrbno s časom 1,24,8.

Letos bo FK Celulozar praznoval 15-letnico delovanja, zato se plavalci že sedaj marljivo pripravljajo, da bodo čim bolj slovesno proslavili visoki jubilej.

PAVK

Akademije pripravljajo

TVD Partizan iz Krškega pripravljajo veliko akademijo v počastitev 20-letnice delovanja Partizana Slovenije in obemem v počastitev delavskega praznika — 1. maja. V programu akademije bodo nastopili člani društva, od članov do članov. Med akademijo bodo izročili priznanja dolgoletnim telesnovzgojnim delavcem, ki so delali pri TVD Partizan Krško. Akademija bo izvedena konec aprila, upravni odbor društva pa pričakuje, da bo obiskana tako kot vedno doslej.

ATLETIKA

Uspešen nastop kočevskih atletov

V nedeljo je bilo v Celju v novi dvorani AD Klavdivarja letošnje zimsko atletsko prvenstvo Slovenije. Na skrbno urejenih napravah

pod tribuno stadiona je nastopilo kar 196 atletov, med njimi tudi tekmovalci iz Dolenjske. Med dolenjskimi atleti sta dosegla največji uspeh mladinci kočevskega Partizana Franc Halas in Borut Hočevar. Prvi je skočil v višino 175 cm in med mladinci zasedel drugo mesto, Hočevar je bil med najhitrejšimi na 60 m. Dosegel je rezultat 7,3, v finale pa se ni

uvrstil zaradi neskionjenega žreba. Novomeški tekačič Katja Močnik in Marija Braskovič sta nastopili slabo pripravljene in sta med mladinkami na 600 m dolgi progi zasedli 4. oziroma 6. mesto. Neuspeh novomeških predstavnic je nov dokaz za trditve, da se od stare slave ne da živeti. Če se ne bosta za bližnje prvenstvo Slovenije v krosu, ki bo v Murski Soboti, boljše pripravili, bosta doživeli še eno razočaranje.

F. MIKEO

Športna srečanja v Semiču

V soboto so bila v Semiču tri srečanja med semiškimi in črnomaljskimi športniki. Boljši izkupiček so imeli črnomaljski, Semičani pa so bili uspešni enkrat. V prvem srečanju so učenci osnovne šole iz Črnomlja v košarkari porazili svoje sovrstnike z rezultatom 31:20. Najboljša sta bila Stajdohar (Črn.) in Lipar (S.). V drugem srečanju so se košarkarji semiškega Partizana maščevali z zmago nad črnomaljskimi gimnazijci. Domači so zmagali z rezultatom 90:70. V odbojkarstnem srečanju med črnomaljskimi gimnazijci in semiškim Partizanom so domačini klonili z rezultatom 3:0.

Pobudnikom tega zanimivega tekmovalnega gre vse priznanje.

—LAN—

KEGLJANJE

PIONIR STARTAL

Kegljarje v Domžalah je bilo prizorišče prvega nastopa kegljarjev Pionirja v republiški ligi. Prva dva nastopa so imeli proti odlični ekipi Branika iz Maribora, v kateri igrajo kar trije državni reprezentanti — Steržaj, Mlakar in Santl. Proti tako močni ekipi je Pionir lahko upal samo na časten poraz.

V sobotnem nastopu je zmagal Branik s 6406 : 6262. V nedeljskem nastopu se je slika ponovila. Vsi so dosegli slabe rezultate, edino — Steržaj, Mlakar in Santl. Proti 872 kegljev. V nedeljskem srečanju je bil dosegel naslednji rezultat: Branik 6400, Pionir 6201. Za Pionirja so igrali: Mrzljak 812, 827, Legiša 806, 760, Krušič 797, 810, Romih 786, 773, Rodič 769, Hren 763, 785, Barbič 780, 775.

(en)

ROKOMET

Slaba žetev

Nedeljska rokometna srečanja v okviru republiške rokometne lige niso bila uspešna za naše zastopnike. Zlasti smo pričakovali večji uspeh od brežiških ekip, ki zmagajo presenetljivo tudi najboljšega nasprotnika. Novomeščani so bili tesno poraženi od Medvod, trboveljski Rudar pa jih je premagal precej visoko.

Rezultati nedeljskih srečanj: Novo mesto — Medvode 9:10, Slovan — Brežice 13:13, Rudar — Novo mesto 22:8, Slovej Gradec — Brežice 21:7 (moški). Slovan — Brežice 9:6, Lokomotiva (Mostar) — Brežice 9:7 (ženske).

Občni zbor v Semiču

Pretekli teden je imel TVD Partizan Semič svoj občni zbor. Obisk je bil zadovoljiv, čeprav so manjkali nekateri predstavniki iz ustanov. Pogovor je tekel o uspehih in težavah v prejšnjem letu. Delo je bilo precej pestro, žalostno pa je to, da sioni le na ramah nekaterih poštvovalnih posameznikov. Govorili so tudi o načrtih za letošnje leto. Kakor prejšnje leto naj bi tudi letos organizirali tedaj tudi letos organizirali telovadni nastop itd.

Izvolili so novo vodstvo: za predsednika je bil izvoljen Branko Drganec, pred leti odličan atlet.

D. PLUT

Samo vsak četrti voznik je član AMD

Cez tisoč voznikov motornih vozil premore sevniška občina, avto-moto društvo pa šteje le 250 članov. Vodstvo društva zato meni, da je trenutno najpomembnejša naloga povečati število priпадnikov organizacije. Ugodnosti, ki jih AMD daje članom organizacije, marsikomu še niso dovolj znane. Brezplačni časopis »AMA«, brezplačni letni tehnični pregled v bazi AMD v Trebnju, v delavnici društva brezplačno delo v višini 1600 Sdin, brezplačna pomoč in informacije, cenejši bencinski boni za inozemstvo, brezplačni pravni nasveti in še dolga je vrsta ugodnosti, ki jih imajo člani društva.

Če se želite vpisati v AMD, se prijavite pri Niku Malusu ali pa pri Dragu Bizjaku.

Kaj bo z atletiko v Novem mestu?

Pretekli teden je Atletska zveza Slovenije sklicala v Novem mestu sestanek z mladimi atleti AK Novo mesto, ki so najavili svoj prestop v nekatere večje atletske kolektive v Sloveniji. Na tem sestanku so se dogovorili, da svoj prestop odlošijo do občnega zбора atletskega kluba, to je do tistega časa, dokler se bodo razmere uredile do takšne mere, da bi bilo nadaljnje delo atletov uspešnejše.

Istovčasno so se dogovorili, da bodo skušali s skupnimi močmi spraviti atletiko v Novem mestu na takšno višino, kot bi jo lahko imela glede na dobre pogoje: objekte, strokovne delavce in veliko število talentirane mladine. Tudi vsi drugi atleti, ki so že odšli v druge klube, naj bi se vrnili v matični klub.

Novo športno društvo v Šentjerneju

Pred kratkim so se v Šentjerneju zbrali člani vseh športnih sekcij na prvem ustanovnem obnem zboru. Do sedaj so bile športne sekcije prepuščene same sobi. Na tem zboru so ustanovili SD »Šentjernež«, v katerega so vključili devet sekcij: nogomet, roketni, namizni tenis, šah, atletiko, smučanje, kegljanje, odbojko in streljanje. Zbor je soglasno sprejel statut društva, določil pa so tudi barvo društva (bela — modra). Društvo bo delalo na čisti amaterski osnovi. Soglasno so sklenili, da bodo plačevali članarino.

Po končani razpravi so izvolili 13-članski upravni odbor z naslednjimi člani: Bregar, Kuhelj, Rajer, Kozole, Stanič, Mavrin, Jakič, Bučar, Mikuš, Zagorc, Kofar, Črnič in Gabrič.

Novoizvoljenemu društvu želimo veliko uspeha in razgibano športno dejavnost.

P. M.

Upravni odbor

»NOVOTEHNE« NOVO MESTO

razpisuje prosto delovno mesto

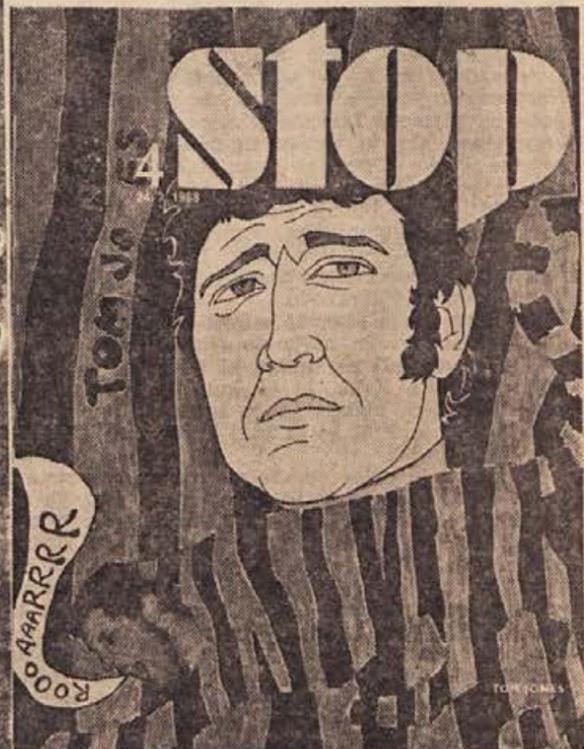
POSLOVODJE

prodajalne Novotehna št. 1 v Novem mestu
Glavni trg 11

POGOJI: VK trgovinski delavec z najmanj 3 leti prakse v trgovini kovinsko-tehnične stroke; KV trgovski delavec z najmanj 5 leti prakse v trgovini kovinsko-tehnične stroke.

Stanovanje ni zagotovljeno. Prošnje sprejema splošni sektor podjetja do 7.3.1968.

V SOBOTO SPET

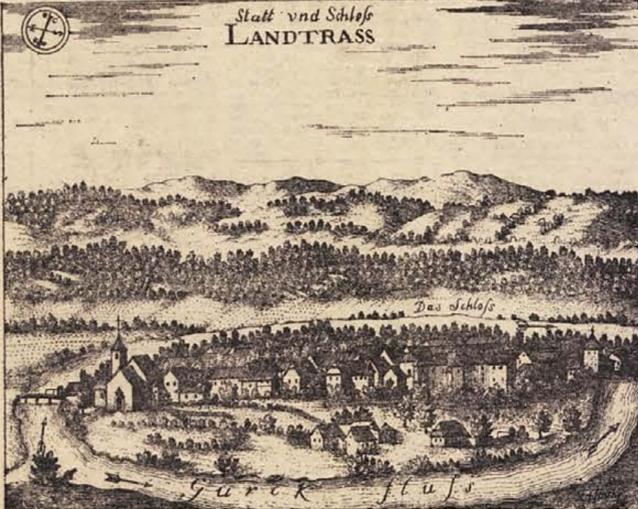

TOM JONES — NEZVEZDNIŠKI ZVEZDNIK
JEZEK, ČEMU SE PA VI SMEJETE!
SONČNI KRIK BREZ NAGOTE
RADIO KOZOLEC SPET ODGOVARJA
NA VPRAŠANJA BRALCEV
ANGLEŠKA IN AMERIŠKA POP LESTVICA
POPULARNIH POPEVK

V SOBOTO STOP PRI VSEH
PRODAJALCIH!

Valvasor o naših trgih in gradovih

KOSTANJEVICA

Pravo ime mesta in gradu Kostanjevice. Izvor kranjskega imena. Lega kostanjeviškega mesta in gradu. Kakšno mesto je Kostanjevica. Raba imena kastelan na Kranjskem. Ulrik, vojvoda koroški, posestnik Kostanjevice. Kralja Otokarja vojska zavzame Kostanjevico. Kostanjevica dobi Avstrijo. Kostanjeviški grad je postal tudi frankopanski. Kdaj je Kostanjevica bila last Svihenskih. Pride v roke grofov Celjskih. Kostanjevica pride na Avstrijsko hišo. Glavar in oskrbnik je bilo nekdanje eno in isto. Gospodstvo kostanjeviško pride v roke gospoda Janeza Krstnika Valvasorja, gospodar Mosconov, grofov Turjačanov, grofa Petra Zrinjskega in samostana kostanjeviškega. Vdor Turkov. Kostanjevica se Turkov obrani. Zopetno turško pustošenje. Kostanjevica pogori do tal.

Mesto in grad, ki ju dandanes imenujemo Landstrass in se po kranjsko imenujeta Kostainavca (Kostanjevica), sta se svoje dni imenovala Landstrost, ker sta nekdanj okoliščemu prebivalstvu služila kot zatočišče ob vsakem sovražnem napadu ter so se ljudje lahko umaknili sem, in kar je sem prbežalo, je bilo na varnem in dobro spravljeno. Zaradi tega je ta kraj zaslužil svoje zveneče ime Lands-trost (Zaščita ali uteha dežele). Nespornost pa je sčasoma to ime popačil in iz imena Landstrost napravil Landstrass, ker tu vendar ni nobene deželne ceste. Kranjsko ime Kostanjevica pa je mesto dobilo po kostanjih, ki jih v bližnji okolici raste prav veliko. Kostanjevica pomeni toliko, kolikor konstanje gozd. Tu je tudi velik in izredno lep hrastov gozd, ki ga imenujejo Krakovo.

Od tega kraja štejemo enajst milj do Ljubljane in tri milje do Novega mesta. Mesto leži na otoku, ki ga je napravila reka Krka, ki ta kraj kakor z obročem obdaja in ga nekako z vodo utrjuje. Prej so ta kraj šteli k Slovenski marki.

V mestu je poleg cerkve sv. Jakoba še grad, sicer pa so tu čisto majhne in slabe hiše. Mestno prebivalstvo mora živeti večinoma od svojih polj, od dela na polju se hranijo in oblačijo, ker trgovina tu slabo uspeva in nobena prava deželna cesta ne pelje skozi mesto. Potemtakem je tu za meščana slabo.

Zdi se, da je tu meščanom narava sama priporočila namesto trgovine poljedelstvo, saj leži okoli mesta lepo, za poljedelstvo zelo prikladno ravno polje, posebno se v smeri proti Krškemu in Pieterjam. Meščani imajo sicer lepe stare privilegije, vendar je kraj prej mnogo bolj uspeval kot dandanes.

Najprej je na tem otoku bil pozidan grad, ki je bil iz že povedanega vzroka imenovan Landstrost ter je bil rodna hiša gospodarja Kostanjeviških, ki so za skoro dolgo let imeli v lasti. Leta 1248 sta bila posestnika gradu dva brata hkrati: namreč Henrik in Konrad Kostanjeviški. Prav ta gospod Henrik se je leta 1251 takole podpisal: Henrik, kastelan kostanjeviški.

Tu naj povemo, kakor nam o tem vse listine zagotavljajo, da je bilo nekdanje na Kranjskem v navadi tole: če je živel dvoje, troje ali več bratov skupaj na enem gradu, so bili sicer vsi lastniki gradu, čeprav so živel vsak zase ter vsak od lastnih sredstev, pa je vendar le eden sam nosil

ime kastelana, tisti namreč, ki je bil bodisi najstarejši, ali pa oni, ki so mu ta naslov soglasno podelili bratje ali pa sorodniki. Tako je v Istri še dandanes pri preprostih ljudeh v navadi, da tu včasih pravega ali najstarejšega posestnika titulirajo za kastelana.

O tej navadi priča tudi sledeči primer: leta 1256 je na kostanjeviškem gradu živel skupaj troje bratov in ena sestra, ki jih neki v Stični datirani dokument imenuje z imeni: Babo, kastelan, Bernard, Rudiger Kostanjeviški in naša sestra Kunigunda, vdova Friderika, kastelana z gradu Kravjaka. Datirano leta 1256. Iz tega vidimo, da je njihova sestra Kunigunda imela za moža kastelana, to je najstarejšega sina ali pa človeka, ki je bil gospodar na gradu. Sicer pa so se nekdanje tudi nekateri deželni glavarji, ki so imeli svoj sedež na ljubljanskem gradu, imenovali kastelane.

Razen teh sem našel mnogo drugih gospodov Kostanjeviških, vendar pa ni mogoče vedeti, ali so ti kostanjeviški grad tudi imeli ali ne; kajti ta rodbina je že pred mnogimi leti odvetela in odšla v grob. Zadnji, ki sem ga v starih spisih našel, je bil sem Oto Kostanjeviški, živel pa je okoli leta 1306, a ni bil posestnik kostanjeviškega gradu. Po mojem je bil Ulrik, vojvoda koroški, ki sta ga priznala za gospoda tudi Gorenjska in Dolenjska ter je imel svoj sedež večidel na Ljubljanskem gradu, že leta 1268 lastnik gradu Kostanjevice. To mi namreč potrjuje neka darilna listina, ki jo je imenovali Ulrik, vojvoda koroški, datirano z letnico 1268 na gradu Kostanjevici in podpisano s pričami: Janez vicedom, in Henrik Helfenberški itd. izdal za samostan v Bistri.

Ko je vojvoda Ulrik zapustil ta svet, je njegov brat Filip, ki mu je Ulrik na priporočilo in prigovarjanje kralja Otokarja, njegovega bratranca, pripravil stolico oglejskega patriarha, prišel na Koroško in Kranjsko s precej močno vojsko in si je te dežele kot neposredni dedič svojega preminulega brata prizadeval zavzeti. Kralj Otokar, ki je Ulrika zato določil za patriarha, da bi ta nekdanje dežele podedoval, je poslal prošta iz Brünna z vojsko nad njega, toda prošt se je Filipu predal z dvema najboljšima gradovima, ki mu jih je Otokar izročil in zaupal. Nakar je Otokar šel z zelo dobro oboroženo vojsko na Koroško, gospoda Ulrika Lichtensteinskega pa je z drugo vojsko poslal na Kranjsko.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Z naših vrstov

Angleško pozavarovanje

Maks Toplišek, delegat breški občine v skupščini socialnega zavarovanja v Celju, nam je v petek v Cateških Toplicah povedal, da se zdaj pogovarja z delegati, da bi dali socialno zavarovanje pozavarovati pri angleškem »Lloyd«. Vprašali smo ga, le čemu, pa nam je hitro odgovoril: »Angleška zavarovalnica Lloyd zavaruje vse, kar se potaplja...«

Delavnica »Pri državnem prvaku«

Prijubljene Franca Babiča, štirkratnega državnega prvaka v speedwayu, smo pred dnevi v Krškem popražili, kaj dela, kadar ne dirka ali ne trenira. »Delavnico pripravim, na jesen bo še odprta, saj veste, da sem mehanik, takih delavnic pa imamo sprito vse večje številoma avtomobilov in motorjev, še vedno premalo.« Polem pa smo mu predlagali: »Tovariš Babič, če še nimate nastava za delavnico, vam nudimo brezplačno idejo: poimenujte jo »Mehanična delavnica pri državnem prvaku«.

No, brez sale: kakršnakoli že bo napisna tabla Franca Babiča, strank bo imel vedno dovolj!

Nagajivi sosed

Na zboru občanov v Krški vasi je nekdo pretiraval s kritiko na račun davkov. »Kje neki bom vzel naenkrat 200 jurjev?« se je pritoževal, hudomušni sosed pa ga je na tihoma vprašal: »Ali si tudi 100 jurjev za birmo priračunal?«

Naročilnica za gašenje

Oni dan je bil nekdo v Kočevju priča takemu telefonskemu pogovoru med gasilci in neko delovno organizacijo: — Halo, tukaj gasilci. Ste že nakazali kaj denarja za naše potrebe? — Se ne. Gasilec na oni strani žice pa se je duhovito znašel: — Se niste? Če bo slučajno pri vas izbruhnul požar, bomo najprej zahtevali našo naročilnico. Sele ko jo bomo dobili, bomo prišli gasiti!

Zanimiv za ženski spol

Nekdo se je hvalil neki kofežski ženski: — Sem res simpatičen. Vse ženske me imajo radi, in ne samo ženske, ampak vse, kar je ženskega spola. Cutim, da sem celo kramam simpatičen. Njegova sogovornica pa ga je ljubko zavrnila: — Saj ni čudno, ko si pa tak bik!

Janez Skulj je najstarejši prebivalec robarske doline. Star je 90 let. Je 60-odstotni vojni invalid iz prve svetovne vojne. Kljub visoki starosti še vedno po malem dela na kmetiji. (Foto: Cveto Križ)

Jože Kambič, korenjak tudi pri 93 letih

Pretekli terek je najstarejši Metličan čil in krepak praznoval 93-letnico rojstva — Uglednemu meščanu, ki je v mladih letih kot iskalec zlata prepotoval Aljasko po dolgem in počez, iskreno čestitamo

Pri Kambičevih na Cesti braštva in enostnosti 60 so gospodarjev jubilej dobro proslavili: prvi dan v krogu domačih, naslednji dan pa je bila hiša polna prijateljev in znancev.

Dobre volje, vesel in krepak je jubiliant sedel med gosti ter obujal spomine iz mladih dni. Takole nam je pripovedoval: — Rojen sem bil 13. februarja 1875 v Metliki. Ko sem bil 18 let star, sem šel v Ameriko. Delo je bilo težko dobiti, končno pa sem se zaposlil v Pensilvaniji, v topilnici železa. Ker mi je medtem v Metliki umrl oče, sem se po dveh letih vrnil v domovino. Spominjam se, da sem se 16. maja 1895 peljal čez Gorjance in da je bilo tedaj na cesti vsaj 20 cm snega. Doma pa sem ostal le nekaj mesecev. Ker bi moral k vojakom, sem šel raje, še enkrat čez veliko lužo. V Ameriki sem dobil družbo: enega Semicana in dva Iroa, s katerima smo se odpravili na Aljasko iskat zlato.

Tudi pasjo vprego je izkusil

Naš Metličan se je s svojimi tovariši na razburljivem potovanju večkrat ustavil, ker so iskali zlato. Kakor pravi, so ga nekaj tudi našli. Prek ledenih površin pa jim je nekajkrat pomagala pasja vprega. Med potjo je Jože

1200 milj po reki Yukon Med pripovedovanjem si skoraj ni oddahnil. Vsega se še natanko spominja, čeprav je minilo že 66 let.

— Poti in cest po Aljaski tedaj še ni bilo. V notranjost dežele, kjer je poleti tri mesece nepretrgoma svetlo, smo prodirali v čolnu po 1200 milj dolgi reki Yukon. Spotoma smo naleteli na več ovir. Nekoč je reka zamrznila, zato smo morali čakati, da se je led prelomil. Pot pa smo lahko nadaljevali le do jezera, dolgega 32 km, ki je bilo čez in čez zamrznjeno. Čoln smo izvezli na led, nato pa ga z opremo vred s pomočjo podstavljene lesa vlekli na drugo stran.

— Bil sem velik ljubitelj konj, je poudaril. Njegov prijatelj tov. Dular pa je pridal: — Ko je bil Jože 85 let star, je še stoji v galop vozil skozi Metliko. Sam sem ga videl!

In življenjski recept?

— Bolni sem bil edinele na Aljaski, doma pa nikoli vse do svojega 91. leta. Takrat so me operali na kili. Se zdaj sem dr. Zaključju iz Ljubljane hvaličen, da me je pri moji starosti v 5 dnevih spravil na noge. Le os pozimi sem imel hudo pljučnico, a mi tudi ni prišla do žrtega. Opazim le, da zadnji dve leti počasi pesam.

— Kaj pa hrana, pljaka in cigarete? — Odkur sem v Metliki sem dobro živel, zmerno pil, kadim pa od 18. leta dalje. Ni

koli pa se nisem tako opil, da ne bi vedel, kaj delam. Zadnje čase imam namesto cigaret raje pipo. Večjem jo rad v družbi, kadar pridejo domači, ali pa če s prijatelji kvartam. »Snopce je še vedno moje najbolj priljubljene igranje. Vseših jo potegnemo tudi do polnoči...«

Od jubilarja sem se poslovlila z obljubo, da ga za 100-letnico gotovo obiščem! RIA BACER

Izleti do konca junija

Oddelke za turizem pri SAP je za dan žena pripravil enodnevni izlet v Cateške toplice, Idrijo ter po Furlaniji in Kanalski dolini. Razen tega bo organiziral od marca do konca junija še več od tri do 15-dnevnih izletov po domovini in inozemstvu (Holandija, ZSSR, Anglija, Francija, Poljska, Bolgarija, Romunija, Madžarska, Avstrija, Nemčija, Švica, Italija, Danska, Švedska in Turčija). Podrobnejše informacije dobe zainteresirani v poslovalnici SAP v Kočevju, Brezicah, Krškem in Ljubljani.

Sploh ne ve, zakaj jo je izkupil

Zaradi kaznivega dejanja lažje telesne poškodbe je bil obsojen Anton Škufca iz okolice Žužemberka

24. novembra 1966 sta se v Imeli so harmoniko in nekateri so celo plesali. A Majer, ki je tja prišel po opravkih, je set kmalu domov. Na poti

»STARA VOJSKA« SE POSLAVLJA. Te dni je v naših vojašnicah veselo in zalostno hrati. Vojaki, ki so odslužili svoj rok, odhajajo domov, vendar slovo od dobrih tovarišev nikoli ni lahko. Morda so se v soboto zadnjič poljubili in si zadnjič stisnili roke tudi tile fantje na naši sliki iz kasarne MILANA MAJCNCA v Novem mestu (Foto: Milenko Marinkovič)

AVTOBUSNA POSTAJA v Novem mestu v mrzlih večerih in ob nedeljah ni kaj posebno privlačna za potnike: takrat je čakalnica namreč zaprta. Zato najbrž tudi sicer ne zahajajo radi vanjo in celo ob deževnem vremu strežje debele kاپje pod golimi kostanjevimi vejami. (Foto: Milovan Dimitrić — tretja nagrada za fotografijo tedna — AGFA 28, šestdesetinka, zasl. 8)

POLJE »OMEGA«

Sum stroja je utihnil. Slišalo se je le pridušeno dihanje pristoihni. Iz ozadja se je utrgala pojava zdravnika. Jean je klecnil... Nič hudega ni bilo, seveda! Razburjenje, sreča! Je potrebno posebej opisovati radostno srečanje naših vesoljcev z domačini? Je potrebno posebej omenjati, da so naslednji dan izšli časniki z debelimi naslovi? Je! Ti naslovi namreč niso govorili le o Jeanu in Petru, govorili so o čudežnem polju Omega. Polju, ki spreminja dimenzije in ki prinasa človeštvu rešitev za njegovo veliko dilemo: prenaseljenost zemlje!

Kako? Potem, ko so v enaindvajsetem stoletju spalnica vsa upanja, da se bodo preštevili prebivalci Zemlje lahko preselili na bližnja nebesna telesa, je bila končno tu rešitev, boljša in naravnejša: povečati Zemljo! Ko so oni iz »Hochstädt« brali o blestečem uspehu Tillinžanov, je ves klub pozelenel od jeze.

KONEC

NOGOMET NA JAROSLAV HAŠEK BAVARSKEM

Ko so vračali z igrišča, so lahko ponosno zapeli svojo bojno pesem:

Dekle mi dalo to poljub, ker streljam za hochstädtski klub, kdo strelja boljše kakor mi, ki smo doma ob Donavi? Goalia, goalia, goalia, hudi!

Njih igra je veljala za nenavadno ostro in v športni rubriki nekega dnevnika je bilo v poročilu o neki tekmi Navedeno, da to ni bil nogomet, marveč sodni dan. — Nekje drugje pa so pisali o tekmi »Hochstädt« : »Ringelsheims«, da je tekma spominjala na bitko pri Verdunu.

V jesenski sezoni so se lahko zeleno-modri Hochstädtčani postavili z naslednjimi uspehi: 28 parov nog so pokvečili, 49 reber zlonili, 13 parov rok so izpahnil in polomili, 52 nosov utrlji, 16 ključnic zdrobili, povzročili so 19 poškodb na nosovih, zadali 32 udarcev v trebuh in s tem onesposobili nasprotnika za boj in izbili so 4 ducate zob. Če upoštevamo, da so v jesenski sezoni ustrelili vsega skupaj 81 golov, dobili pa jih samo šest, nam tak obračun pove, da so igrali čudovito prizadevno.

Organi sovražnega kluba, ki so jim zavidali tolikšen uspeh, so nekod pisali o najboljšem igralcu kluba Hoch-

stádtá: »Friedemann ima pri streljanju smolo. Nasprotnikom je polomil samo dvoje nog, golmanovega kolena pa s svojo peto ni več dosegel.«

Premagali so vse klube južne Nemčije, in ko so povabili klub »Altton« s severa na prijateljsko tekmo, se je od vseh gostov vrnil samo vratar z zavezano glavo, svoje tovariše z nanesenimi vred pa je moral pustiti v hochstädtški bolnišnici ob Donavi.

Mar so Tillinžani s svojim klubom rumeno-belih lahko vse to mirno gledali? Klub »Tillingen« ni imel slabega moštva, tudi ti so igrali ostro in so merili na golenoico all v koleno prav tako dobro in nevarno kakor oni iz »Hochstädt«. Tudi v trebuh so udarjali precizno in jako dobro, kar je tillinško občinstvo spremljalo z živahnjo pohvalo... A klub temu so izgubljali igra za igro.

Nekoč jim je sinilo neka pametnega v glavo in so poklicali nekega vadiitelja iz Münchna, nekega Angleža, Burnsa po imenu, ta jih je potem učil elegantno igrati, uspešno poditi žogo in kombinirati in jim je to tako dolgo vtepal, da jim je nekega dne lahko rekel:

»Povabite vodilno moštvo iz Leipziga!«

Storili so tako in izgubili 4:2. »Nič zato,« je rekel trener Burnsa, »še tri take poraze, potem se nam ne bo treba bati nikogar več.«

In so se dalje gnali in vadili v elegantni kombinacijski igri, v kateri je posameznik, ki igra na lastno pest, ničla in fanatik. skupna igra pa je vse.

Povabili so vodilno moštvo »Prusijov« v goste in so izgubili 2:1. Potem so igrali z izvrstnim moštvom »Mühlhausen 1912« neodločeno in vadiitelj Burns jim je rekel, da se zlepa ne bo našel nasprotnik, ki bi jih premagal. Povratna igra vodilnega moštva iz Leipziga s Tillinžani se je končala za Leipzig porazno. Domov so nesli pet golov, v tillinški mreži pa so pustili samo enega, še tega po Razenskem streli.

Ko so oni iz »Hochstädt« brali o blestečem uspehu Tillinžanov, je ves klub pozelenel od jeze.

Občani, volilci!

Referendum bo v nedeljo, 26. februarja, pokazal našo skrb za šolsko mladino. Če bo uspel,

- bomo omogočili šolski mladini boljši in ustrežnejši pouk,
- bomo dosegli večji odstotek učencev, ki bodo v osmem razredu uspešno končali osnovno šolo,
- bomo potrebnim učencem omogočili dodatno pomoč pri učenju,
- bomo posebno nadarjenim učencem dali možnost, da svoje sposobnosti še bolj razvijejo,
- bomo ustvarili pogoje za kulturno zabavo in razvedrilo otrok,
- bomo uredili otroško varstvo,
- bomo živeli v zavesti, da so naši otroci na varnem.

Po rednem pouku dela ni konec

Učiteljski kolektiv osnovne šole v Brežicah je v tem šolskem letu opravil razen rednega dela še nešteto ur za izvenredne dejavnosti, za pomoč slabim učencem in za razgovore s starši. Za delo s pionirsko in mladinsko organizacijo, za interesne krožke in športno društvo so učitelji porabili 1463 ur, za dodatno pomoč 362 ur, pa govorilne ure 328 ur, za pravno proslavo 291 ur ter za delo v učiteljski in pionirski knjižnici 90 ur.

Kaj vse manjka šolam

V vsej občini ni primernih učilnic za pouk fizike, kemije in prirodopisa. Primeren prostor za delavnico imata samo dve šoli. V brežiški osnovni šoli so preuredili v delavnico nekdanjo kopalnico. Sedaj se zgnete vanjo povprečno po 15 otrok. Telovadnice nimajo niti ena šola. Kuhinje so si povsod za silo uredili, nimajo pa jedilnic in shramb. Na šolah razen tega pogrešajo kabinet za shranjevanje učil. V njih bi se učitelji morali pripravljati za pouk, ker pa teh prostorov ni, so marsikje prisiljeni delati to na mrzlih in temnih hodnikih.

RADIO BREŽICE

PETEK, 23. FEBRUARJA: 18.00—18.50 — Reportaža z obiska v Globokem — Stane Škaler: Glasujemo za lepšo bodočnost svojih otrok (ponovitev) — Magnetofonski zapis: V Brežicah dva dni pred referendumom — Nove plošče RTB — Obvestila, 18.50—19.30 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 25. FEBRUARJA: 7.10 — Jutranji pozdrav občanom — volilcem, 8.45 — I. javljanje z volišč, 9.45 — Omogočimo mladini boljši in ustrežnejši pouk! 11.00 — Domače zanimivosti — Marjan Gregorič: Volitev se danes odločajo za srednje mladoletni otroci — II. javljanje z volišč — Maks Topličnik: Organizacija in izvajanje turizma — Za naše kmetovalce — dipl. inž. agr. Mira Lavrinšek: Nagradno tekmovalstvo v občini Krško za pridelavek pšenice v gospodarskem letu 1967-68 — Zabava vas Henčkov trio — Magnetofonski zapis: Pogovarjamo se s predstavnikom volilne komisije Zvonetom Gabršnikom — S seje občinske skupščine Krško poročajo Marjan Zibret — Pozor, nimajo prednosti! — Obvestila, reklame in filmski pregled, 12.45 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 27. FEBRUARJA: 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Nove plošče Jugotona — Literarni utrinki: Vuk Karadžić — Iz naše glasbene šole — Obvestila in filmski pregled — Tedenski šahovski in športni komentar, 19.00 — Z vedri mi svoki vas zabavajo domači narodnozabavni ansambli — Glasbena oddaja, 19.30 — Večerni dnevnik RTV Ljubljana, 20.00 — Direktni prenos VI. zasedanja tradicionalnega pustnega parlamenta iz velike dvorane PD Brežice.

BREŽIŠKE VESTI

Čateške Toplice zasedene do 10. marca

Mnoge večje delovne organizacije se zanimajo za stalno rezervacijo postelj v zdravilišču — Letos si obetajo spet goste s Švedskega — Kopališče je v zimskih mesecih izredno dobro obiskano — Na sporedu so zanimive prireditve

V Čateških Toplicah so za beležili januarja za 23 milijonov gotovinskega prometa. Izkupilec noveletnih praznikov v tej vsoti ni upoštevan. Številke so vzpodbudne in proti pričakovanju razveseljive. Te dni se je napovedala delegacija devetih švedskih zdravnikov. Od njihovega obiska si obetajo spet goste s severa, kajti na Švedskem je zadnje čase močno poraslo zanimanje za Jugoslavijo. Predstavniki zdravilišča so

zimske mesece izkoristili za obiske večjih delovnih organizacij v Sloveniji in na Hrvaškem. Pričakujejo, da bodo podpisali precej pogodb za zdravljenje članov svojih kolektivov v Čateških Toplicah. Take pogodbe bodo po vsej verjetnosti sklenili z velenjskim in trboveljskim rudnikom, s Strojno tovarno v Trbovljah, s CINKARNO in Tovarno emaljirane posode v Celju. Odziv pričakujejo tudi od drugih delovnih organiza-

cij, ki jih še niso obiskali. Za stalno rezervacijo postelj se zanimata tudi PRVOMAJSKA in RADE KONCAR iz Zagreba.

Do 10. marca je zdravilišče popolnoma zasedeno. Napovedanih je precej seminarjev. Z zagrebškimi INFORMATORJEM so sklenili pogodbo za udeležbo 800 ljudi in raznih seminarjih. Vsi udeleženci imajo polovičen popust v kopališčih in nekoliko znižano ceno za dnevno oskrbo.

Za goste v sezoni se dogovarjajo s turističnimi agencijami. To so: GENERALTURIST, KOMPAS, SAP in LJUBLJANA TRANSPORT. Za prehodne goste niso nikoli v zadregi. Kopališče je vso zimo izredno dobro obiskano. Zivljenje v zdravilišču bodo popestrili z vrsto prireditev. Pripravljajo maškado, nastop pevca Viceta

Vukova in v aprilu koncert Slovenskega okteta. Jt.

Osnovna šola za dan žena

Program za osrednjo proslavo dneva žena v občini bodo pripravili učenci brežiške osnovne šole. Prireditev bo 7. marca v prosvetnem domu. Solarji bodo za ta praznik tudi letos natrgali šopke zvončkov in jih ob vhodu v dvorano razdelili ženam. Po proslavi so vse udeleženke vabljeni v narodni dom na družabno srečanje.

Socialistične sile in cerkev

20. februarja se je v Brežicah nadaljevala razprava o odnosih med cerkvijo in socialističnimi silami pri nas in v svetu. Vodil jo je prof. Zdenko Roter, predavatelj na visoki šoli za politične vede v Ljubljani. Razpravo je organiziral občinski komite ZKS.

NOVI ODLOK TOČNO DOLOČA MEJE MED DVEMA KULTURAMA

Za gojitev ribeza le dve območji

Lastniki ribezovih nasadov morajo škropiti trikrat v letu

Ribezova rja se je začela pojavljati tudi v brežiški občini. To je skupna bolezen ribeza in zelenega bora. Da bi preprečila večjo škodo, je občinska skupščina z odlokom določila območja, na katerih je dovoljeno saditi ribez, in območja, na katerih smejo gojiti zeleni bor. Posedniki ribezovih nasadov morajo najmanj trikrat v letu škropiti ribez s kemičnimi sredstvi za preprečevanje in za-

tiranje omenjene bolezni.

Gojitev ribeza je odslej dovoljena na dveh območjih. Prvo se razprostira znotraj meje, ki poteka po potoku Suhodola do ceste Pišce-Globočko, po cesti skozi Globočko, Dečna sela, Glogov brod do Trebeža in križišča s Spodnjo Pohanco ter dalje po cesti do meje katastrskih občin Oključkova gora, Arnova sela, Volčje, Gornja Pohanca, Sromlje in od tam vzpored-

no z občinsko mejo v oddaljenosti 1 kilometra do potoka Suhodola. Drugo gojitveno območje obsega katastrske občine Brežice, Čatež, Cerklje, Bušečo vas, Stojanski vrh in del Globočic. Zahodno od tega območja poteka meja 1 km od meje s krško občino. Zunaj obeh območij se razprostira 2 kilometra varnostnega pasu, kjer ni dovoljeno gojiti niti ribeza niti zelenega bora.

Dolžnosti so obojestranske

Predstavniki Kluba posavskih študentov so dali pobudo za stalno sodelovanje z domačo občino

»Rad bi čimprej zvedeli, če se bomo po končanem študiju lahko vrnili v domačo občino,« so dejali predstavniki Kluba posavskih študentov med obiskom pri predsedniku občinske skupščine Vinku Jurkasu. Zanima jih štipendijska politika v občini, zato želijo imeti pregled nad štipendijami. Niso namreč prepričani, da je ta popolnoma v redu.

Predlagali so ustanovitev komisije, ki bi ugotovila potrebe gospodarstva po strokovnjakih zdaj in v bližnji prihodnosti, napravila pa naj bi tudi pregled nad štipendijami in učnimi uspehi štipendistov. V komisiji bi morali sodelovati razen študentov še predstavniki delovnih organizacij, predstavniki občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij.

Med razgovorom o štipendijah in diplomantih je pred-

sednik skupščine med drugim omenil, da študentje večkrat pozabijo na štipenditorja, ko imajo v žepu diplomu. Brez slabe vesti se zaposlijo drugod, če jim obljubijo večje prejemke.

Obiski študentov pri pred-

stavniku ObS obetajo več sodelovanja z občinami in delovnimi organizacijami, kot ga je bilo doslej. Pobuda z njihove strani je našla na ugoden odziv tudi pri političnih vodstvih.

J. T.

USTANOVA BI SE LAHKO RAZŠIRILA

Vrtec v novi stolpnici

Iz strahu pred nemirni se nekateri stanovalci branijo sprejeti v hišo predšolske otroke

O pomanjkanju prostora v otroškem vrtcu v Brežicah govore občani na sestankih že nekaj let. Nerešenih prošelj za sprejem otrok je trenutno okoli dvajset. Verjetno bi jih bilo še več, če starši ne bi

vedeli za stisko v varstveni ustanovi. Tako pa si pomagajo drugače.

Z izgradnjo stanovanjskega stolpca na Cesti 21. maja št. 20 so bile dane možnosti za razširitev otroškega varstva. Približno 100 kvadratnih metrov prostora je na razpolago za najmlajše v tem posloju in razen tega že vrsto let prazen prostor v bloku v Tomšičevi ulici.

Stanovalci pa se kar ne morejo sprizniti z mislijo, da bi imeli v hiši vrtec. Seveda ne vsi. Enake pomisleke so imeli lani v Tomšičevi ulici, ko so jim predlagali, da bi odprli tam oddelek otroškega vrtca. Vsekakor bi bili prostori bolj izkoriščeni kot zdaj, ko se v njih enkrat na mesec ali še bolj poredko sestane slušni svet. Jt.

Volivci, pojdemo po poti občin, ki so se na referendumih že odločile za izboljšanje šolskih razmer!

Če nas otroci prosijo, jim ne moremo odreči

ANICA GODLER, odbornica občinske skupščine: Ze na seji skupščine sem brez pomiselnja dvignila roko za razpis referenduma. Mladini želim boljše pogoje za varstvo in šolanje. Naša dolžnost je, da ji to omogočimo.

MICI KNIFIC, mati treh otrok iz Brežic: »Čeravno bo prispevek prizadel domači proračun, saj živi z eno plačo petčlanska družina, se bom odločila zanj. Otroci so prikrajsani za dodatno po-

zračenih učilnicah. V novi šoli bo to lahko vse drugače.»

ZOFKA VUCAJNK, gospodinja iz Dobove: »Čeravno sta moja dva otroka že ožja-

sla osnovni šoli, pri gasovanju v nedeljo ne bom oklevala. Dobro poznam razmere zlasti v brežiški šoli, zato mladim rodovom iz srca privoščim šolanje v sodobnejših okoliščinah. Od mladine zahtevamo vedno več, zato smo ji dolžni tudi več nuditi.»

ALEKSANDER DOMINKO, sekretar obč. konference SZDL: »V osnovni šoli imam dva otroke. Stara šolska

moč, čeprav bi jo mnogi nujno potrebovali. A kaj, ko ni prostora! Starši nismo zadovoljni s poukom v izmenah. Za nas matere bi bilo veliko lažje, če bi hodili vsi zjutraj v šolo. Popoldne imamo več časa za nadzor pri učenju. Razen tega za otroke ni zdravo bivanje v zatohlih, nepre-

Premile kazni za divje lovce

V Brežicah se lovci pritožujejo, ker se je divji lov zelo razpasel. Predlagajo višje kazni, da bo vsakdo dobro premislil, preden se bo odločil za kaj takega. Kogar dobi, da je ustrelil na primer srnjaka, mu odmerijo zanj 20.000 S din denarne kazni. To je preveliko, saj lahko prihodnjak z novim odstrelom mimogrede več zasluži, če divjad proda.

zgradba se podira, zato res ne moremo več čakati. Učenci so potrebni svežega zraka, prostornejših učilnic in pomoči pri učenju predmetov, katerim pri rednem pouku niso kos. Tega jim ne moremo odreči.»

Spored pustnih prireditev v Kostanjevici

Kostanjevčani bodo tudi letos imeli pustne prireditve. Društvo bedakov — Prforcenhaus se že dolgo pripravlja na kurentovo praznovanje. Občni zbor bo letos imel delovno vzdušje in bo uredil nekaj neodložljivih komunalnih opravkov, ki jih nobena oblast, ne organizacija, ne društvo niso zmogli. Pravijo, da bo ta častitljiva organizacija poskrbela za pitno vodo, javno razsvetljavo in ureditev cestnega priključka. Iz Pendarjevke bodo pripeljali sod studenčnice in jo ves čas prireditev delili pohlevnim občanom. Javno razsvetljavo bodo popravili z baklami, saj upoštevajo pravilo »čim bolj nazaj k prirodi«. Cesto pa nam bodo ugledali vsi tisti, ki prihajajo v komisijah in posamič v Kostanjevico z govori, »... da ima Kostanjevica vse poje za turizem«.

Sicer pa bo spored potekal takole:
Sobota, 24. II., ob 20. uri: Gostuje Celjsko gledališče z igro »SVEJK V DRUGI SVETOVNI VOJNI«.
Nedelja, 25. II., ob 15. uri: Oklic kurenta po bližnji in daljni okolici Kostanjevice.

Ponedeljek, 26. II., ob 18.30: Baklada po mestu.
Ob 20. uri: Občni zbor Prforcenhaus in nagajanje mask, nato bo prosta zabava do jutra v vseh gostiščih. Restavracija »Pod Gorjanc« bo nagradila tri najlepše maske.

Torek, 27. II., ob 8. uri: Ples medveda po bližnji in daljni okolici.

Ob 16. uri: Nastopajo orači, sejači in sprevod mask, na kar bo prosta zabava v vseh gostiščih.

Sreda, 28. II., ob 10. uri: Polaganje blagopokojnega kurenta pred dom kulture.
Ob 15.30: Pogreb dragega kurenta.
Na pogrebu bo branje kurentovega testamenta ter nato vesela sedmina v vseh gostiščih.

Vljudno vabljeni!

ZZB NOV POZORNO UREJA STANOVANJSKE ZADEVE ČLANOV

„Borcem načrtno rešujemo prošnje“

Lani je prejelo posojilo za gradnjo in obnovo stanovanjskih hiš 78 prosilcev — Med njimi so upokojeanci, kmetje in delavci — Letos prošnje za dolgoročni kredit še niso rešene — Na vprašanja odgovarja Marinka Preskar, tehn. sekretarka ZZB NOV v Krškem

»Kako daleč ste napredovali z urejanjem stanovanjskih razmer borcev NOV?«

»Računamo, da bomo do leta 1970 v glavnem rešili vse najbolj problematične primere. Načrtno smo se lotili te zadeve pred tremi leti. Ustanovili smo komisijo, ki je šla od hiše do hiše in pregledovala, v kakšnih stanovanjskih razmerah živijo nekdanji borci.«

»Ste imeli na razpolago dovolj denarja za rešitev vseh prošenj?«

»Z vsoto s katero smo razpolagali, smo bili zadovoljni. Lani je 43 upokojeancev prejelo 25 296 000 S din posojila za obnovo starih in za zidavo novih stanovanjskih hiš. Posojilo smo dali za deset novih gradenj za pet dograditev, za osem večjih preureditev, za tri nakupe stanovanj in za 17 popravil.«

Kmetje in delavci v manjših podjetjih so lani prejeli 19 000 000 S din posojila, od tega enajst za nove hiše, dve za dograditve, sedem za adaptacije in deset za popravilo.

Pet delavcev in uslužbenec je prejelo 11 500 000 S din kredita, in sicer trije za nove gradnje ter dva za dograditev. Največja vira sredstev za stanovanja sta bila pokojninski sklad in Dolenjska banka. Tudi glavni odbor ZZB je nakazal precejšen znesek, nekaj pa smo dobili iz sredstev podjetij, naloženih v banki.

»Imate tudi letos dovolj posilcev?«

»Da, 32 kmetov, članov ZZB NOV, prosi za dolgoročno posojilo 38 600 000 S din. Komisija meni, da bo zadostovalo 25 000 000 S din, ker je upoštevala zmogljivosti vsakega posameznika. Med prosilci je nadalje 12 uslužbencev za vsoto 38 000 000 S din. Ta vsota bo verjetno zmanjša na 15 000 000 S din. Del kredite-

ranja bomo prenesli še na naslednje leto. Letos torej računamo na to, da bomo razdelili na 40 000 000 S din posojila. Polovico naj bi prispevala skupščina, nekaj republiški odbor ZZB NOV Slovenije, nekaj pa bomo najbrž dobili iz sredstev, ki jih imajo v bankah podjetja.«

Upokojevske prošnje bomo reševali s sredstvi stanovanjskega pokojninskega sklada upokojeancev iz preteklega leta. Prosilcev je 30. O našem predlogu bo v kratkem razpravljala občinska skupščina. Jt.

Zelenje je zaščiteno

Prirodnih lepot pri nas še ne znamo ceniti, razen tega pa za njihovo uničenje nihče ne odgovarja. Največ škode napravijo pri gradnjah. Malokje so se ozirali na dreveja ali okrasno grmovje in sekira je zapela brez vprašanja.

Da bi obvarovali zelene površine, je občinska skupščina 21. februarja sprejela odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenja v javnih nasadih, parkih in gozdovih.

Tradicionalna maškarada

Tudi letos bo TVD Partizan priredil v domu tradicionalno maškarado na pustni terek. Igral bo priznani ansambel STEB iz Brestanice, pel pa bo domačin Vasja Matjan. Izvedeli smo, da bodo na tej prireditvi pravo presenečenje številne maske. v. n.

Pomagati tistim, ki letujejo

Predsedstvo ObSS je skupaj s predsedniki sindikalnih podružnic razpravljalo o oblikah regresiranja dopustov v delovnih organizacijah. Dosedanja povračila niso bila spodbudna in ponekod za dopuste delavcem niso prav nič prispevali. Da bi letos to potekalo bolj načrtno, je ObSS sprejel več sklepov.

Delovnim organizacijam naroča, naj za letovanje namestijo v poseben sklad najmanj toliko, kot za ukinjeno K-15. Regres naj dobe le tisti, ki si bodo letni dopust zares privoščili. Finančno pomoč za letovanje pa je treba še posebej dati delovnim invalidom in tistim rekonvalescentom, ki so potrebni klimatestnega zdravljenja v naravnih zdraviliščih. Občinski skupščini so

na tej seji priporočili, naj sredstev iz sklada skupne porabe za letovanje ne obdavi.

Bomo videli

»Cvetje v jeseni?«

Zamisel, da bi se prosvetno društvo Svoboda v začetku marca predstavilo na odru s Tavčarjevim delom »Cvetje v jeseni«, je naletelo na skoraj nerešljive ovire. Ne morejo pridobiti dovolj sodelavcev, čeprav je precej članov že pokazalo sposobnosti za igralsko umetnost. Verjetno bi bilo treba pritegniti k sodelovanju mladinsko organizacijo, ki večkrat potoži, da njeni člani niso prav zaposleni. PAVK

KRŠKE NOVICE

■ V ZNAMENJU PUSTA. Krščani se kot običajno tudi letos pripravljajo na pustno praznovanje. V večjih krajih občine bodo na pustno soboto in na pustni terek pripravili pustne zabave. Za dobro razpoloženje bodo poskrbele tudi težko pričakovane PUSTNE NOVICE. Izšle bodo ob koncu tedna.

■ PONOVA RAZPRODAJA. Trgovine nudijo kupcem zensko in otroško konfekcijo obrtnega podjetja iz Prebolda po znižanih cenah. Cen so ugodne, saj se giblje popust med 20 in 60 odstotki. Pri predhodni razprodaji se kupci izdelkov tega podjetja niso kdove kaj pohvalili. Morda bo kakovost tokrat boljša.

■ UGODNOSTI ZA GRADNJO STANOVANJ. Z ugodnostmi, ki jih daje Dolenjska banka in hranilnica pri varčevanju za stanovanjsko gradnjo, je seznanjena večina občanov, saj jih namensko varčuje nad sto. Predvidena vsota za začetek gradnje se da kaj hitro privarčevati, čežave pa nastopajo, ko je v razmeroma kratkem roku treba vrniti bančni delež. Rok vračanja kredita je namreč povezan z rokom varčevanja, zato veliko prizadetih meni, naj bi bil čas vračanja bančnega posojila vezan s privarčevano vsoto. Tako bi var-

čevalcem šlo laže in banka bi jim prihranila kopico težav. To so druge banke že uvidela. Morda bo tem željam pristuhnila tudi naša hranilnica?

■ NOVO IMENOVANJE. Občinska skupščina je imenovala v upravni odbor cestnega sklada devet tovarišev; to so: Roman Dular, Branko Voglar, Roman Sotler, Franc Radej, Maks Pogačar, Anton Javorič, Franc Drmaž, Anton Kuhar in Jože Mavsar. Odbor se je že konstituiral.

■ DELOVNA SKUPNOST OBRTNIH SERVISOV je ponovno sklenila, da bo Franc Cigler tudi naslednjih šest mesecev opravljal dolžnosti direktorja. Skupščina je dala soglasje in opozorila kolektiv, da mora po izteku tega roka imenovati direktorja po rednem razpisu.

KREMEN utemeljil predlog za razlastitev

Za 21. februar je bila v Krškem sklicana 11. seja obeh zborov občinske skupščine. Na dnevnem redu je bil predlog o prispevkih in davkih občanov ter stopnjah prispevkov. Odborniki so dobili za to sejo tudi predlog območij, na katerih je dovoljeno saditi ribez oziroma zeleni bor. Na vrsti je bil tudi odlok o varstvu in vzdrževanju zelenja na javnih površinah v občini. Ponovno je bila predlagana sprememba odloka o hišnem redu. Za to sejo je podjetje KREMEN predložilo svoj investicijski program kot utemeljitev za za razlastitev nekaterih zasebnih zemljišč.

Letos več za kulturo?

Valvasorjeva hiša v Krškem propada in je nujno potrebna obnove. Kulturni delavci v občini pričakujejo, da bo za potrebe kulturnih ustanov že letos na voljo več denarja. Obe galeriji, krška in kostanjeviška, imata v načrtu več reprezentativnih razstav, zato bi potrebovali izdatnejšo finančno pomoč. Tudi knjižnica bi ob večjem proračunu laže nabavljala knjige za širok krog svojih bralcev.

Ciril Plut izvoljen

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti občine Krško sta na seji 24. januarja izvolila Cirila Pluta za poslanca prosvetnokulturnega zbora republiške skupščine. Novi poslanec je prosvetni delavec in ravnatelj osnovne šole v Leskovcu.

Več milijonarjev kot lani

Uprava za dohodke pri občinski skupščini v Krškem je prejela okrog 170 prijav osebnega dohodka nad dva milijona starih dinarjev. Njihovo število je v primerjavi z lanskim letom precej poraslo. Tudi sestav se spreminja in letos so vmes že visoko kvalificirani delavci. To število ni dokončno, ker še niso vsi vložili prijave.

VII. delavske športne igre

Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu je razpisala tekmovanje v namiznem tenisu, kegljanju, šahu in streljanju. Sindikalne podružnice opozarja, naj pošljejo prijave do 1. marca. Letošnja novost delavskih športnih iger je spomladanski kros. Tekmovanje v namiznem tenisu bo 12., 13. in 14. marca na Senovem, v kegljanju 28. marca na kegljišču v Krškem, v šahu 16. in 17. aprila na Senovem, v streljanju pa 24. aprila v Krškem. Kros bo 27. aprila v počastitev praznika dela. Ocenjevali bodo ekipe in posameznike.

Obvezna evidenca pri obrtnikih

Vsi proizvodni obrtniki, ki bodo letos predvidoma dosegli 15.000 Ndin čistega dohodka, morajo voditi knjigovodsko evidenco. Ne glede na dohodek pa so dolžni na enak način beležiti promet vsi gostilničarji in avtoprevozniki, razen tega pa še tisti storitveni obrtniki, ki planirajo čistilni dohodek nad 15.000 Ndin.

V OBCINI BODO VSAKO LETO ZASADILI 30 ha ZELENEGA BORA

Vsak okuženi bor je zapisan propadu

Le zadostna razdalja med nasadi ribeza in zelenega bora lahko prepreči okužbo — Ribez naj bi gojili tam, kjer so naravni pogoji zanj najboljši — Razmejitev obeh rastlin je bila nujna

Občinska kmetijska in gozdarska strokovna služba sta ob sodelovanju predstavnikov AGROKOMBINATA in Gozdnega gospodarstva iz Brezice pripravili osnutek odloka za razmejitev ribezovih in borovih nasadov. Razlog za takšen ukrep je nevarnost pred hudo rastlinsko boleznijo, imenovano ribezova rja ali mehurjevka. Bolezen povzroča gljiva, ki potrebuje za razvoj dva gostitelja, ribez in zeleni bor.

Trosti, ki nastajajo na zelenem boru, so lahki in veter jih nosi po dva in več kilometrov daleč, kjer okužijo ribez. Na ribezu pa se spet razvijejo trosti, nevarni za bor. Ti so precej težki in veter jih ne raznese dosti dlje kot kilometer. Iz tega sledi, da ribeza ni mogoče povsem obvarovati pred okužbo, zato je obvezno škropljenje. Pri zelenem boru pa si s škropljenjem ne moremo pomagati, ker to v gozdovih ni izvedljivo. Okužbo prepreči le zadostna razdalja med borovimi in ribezovimi nasadi.

V krški občini naj bi proizvodnjo ribeza osredotočili na tiste predele, kjer so zanj najboljše naravni pogoji: predvsem v predelu Ravnih, na Sremiču in okrog Zdol, kjer bi izčrpane vinograde lahko zamenjali ribezovi nasadi. Nasadi zelenega bora pa naj bi bili v Krakovski nižini, na gričih okrog Kostanjevice in deloma tudi na levem bregu Save. Zeleni bor je namreč zelo važna dre-

vesna vrsta. Zasajajo ga na izčrpanih tleh slabih gozdov — steljnikov. Za takšne nasade daje kredite republiški sklad. Gozdno gospodarstvo iz Brezice namerava vsako leto zasadi v občini po 30 ha zelenega bora. Zato je razmejitev ribeza in bora zelo nujna, že skorajda malo pozna.

Obe podjetji, AGROKOMBINAT in Gozdno gospodarstvo, sta glede tega pripravili nasprotujoča si predloga, ki so ju potem uskladili tako, da je vsaka stran nekoliko

popustila in podredila svoje koristi družbenim interesom.

V katastrski občini Leskovec so zadnja leta zasadili večje nasade črnega ribeza in zelenega bora. Ribez bo lahko vedno ostal tam, borovi nasadi pa sodijo v varnostni pas in jim grozi okužba. Idealne razmejitve ni mogoče napraviti. Kakorkoli gre meja, prizadene interese kmetijstva in gozdarstva, zlasti še, ker se ni mogoče ozirati na manjše nasade, ampak je treba upoštevati večje komplekse.

V soboto, 17. februarja, je bil v Krškem zaključen krojni tečaj za gospodinje; priredila ga je delavska univerza. Tečajnice so obiskovale pouk krojenja 17 dni vsako popoldne od 15. do 19. ure. Tečaj je vodil strokovni učitelj tov. Krajec iz Ljubljane. Na sliki: Alojzija Levstik. (Foto: J. Teppey)

Maske tudi v hotelu Sremič

DPD Svoboda iz Krškega bo priredila na pustno soboto v hotelu »Sremič« maškarado. Igral bo orkester STEB iz Brestanice, pela pa bosta Tatjana Gros iz Novega mesta in domačin Vasja Matjan. Pričakujejo, da bodo bogate nagrade privabile veliko gostov in lepih mask. v. n.

Novice iz Zabukovja...

■ V KRATKEM BODO ZACELI KOPATI. Kot smo že poročali, so načrti za vodovod v Zabukovju že pripravljene. Martin Pajk, ki vodi priprave, nam je izjavil, da so odborniki že naredili popis in določili, koliko bo vsakdo prispeval. Povedal je, da bodo v kratkem začeli kopati jarek za glavno napeljavo, če le vreme ne bo nagajalo.

■ PRIPRAVLJAJO IZBIRNO NEVESTO. Mladinski aktiv v Zabukovju šteje kar 46 članov, nima pa primerne prostora za zbiranje in prireditve. Predsednik aktivna nam je sporočil, da kljub temu pripravljajo kulturno prireditve. Pred domačim občinstvom bi radi dobro zaigrali burko »Izbirna nevesta«, ki jo režira domača učiteljica.

■ TOV. MIRTOVA DOBILA ZLATO ZNACKO. Na nedavnem letnem obračunu osnovne organizacije RK v Zabukovju, ki jo vodi prizadeveni Tone Zabukovec, je bilo v poročilu rečeno, da je organizacija za tamkajšnje razmere veliko naredila. Med drugim je pripomogla, da je dobilo materialno pomoč 166 oseb. Organizacija šteje trenutno že 152 članov, vendar se tem še vedno niso zadovoljili. Najpomembnejša letošnja akcija je pridobivanje darovalcev krvi. Ob zadnji akciji so poslali v Sevnico 28 krvodajalcev, med katerimi je tov. Mirtova dobila zlato, tov. Senica pa srebrno značko. S. Sk.

...in Tržišča

■ KMETJE SO ZA ENO KOMUNALNO SKUPNOST. Kot je pokazal zadnji odbor kmetov zavarovancev v Tržišču, ljudje vedno znova zahtevajo eno komunalno skupnost za vso Slovenijo. Zdi se jim, kot da so zdaj ločeni od drugih krajev, ker ne smejo v sosednjih novomeško ali ljubljansko bolnišnico. Zahtevali so tudi, da je treba določiti zgornjo mejo starosti, do katere morajo kmetje plačevati prispevke za zdravstveno zavarovanje.

■ ODGOVOR VODOVODNEGA ODBORA. K sestavku »Kaj je z napajalnim v Tržišču?« meni vodovodni odbor, da ima on pravico odločati o prihodnosti napajalnice. Voda je bila tam zaprta s privolitvijo uporabnikov, ker v poletnih mesecih vode primanjkuje in ima že vsak lastnik pipe v svojem hlevu.

■ NEKATERIM JE VSEENO. DRUGIM PA NE. Nekateri prebivalci na območju krajevnega urada zelo skrbijo za lepšo podobo krajev. Mednje štejejo predvsem vaščani Gabrijel, kjer ljudje med seboj kar tekmujejo, kdo bo imel lepše urejeno hišo ali gospodarsko poslopje. Polepšati bi bilo treba tudi Tržišče. Malkovec in Pijavice, ki stoje ob prometnih cestah. Krajevne organizacije SZDL bi morale za te stvari bolj skrbeti.

■ KRAJEVNA ORGANIZACIJA RK se je že sestala, ker so se pogovorili o delu na svoji letni konferenci. Ugotovili so velik padeč članov. Tudi zanimanje za to organizacijo je zelo majhno. Vsi pričakujejo od svoje organizacije le koristi.

I. U.

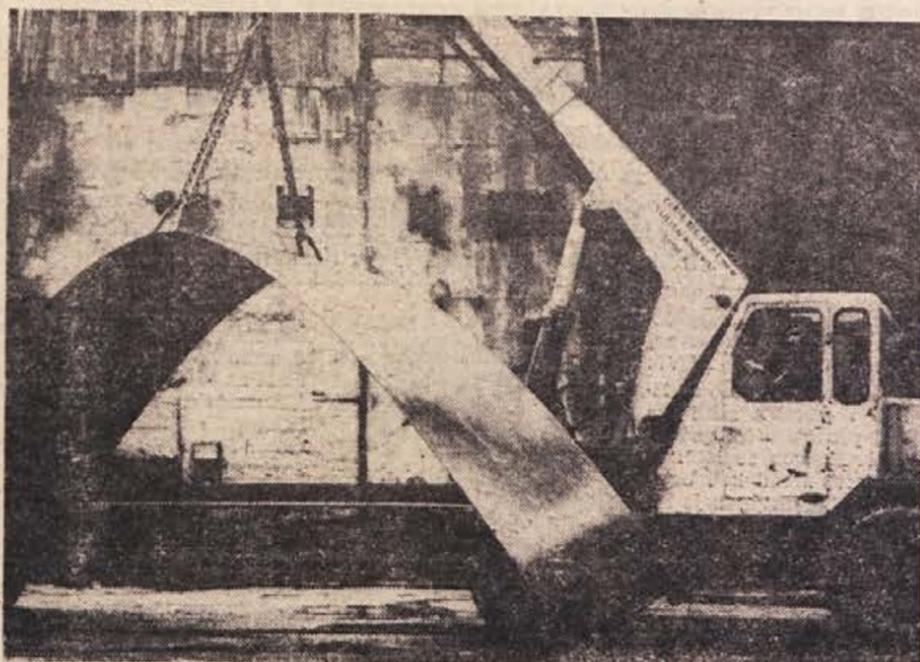
IZ ŠENTJANŽA

■ UPOKOJENCI SE PRIPRAVLJAJO na svojo letno delovno konferenco, kjer bodo v glavnem obravnavali probleme o svojih pokojninah. Govorili bodo še o letu, ki ga nameravajo to leto prirediti.

■ GASILCI ZE DOLGO čakaajo na svoj dom. Istozastopna komisija, kako bi se z ostalimi organizacijami sporazumeli, da bi tudi one pripomogle h graditvi doma. V novih prostorih bi imele vse organizacije skupno dvorano za sestanke ter za ostale kulturne prireditve.

■ PORAVNALNI SVET v Šentjanžu dobro služi svojemu namenu. Domačini se ga radi poslužujejo saj prek njega uredijo veliko sporov kar doma. Ljudem ni treba hoditi na sodišče in tam razkazovati svojih slabosti. Prebivalci se počutijo bolj sproščeno, kajti lažje se je pogovoriti s človekom, ki ga skoraj vsak dan vidi, kot pa s sodnikom na sodišču, ki ga verjetno sploh ne pozna.

■ NA POSVETU lovške družine so obravnavali predvsem nezasedenost 500 ha gozdne površine, izboljšanje tega prostora, zaščito srnjadi ter pokončevanje roparic. Veliko skrbi imajo lovci tudi za divjimi lovcem. Pogovor je tekel tudi o novi lovski koči, za katero se ne morejo sporazumeti, kje naj bi stala. Predvsem pa je treba sedanjo lovsko družino pomladiti, saj so v njej le starejši člani, ki niso več kos zahtevam lovskega M.

Pred proizvodno dvorano Metalne v Krmelju.

(Foto: Legan)

V Metalni povečali produktivnost

Lani je en proizvodni delavec naredil 14,6 tone izdelkov, kar je za 23 odstotkov več kot leta 1966

Ob začetku lanskega leta je slabo kazalo: prvotni načrt je predvideval le 2400 ton izdelkov, kar je pomenilo, da bi

So take bilance res neizbežne?

Trije mrtvi, 60 poškodovanih, 17 milijonov starih din škoda samo na vozilih, zraven pa še 5 smrtnih žrtev prometa na železnici — to je žalostna bilanca lanskega leta v sevniški občini. Milica je samo mandatno kaznovala 574 oseb, veliko ljudi pa je imelo opravka tudi s sodnikom za prekrške. Vendar vse skupaj, kot kaže, kaj malo zaleže; prometne nesreče naraščajo še naprej.

Na sevniški milici so prepričani, da bi bilo nesreč precej manj, če bi pešci hodili pravilno po levi strani in po pločnikih. Ko je 13. februarja zasedala komisija za varnost prometa pri Obs, je sklenila, da je treba bolj izobraževati udeležence prometa, saj je to najcenejši preventivni ukrep.

Včeraj skupščinska seja

Odborniki vseh zborov sevniške občinske skupščine so na včerajšnji seji obravnavali vrsto pomembnih stvari, ki zadevajo eliko občanov: odlok o uvedbi prispevkov za uporabo mestnega zemljišča, odlok o prispevkih in davkih občanov, odlok o prispevku od skladov skupne porabe, odlok o obveznem fluorografiranju, prešolanje otrok z Velikega Cinka in Kala ter še nekatere druge zadeve. Nareditve bomo o seji poročali prihodnjic.

Odrpta je pravna posvetovalnica

Na sedežu občinskega sindikalnega sveta v Sevnici je bila pred kratkim odrpta pravna posvetovalnica. Člani sindikata lahko dobijo v njej brezplačne pravne nasvete vsak četrtek od 17. do 19. ure.

ob tem tretjina delovne sile ostala neizkoriščena. To pa ni šlo, zato so sklenili, da začasno plana ne bodo sprejeli in da je treba poiskati čimveč dela.

Letni obračun je pokazal, da so v letu 1967 naredili 2783 ton izdelkov, kar je za dobro desetino več kot leto dni prej. Še pomembnejše pa je to, da so občutno povečali delovno storišnost. Delavci so presegali norme povprečno za 8 odst. Po približni oceni tudi finančni rezultat za leto 1967 ne bo slab.

V obratu predvidevajo, da

bodo letos lahko izdelali blizu 4000 ton izdelkov. Vse leto delajo v dveh izmenah, pozimi pa imajo v proizvodni dvorani precejšnjo stisko, ker ni mogoče delati na prostem. Kjer so ozka grla, delajo tudi v treh izmenah.

Krmeljska Metalna ima trenutno dovolj dela in prav te dni tečejo pogovori za večja naročila doma in v tujini. Zal pa se je spet pojavila stara jugoslovanska hiba, da nekaterih vrst materiala zlepa ni mogoče dobiti, to pa slabo vpliva na izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

Letos ne ostati samo pri besedah

Tako misli vodstvo sevnškega turističnega društva za letošnji program

Dokončna obnova fresk v Lutrovi kleti in otvoritev enega največjih slovenskih kulturnih spomenikov 18. stoletja, bo zelo velika turistična pridobitev v letošnjem letu.

Asfaltna cesta do Radeč in naprej do Celja, prenovljena koledvorska restavracija v Sevnici, prodajalna spomenikov, turistična poslovalnica, nove trgovine, vse to bo povzročilo, da se bo letos turizem v občini zelo pospešil, tako sodijo na sevnškem turističnem društvu.

Vse bolj pomembna postajata tudi izletništvo in tako imenovani izletniški turizem. Lisca, Malkovec, Zajčja gora, Bojnik postajajo znane turistične točke, ki jih je potrebno načrtno uredjevati in privabljati vse več gostov. Po mnenju turističnih delavcev je potrebno čimprej zaščititi naravne spomenike in posebnosti, med njimi tudi redko

ca stanovanjskih hiš še vedno povečini ni urejena tako, kot zahteva sedanji čas. Zato bo društvo imenovalo posebno komisijo, ki bo pripravila hortikulturni načrt za Sevnico in Smarje. Tudi letos bo društvo organiziralo tekmovanje v okrasitvi hiš in ureditvi vrtov, v akcijo pa bodo vključili tudi druge kraje v občini.

Izmed turističnih prireditev bo letos največja 100-letnica slovenskega tabora v Sevnici. Močno bo treba v ta namen okrepiti propagando. V Sevnici nameravajo izdati več turističnih razglednic, svoje mesto pa bo občina imela tudi v turističnem vodiču Dolenjske, ki ga pripravlja Dolenjska turistična zveza. Potrebno bo okrepiti turistično vzgojo, pridobiti še več članov društva in pri tem ne pozabiti na gostince.

Še so vojaške puške po hišah

Samo ljubezene do strelnega orožja ali še kaj več je vzrok, da miličniki še vedno odkrivajo ljudi, ki imajo orožje brez ustreznih dovoljenj. Na območju sevnške občine je bilo lani spet zaplenjenih 7 vojaških pušk, dve pistoli in večje število nabojev. Zanimivo je, da so bile med zaplenjenim orožjem tudi 4 topovske granate in 4 ročne bombe. Največ skritega orožja hranijo po hribovskih vaseh.

VESTI IZ LOKE IN OKOLICE

■ SLOVO OD FRANCA SKRABE. V 63 letu starosti je umrl po težki bolezni upokojeni pismonoša Franc Skraba. Dolga leta je bil pokojnik prizadeven član PD Primož Trubar in sodeloval pri različnih prireditvah. Bil je velik ljubitelj slovenskih knjig. Njegova hiša je bila ugledna in gostoljubna. Na zadnji poti ga je spremlilo zelo veliko ljudi, v slovo pa mu je zapel oktet domačega prosvetnega društva.

■ 80-LETNICA MARIJE KLENOVSEK. Pred nekaj dnevi je v Zdolah pod Lisco praznovala 80-letnico življenja Marija Klenovsek, rojena v Smarčni pri Bregu. Kljub težkemu življenju je ohranila delavnost in življenjsko radoost, saj se ko ovratu še vedno na more odpovedati. Ker je med vojno marsikateri partizan dobil pri njej kaj za pod zob, je le malo manjkalo, da ni bila njena hiša požgana. S. Sk.

Ceste, ceste, trikrat ceste...

Kdo je v resnici odgovoren za tako pomanjkljivo vzdrževanje cestnišč?

Ljudi na sevniški občinski upravi morajo že pošteno boleti ušesa od stalnih pritožb občanov zaradi slabega vzdrževanja cest. Skoraj ne mine sestanek, na katerem ne bi ljudje tožili nad cestami drugega in tretjega reda, za katere mora skrbeti cestno podjetje, ki za to dobi denar iz republiškega cestnega sklada. Največ negodujejo zaradi cest Boštanj—Radeče, Sevnica—Brestanica in Impoljca—Krkško.

Iz Sevnške občinske hiše pogosto kilžejo telefoni vodstva cestnih podjetij, ki imajo v tej občini stičišča. Tam pa povedo, da so cestniška preslabo utrjena za tolikšen promet in da dobijo premalo denarja za vzdrževanje. Na cestnem skladu zatrjujejo, da dajejo toliko denarja, da bi bile lahke ceste bolje vzdrževane.

Reelekcija bo v 13 delovnih organizacijah

9. februarja se je v Sevnici sestala komisija za imenovanje direktorjev. Ker bo njena glavna letošnja naloga pomoč pri reelekciji vodilnih uslužbencev, je na tej seji že sprejela program tega dela. Na novo bo treba imenovati vodilne ljudi v 13 delovnih organizacijah, od tega na šestih osnovnih šolah. Medobčinski zavod za prosvetno-pedagoško službo iz Krškega je že poslal natančna merila o zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati prosvetni delavci, ki kandidirajo za ravnatelje šol.

Odločili se bodo na zboru

Za 28. februar je predviden zbor prosvetnih delavcev sevnške občine. Na tem shodu se bodo med drugim odločili tudi, ali bodo imeli v prihodnje dve sindikalni podružnici ali bodo obdržali samo eno. Po mnenju predlagateljev bi dve podružnici delovali bolj uspešno.

Očitki sem, očitki tja, to traja že lep čas, ceste pa so vse slabše. Posebno spomladi se vozniki kar bojijo z vozilom na razrito cesti. Ljudje se zavedajo, da plačujejo za gorivo precej več kot resnično stane, in vedo, da ne gre ves denar za ceste, čeprav že hromijo gospodarski utrip in so stalno žarišče nezadovoljstva.

Novo vodstvo mladinskega aktiva v Boštanju

V nedeljo je bila v Boštanju letna konferenca mladinskega aktiva. Konferenca je bila uspešna, saj je v aktivu vladalo enoletno mrtvilo. Na konferenci so izvolili novo vodstvo, starega sekretariata pa niso razrešili odgovornosti, ker blagajnik ni podal zadovoljivega poročila o finančnem poslovanju.

Letna konferenca se je udeležilo tudi več mlajših madink in mladincev, ki se zanimajo za delo v mladinski organizaciji. Novemu vodstvu bodo pri delu nedvomno pomagali občinski komite ZMS ter ostale družbeno-politične organizacije. Alfred Zeleznik

Log: pripravljajo novo zajetje

Krajevna organizacija SZDL v Logu pri Sevnici je imela sestanek v soboto, 10. februarja. Med drugim je bila na dnevnem redu akcija za ureditev preskrbe z vodo in popravilo poti. V načrtu je že novo zajetje, ki bo vaščanom dajalo več vode.

BOŠTANJSKE NOVICE

■ VEČ SESTANKOV JE BILO v Boštanju v zadnjem času. Na seji sveta krajevne skupnosti so se v glavnem pripravljali na zbor volivcev. Dosedanji predsednik krajevne skupnosti tovariš Jože Slapšak je obširno poročal o lanskoletnem delu, za novega predsednika pa je bil izvoljen Stanko Lipar. Na sestanku so razpravljali tudi o največjem problemu — pomanjkanju vode ter novem vodovodu v Boštanju.

■ OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK je priredila razširjen sestanek, dela v mladinskem aktivu.

Govorili so predvsem o pozitivni SESTANEK KMEČKIH ZAVAROVANCEV je bil 7. februarja. Predaval je predstavnik komunalnega zavoda Celje, pojasnila pa skupščine ter sekretar občinske sta dajala predsednik občinske konference SZDL Sevnica. Zal je bila udeležba kmečkih zavarovancev precejšnja. F. D.

OBVESTILO

o javni razgrnitvi predloga zazidave novega naselja v Boštanju

Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve pri občinski skupščini Sevnica obvešča vse občane in delovne organizacije, da bo v smislu 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS št. 16/67)

javno razgrnjen predlog zazidave novega naselja v Boštanju

Predlog bo razgrnjen 30 dni, računajoč od dneva objave, v pisarni referenta za urbanizem pri Obs Sevnica vsak dan od 7. do 12. ure. Rok za pripombe je 30 dni od dneva objave, pritožbena knjiga pa je tudi na omenjenem referatu.

SVET ZA URBANIZEM, KOMUNALNE IN STANOVANJSKE ZADEVE
Obs SEVNICA

Tatjana navdušila mladino

Skoraj nič manj aplavza tudi za Rasima in Ivico

Mladino zabavna glasba navdušuje in združuje. Kar sredi pesmi je polna dvorana v Trebnjem v sredo, 7. februarja, večkrat zaploskala Tatjana Gros, novi zvezdi jugoslovanske zabavne glasbe, Ra-

simu Pandurju, pevcu sara-jevskega radia, in Ivici Antončiču, pevcu radia Rake, ki služita vojsko v Novem mestu.

Javni nastop priljubljenih mladih pevcev je zabavni glasbi pridobil nove prijatelje. Amaterskih godbenikov ansambla garnizije Milana Majcna iz Novega mesta, ki po napornih vojaških vajah iščejo svoj zanos v glasbi, ne kaže soditi preostro, čeprav bi bil večer še prijetnejši, če ne bi preglasni kitari dušili glasov pevcev.

Vseeno je mladina doživela lep večer. Kot je bilo pričakovati, je najbolj vžgala pesem Vužgi, vužgi in melodija, s katero je Tatjana decembra zmagala v domu sindikatov v Beogradu. Ob vsem je pohvalno tudi to, da je mladina pela za mladino zastoj. Občinski komite ZMS bo z vstopnino kupil del opreme za mladinski klub, ki ga bodo uredili v nekdanji Pionirjevi stavbi v Trebnjem.

Zaenkrat 35 »milijonarjev«

Na oddelku za gospodarstvo in finance v Trebnjem je 35 prebivalcev občine prijavilo lanske osebne dohodke, ki so večji od dveh milijonov starih din. Ta podatek pa še ni popoln, ker so vmes manjkale še prijave iz tovarne rastlinskih specialitet DANE z Mirne, kjer bo, kot računajo, še blizu 10 »milijonarjev«. Največji doslej prijavljeni zaslužek znaša nekaj nad 3,6 milijona starih din. Skupno število obdavčenih občanov je sorazmerno majhno, posebno če ga primerjamo z drugimi kraji in občinami.

V Trebnjem – ženski pevski zbor

Na spodbudo tov. Bene Glovčevskega so se 20. februarja zbrale ljubiteljice petja na prvo vajo ženskega pevskega zbora. Vaje te nove amaterske skupine vodi pevovodja Vilko Videčnik. Če bodo članice vztrajno prihajale k petju, bodo kasneje zbor razširili na mešani pevski zbor. S tem bi znova oživili dejavnost, ki je imela v Trebnjem nekdanje veliko privrženec.

Cestam se obetajo lepši časi

Krajevne skupnosti bodo letos dobile več kot dvakrat toliko denarja kot lani, za ceste pa bo porabljena tudi komunalna taksa od motornih vozil

Letošnji odlok o proračunu občine, o katerem bodo odborniki občinske skupščine razpravljali jutri, predvideva, da bodo krajevne skupnosti

letos dobile 17,5 milijona Sdin občinske pomoči. To je več kot dvakrat toliko kot leta 1967.

Na določitev tolikšnega zneska je vplivalo predvsem spoznanje, da je denar, ki ga dobijo krajevne skupnosti, zelo dobro naložen, saj ga prostovoljni prispevki ljudi podvojijo ali celo potrojijo. Krajevne skupnosti so se kljub začetnim težavam izkazale kot oblika združevanja občanov, ki jo je treba negovati in vsestransko podpirati.

Letošnja novost je plačevanje komunalnih taks, ki zadenejo zasebne lastnike motornih vozil. Zaradi nove obremenitve bodo lastniki prav gotovo negodovali, vendar je treba poudariti, da bo iz taks

Kakšne pridobitve lahko pričakujemo v letošnjem letu? (S posveta o najpomembnejših nalogah v občini, na katerem je razen poslancev in predstavnikov občine sodeloval tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevar).

OCENA RAZVOJA TREBANJSKE OBČINE

Kaj lahko pričakujemo od leta 1968

Gospodarske napovedi so optimistične, čeravno ne bo šlo brez težav

Čeprav natančnih podatkov za lansko leto še ni na voljo, lahko za celotno gospodarstvo trebanjske občine trdimo, da je zadnje leto vidno napredovalo. Celotni dohodek se je nasproti predhodnemu letu povečal za 12 odst., neto proizvod za 22 odst., bruto osebni dohodek pa za 25 odst. Med posameznimi delovnimi organizacijami so občutne razlike. Celotna zaposlenost se je povečala za 3,9 odst., delovna storilnost pa za 10 odst.

Manj spodbuen kot te številke pa je podatek, da so se skladi delovnih organizacij skupno povečali le za 8 odstotkov, če pa sklade pregledamo po posameznih podjetjih, zbuja stanje celo skrb. Zdej je jasneje začrtana politika do takih podjetij, ki jih ne skrbi prihodnost in izpla-

čujejo osebne dohodke na račun skladov. Kolektivi v njih se morajo zavedati, da bi vse težje najti nekoga, ki jim bo pomagal, če se bo ladja začela potapljati.

Letos je mogoče pričakovati, da se bo celotna proizvodnja v družbenem sektorju povečala za 10 odst., zaposlenost za 2 do 3 odst., delovna storilnost pa za 7 odst. V povprečju lahko zaposleni računajo, da se bodo osebni dohodki povečali za desetinko (lani so se za 15 odst.). Mogoče si je obetati tudi občuten porast dohodka iz obrtništva, za kmetijstvo pa je trenutno najpomembnejše iskanje tržišča za prodajo kmetijskih pridelkov. Zanimivo za lansko kmetijstvo je to, da je bil kljub težavam na tržišču in poletni suši registriran za 5 odst. večji odkup kmetijskih pridelkov kot leto dni prej.

Za davkoplačevalce je pomembno vedeti, da se obremenitve dohodov z občinskimi davki in prispevki skoraj ne bodo povečale, poostrena pa bo kontrola in izterjava. Osnutek občinskega proračuna je že sestavljen in je to načelo upoštevano.

Poglejmo še, kakšne pridobitve si v letošnjem letu lahko obetamo. Začetek gradnje mirenške šole, nadaljevanje modernizacije ceste Trebnje-Mokronog, za kar je teba še dobiti premostitveni kre-

dit, gradnja mirenškega vodovoda, priprava dokumentacije za oskrbo z vodo v Trebnjem in okolici, nadaljevanje regulacije Mirne, nov motel v Biču, camping prostor in gradnja bencinske črpalke še na drugi strani ceste pri Trebnjem, otroški vrtec v Tebnjem, nova veterinarska postaja v Trebnjem, priprave za uresničitev projekta tovarne za predelavo krompirja, to so najpomembnejše gospodarske naloge v letošnjem letu razen krepitve podjetij in obratov v občini.

M. L.

Kratkoročnemu kadrovanju narediti konec

Prejšnji teden se je v Trebnjem sestala koordinacijska kadrovska komisija, ki jo sestavljajo predsedniki kadrovskih komisij družbeno-političnih organizacij in občinske skupščine. Koordinacijska komisija je nastala zaradi preprečanja, da je v kadrovanju nujno potrebno voditi dolgoročno politiko, saj je ne vzdržno, da se posamezne organizacije pred volitvami potegujejo za iste ljudi, mnogi pa ostajajo ob strani. Predvsem je potrebno skrbeti za obetajoče mlade ljudi, jih načrtno izobraževati in pripravljati za odgovorna delovna mesta ali vodstva različnih organizacij. V ta namen bo pripravljena evidenca, saj bo tako lažje izpopolnjevati vodstva z novimi ljudmi.

IZ MOKRONOGA IN OKOLICE

■ V SOBOTO MASKARADA. 24. februarja bo v Domu svobode pustna prireditev v organizaciji gostilničarja Petra Deua. Na prireditvi bo igral ansambel MIK, najboljše maske pa bodo nagrajevale.

■ PROTI HRASTOVICI »KIPI« CESTA. Na odcepil med Hrastovico in mokronoško postajo je pomladanska odjuga tako dvignila cestnišče, da je komaj prevozno, srečanje vozil pa je skoraj onemogočeno. Prav bi bilo, da bi na takih odsekih cestno podjetje cesto začasno zaprlo, dokler se ne izsuši.

■ NESREČA V KUHINJI. V novem bifeju Henrika Bulca je prejšnji teden razneslo lonec ekonom, v katerem se je kuhal fišol. Zena lastnika je bila opečena po obrazu in je morala po pomoč v novomeško bolnišnico. Ta nesreča znova dokazuje, da ti lonci niso najbolj varni. Eksplozija je bila tako močna, da so jo slišali celo v trgovini na nasprotni strani ceste.

■ GRAMAZ JE TREBA ODSTRANITI. Ko je zapadel sneg, je cesno podjetje poslovalo po Mokronogu gramoz da je bila vožnja skozenj bolj varna. Zdej je sneg odlezel, gramoz pa je ostal na asfaltu in ga je treba odstraniti.

■ PRI POSTAJI UKRADEN MOPED. Antonu Stimcu iz Mokronoga so v sredo ponoči, 14. februarja, ukradli moped, ki ga je pustil ob hiši pri železniški postaji Mokronog. Pri postaji je bilo do sedaj ukradenih ali zamenjanih že več koles, ki jih ljudje tam puščajo brez varstva in pogosto celo nezaklenjena.

■ MESO SO RAZNESLI PSI. Kot so ugotovili delavci milice, pred 14 dnevi v Hrastovici meso prašiča ni bilo ukradeno, marveč so ga raznesli psi. To so ugotovili po tem, da je bilo posamezne kose mogoče najti na več krajih; prostor, kjer je bilo meso, pa ni bil zaklenjen in zavarovan. Pečnice od pravkar zaklanega prašiča so psi pustili pri miru.

Jutri o prispevkih in davkih

Jutri se bosta v Trebnjem sestala oba zbora občinske skupščine, ki bosta obravnavala vrsto pomembnih odlokov: o prispevkih in davkih, o komunalnih taksah, odlok o občinskem proračunu, o financiranju vzgoje in izobraževanja itd. Odborniki bodo pretresali tudi oceno razvoja občine v letu 1968.

Jutri bo predaval Bogdan Osolnik

Jutri popoldne, 23. februarja, bo v Trebnjem predaval član CK ZKJ Bogdan Osolnik o posvetovanju komunističnih partij v Budimpešti. Na predavanju, ki ga je organiziral občinski komite ZK, so vabljeni člani občinske konference ZK in vodstva drugih družbeno-političnih organizacij in organov oblasti.

Poslednjič: s prstom kažejo nanje ...

Iz Velike Loke se je oglašila Mimi Sinkovec v imenu mladine, ki bi rada odgovorila Jožetu Klemenčiču, predsedniku KS na zadnje pismo. Pisma ne objavljamo, ker menimo, da bodo prizadeti spor najlaže rešili v neposrednem stiku in da predolga časopisna polemika ne vodi nikamor.

Mladina iz Velike Loke zatrjuje, da se zaveda, da je podedovala inventar, ki ga je prepustila mlajšim, in da jih je bilo le malo, ki so vestno delali. Naloge pa so kljub vsemu izpolnili.

Priznavajo, da so jim starejši pri delu pomagali, vendar pa ne vsi. Hkrati pa bi loški mladinci radi povedali, da so na sestanke vabili tudi predstavnike drugih družbenih organizacij, vendar se jih niso udeleževali. Tudi mladinci so člani svetnega društva in so pri predstavah sodelovali. Odškodnino za dvorano so tako plačevali sami sebi.

Ugotovljajo torej, da so bili na pravi poti in da to želijo tudi mlajšim. Hkrati pa si želijo več nasvetov in pomoči odraslih.

Zelo dober obisk na zborih

V nedeljo in ponedeljek so bili v trebanjski občini zbori volivcev, na katerih so razpravljali o gospodarstvu in družbenih dejavnostih v l. 1968, o občinskem proračunu, davčnih obremenitvah in zdravstvenem zavarovanju kmetov. Zbori so bili v glavnem zelo dobro obiskani, posebno veliko vprašanj pa je bilo o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Več bomo o zborih poročali prihodnjič.

Prvega marca bo občni zbor TD

Na zadnjem sestanku upravnega odbora trebanjskega Turističnega društva je bilo sklenjeno, da bo občni zbor društva v petek, 1. marca. Odbor je obravnaval tudi nekatere druge zadeve in sklenil začeti akcijo pridobivanja članov predvsem med gostinci in trgovci, ki imajo od turistične dejavnosti največ koristi. Menili so tudi, naj bi ti plačevali vsaj 5000 starih dinarjev letne članarine.

Ribiči, bo treba res prisilno upravo?

V četrtek, 15. februarja, so se v Ljubljani sestali predstavniki republiške sekretariata za gospodarstvo, ribiške družine Mirna s sedežem v Mokronogu in ribiške družine Sevnica, da bi vendarle uredili stari spor, ki zavira smotno gospodarjenje z vodami v mirenskem ribiškem okolišju. Končno je bilo na tem sestanku sklenjeno, da je treba za ribiški okoliš na novo ustanoviti eno družino, če pa se prizadeti ribiči ne bi mogli sporazumeti, bo uvedena prisilna uprava. Pravzaprav bi bil res že čas za odločen ukrep, saj večni spori ne vodijo nikamor.

KEMOOPREMI primanjkuje prostora

Kemooprema šteje med podjetja v občini, ki so zadnje leto najbolj napredovala. Obrat se loti različnih naročil, prav ta čas pa ima proizvodno dvorano polno cistern za gorivo, ki gredo dobro v denar. Vse bolj je občutiti, da primanjkuje proizvodnega prostora in je dograditev objekta vse bolj potrebna. Za dograditev in nakup nekaterih delovnih priprav obrat trenutno potrebuje čez 50 milijonov starih dinarjev.

Mladinsko dejavnost je treba poživiti

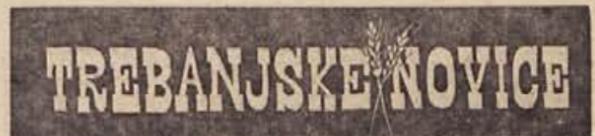
»Mladinske aktivne v delovnih organizacijah je nujno potrebno poživiti,« je sklenil občinski komite ZK na redni ponedeljkovi seji prejšnji teden. Ugotovljeno je bilo, da celo v večjih delovnih organizacijah, kot sta na primer DANA in KEMOOPREMA, mladinskih aktivov ni čutili. Posebej je treba povedati, da je letos v občinskem proračunu predvideno precej več denarja za mladinsko organizacijo in različna društva, kjer naj bi se mladi ljudje udeleževali in pokazali, kaj znajo. Letos je plačevanje za vzgojo prestopnikov v vzgavnih domovih prešlo na breme občine, zato se je treba zavedati, da je večja mladinska dejavnost najcenejši način, kako zmanjšati tudi te izdatke.

Pred rekonstrukcijo opekarne Prelesje?

Mirensko Gradbeno-opekarsko podjetje je trenutno v precejšnjih težavah. Obrat ima zelo skromne prostore, nekaj pa je treba ukreniti tudi z opekarno v Prelesju, ki je lani poslovala z izgubo. Računajo, da bi rekonstrukcija opekarne veljala blizu 30 milijonov S din. Da bi se obrat izkopal iz težav, bi bilo potrebno izboljšati tudi kvalifikacijski sestav zaposlenih, ki je zdej razmeroma slab, saj je večina zidarjev samo priučenih.

Priprave za gradnjo nove veterinarske postaje

Trebanjska veterinarska postaja že vrsto let dela v zelo skromnih prostorih sredi Trebnjega, kar iz več razlogov ni najbolj primerno. Postaja nima ambulante in manjšega laboratorija, čeprav bi oboje nujno potrebovala. Svoj čas je že bila predlagana zasilna rešitev, zdej pa je prevladalo mnenje, da bi bilo najbolje graditi novo veterinarsko postajo. Stala naj bi ob cesti Trebnje-Mirna blizu obrata Modnih oblaci. Del potrebnega denarja ima postaja sama, za preostali del pa bodo najeli posojilo.

Okoli vlaka je megla

Se vedno nihče ne ve, ali bo na kočevski progi uveden potniški promet. Glasilo železničarjev »Nova prog« je 31. januarja objavilo v članku »Priprave na nov vozni red«, da bo železnica skušala upoštevati nekatere želje in uvesti potniški promet s tirnimi avtobusi med drugim tudi na progah Grosuplje — Kočevje in Novo mesto — Metlika. Na zadnjem sestanku pri ZTP pa so zastopniki iz Kočevja zvedeli, da kočevska progna ni predvidena za potniški promet. V kratkem nameravajo zastopniki Kočevja, Ribnice in Dobrega polja spet v Ljubljano in se na ZTP dokončno pogovoriti o uvedbi potniškega prometa na tej progi.

Ženske niso navdušene

V kočevskem podjetju »Trikon« so že razpravljali o prehodu na deljen delovni čas. Zaposlene ženske niso bile navdušene za deljeni delovni čas. Vse kaže, da bodo v »Trikonu« uvedli delo v dveh popolnih izmenah, uprava pa bo delala v deljenem delovnem času.

Spet »sposojen« avto

12. februarja so pri Trojanah našli fička, ki je bil prejšnjo noč ukraden iz Kolo-dvorske ulice v Kočevju Marjanu Zajcu. Storičca so okoli 4.30 v Ljubljani ustavljali miličniki, vendar jim je pobegnil. Za njim še poizvedujejo.

Nova trgovina odprta

V Kočevju je 15. februarja odprl svojo trgovino kombinat »Jugoplastika«. V njej prodajajo galanterijo, konfekcijo, obutev in druge izdelke: vetrne jopiče, plašče, dežne plašče, posodo, otroške igrače, ženske torbice in denarnice iz usnja, plastike in skaja, pasove, usnjeno, plastično in gumijasto obutev, copate, razne košarice itd. V kratkem pa bodo začeli prodajati tudi kovčke in potovalne torbe.

Je drobiž ali ni

Za enega je drobiž v kinu v Šalki vasi, za drugega ne. Ko je nekdo 14. febr. okoli 17. ure hotel kupiti vstopnico za kino, ga je prodajalka zavrnila, naj prinese drobiž. Drugemu, ki je kupil vstopnico takoj za njim (vmes so bili le trije obiskovalci kina), pa je kar urno zamenjala pettisočak. Tako za enega ni drobiža, za drugega pa je. Razen tega bi si tudi prodajalka vstopnice verjetno morala preskrbeti nekaj drobiža, še preden začne prodajati vstopnice.

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **ZIMSKA OLIMPIADA** v Grenoblu je vzbudila veliko zanimanje med gledalci televizijskih oddaj. Večer za večerom pa tudi ob popoldanskih urah so se redno zbirali pri televizorjih ne le športniki, temveč tudi ostali. Z oddajami so bili zelo zadovoljni kljub večkratnim prekinitvam. Tudi časopisov s športnimi poročili in komentarji je bilo v tem obdobju prodanih veliko več kot običajno.

■ **SEMINAR ZA POKLICNE SOFERJE**, ki ga je organizirala kočevska podružnica Zveze soferjev in avtomobilov, dobro napreduje. Obisk je reden, čeprav so soferji ves dan v službi. Predvideno snov bodo pravočasno predelali. Izpiti za višjo kvalifikacijo bodo lahko že v začetku maja.

■ **FILATELISTI SO SKLEPNILI**, da bodo delo v društvu popostrili. O vseh teh predlogih bodo razpravljali na običnem zboru. Pripravili bodo tudi več razstav in se udeležili svetovne filatelistične

Brez spoštovanja

Kočevski »mali lopovi«, ki imajo »delovno področje« v stolpnih v Kidričevu ulici, ne spoštujejo niti lastnine pomembnejših kočevskih občanov, kot sta javni tožilec in komandir postaje milice. Tožilcu so pred kratkim izmaknili iz kleti krompir, lani pa so mu sneli celo zadnje kolo z bicikla; komandirju postaje milice sta zginili dve gajbi krompirja. Tudi ostali stanovalci v teh stolpnih se pogosto pritožujejo, da jim zginjajo razne stvari, med drugim kar cele »žeht« perila, ki jih sušijo na terasi stopnic.

Prva razprava o deljenem delovnem času

Prostorov za otroško varstvo je dovolj — Uporabiti bo treba neizkoriščene kuhinje v internatu in zdravstvenem domu — Tudi pri prehrani zaposlenih ne pričakujejo zastojev — Vprašanje je le, če bodo zmogli večje izdatke za hrano in otroško varstvo — Šola ima premalo prostorov za celodnevni pouk in varstvo šolarjev

Pred kratkim se je sestala sekcija za družbeno aktivnost žen pri občinski konferenci SZDL Kočevje. Na sestanku so razpravljali o pripravah na prehod na deljeni delovni čas in o praznovanju dneva žena. To je bila hkrati tudi prav širša razprava o prehodu na deljeni delovni čas v kočevski občini.

Ugotovili so, da je prostorov za otroško varstvo v Kočevju dovolj. Nekateri so dovolj izkoriščeni le dopoldne, »Kekec« pa je prazen celo

ves dan. Kuhinja varstvene ustanove ima premajhno zmogljivost. Vendar so člani konference ugotovili, da bi za otroke, tudi šolarje, lahko

uporabili kuhinji v internatu in zdravstvenem domu, ki sta skoraj novi, a nista povsem izkoriščeni. V internatu skuha le 100 kosil, lahko pa bi jih okoli 500; v zdravstvenem domu kuhinja sploh ne dela, odkar je bil ukinjen bolniški oddelek.

Tudi cene za varstvo otrok so primerne. Varstvo predšolskih otrok (od 2 do 7 let) stane na mesec 98,60 N din (vračunana sta tudi kosilo in malica), varstvo dojenčkov pa 160,00 N din (vračunano kosilo, zajtrk, malica in uporaba perila).

Deljen delovni čas bi zahteval tudi celodnevno varstvo šolskih otrok. Menili so, da bi otrok moral prebiti v šoli ves dan, dokler se ne vrnejo starši iz službe, se pravi, da bi moral poskrbeti ne le za šolanje otrok, ampak še za njihovo varstvo, razvedrilo in učenje. Šola pa ima premalo prostorov, da bi lahko vse to organizirala.

Za prehrano zaposlenih menda ni bojazni. Precej delovnih organizacij ima že svoje kuhinje oziroma oskrbne prehrano, za ostale bi morala poskrbeti »Restavracija« in po potrebi še »Hotel Pugleda«. Predstavniki »Restavracije« je povedal, da bi pri njih lahko skuhal na dan po 500 in več kosil (zdaj jih 300) in da pri njih kosila (vedno z mesom) niti niso draga, saj stanejo za abonente 4,50 N din. Lahko pa bi imeli oko-

li 12 ure tudi izdatnejšo malico (V Restavraciji stane zdaj 2,70 N din). Seveda bi morali zaposleni potem doma obilneje zajtrkovati in kositi oziroma večerjati.

Pri razpravi o prehrani so nekateri izrazili bojazen, da bi novi delovni čas zahteval precej več izdatkov za hrano in da je vprašanje, če bodo družine zmogle plačevati hrano v restavraciji (za odrasle) in varstvenih ustanovah (za otroke). Drugi so predlagali, naj bi delovne organizacije plačale polovico stroškov za kosilo oziroma malico. Tako namreč nekateri že delajo (INKOP, Tekstilana, Kočevski tisk in morda še druge), ponekod pa plačuje delovna organizacija celo vso malico (Kemična tovarna).

Na sestanku je bilo izraženo še več mnenj, ki so vredna premisleka: Zene naj bi v večji meri ostajale doma, in naj bi moški več zaslužili. Zene bi se lahko tako bolj posvetile družini in bolj vzgojile otroke. Zene so pri izgradnji Jugoslavije dale velik prispevek in naj bi zdaj malo počivale. Zenske-strokovnjakinje (zdravnice, profesorice, učiteljice, ekonomistke itd.) bodo še vedno zaposlene. Potrebni bo več servisov, ki bodo olajšali delo zaposlenim ženam. Vprašanje je, če smo na novi delovni čas že pripravljene. Novi delovni čas bo zelo dobro vplival na zahtevnejše škodljivca šušmarstva, na večjo delavnost, proizvodnjo itd. le, če bo tudi zavest ljudi večja.

Oglašujte v DL!

Aktiv borcev-članov ZK ustanovljen

Na ustanovnem sestanku so borci razpravljali največ o sprejemu mladih v ZK — Zavzeli so se tudi za modernizacijo ceste Kočevje-Delnice — O izstopih iz ZK bo napravljena posebna analiza

Pred dnevi so v Kočevju ustanovili aktiv borcev — članov ZK. Na ustanovnem sestanku so borci pokazali, da so pripravljeni pomagati pri reševanju vseh zadev, ki tarejo občane.

Največ so razpravljali o vlogi in nalogah komunistov pri sprejemu mladih v ZK. Menili so, da mladina ni tako slaba, kot je pogosto ocenjujemo. Odrasli se v glavnem ukvarjajo le s svojimi zadevami, premalo pa je odraslih, ki bi bili mladino pripravljene učiti in voditi na športnem, kulturnem in kakem drugem področju.

Poudarili so tudi, da za vzgojo mladih ni odgovorna le ZK, ampak celotna družba, se pravi družina, varstvene ustanove, šole in delovne organizacije. Nekateri so menili tudi, da šola ne vzgaja mladine dovolj v socialističnem duhu. Predlagali so celo, naj bi napravili posebno analizo o idejnosti pouka v šolah.

Ugotovili so tudi, da je precej mladih, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem v ZK in da se bo aktiv borcev prizadeval, da se ZK pomladi. Mladi naj bi ob starejših komunistih družbeno-politično rasli in postali dobri komunisti. Poudarili pa so, naj sprejem mladih v ZK ne bo kampanja, ampak trajna akcija za pomlajanje vrst ZK.

Borci-komunisti so predlagali, naj bi tudi letos organizirali v občini večjo akcijo, in sicer naj bi uvedli samopriskrbo za rekonstrukcijo ceste Kočevje-Brod na Kolpi. Poudarili so, da bi morala

(Posebna komisija bo o tem izdelala analizo.)

Nadalje so borci-komunisti bili seznanjeni še s postavitvijo spomenika padlim, s poveljem nekaterih komunističnih partij v Budimpešti. Poudarili so še, da bi morali poslanci pogosteje prihajati med volivce in da bi morali biti civilni pogrebi bolj svečani.

PODELITEV NAGRAD PRESERNOVEGA NAGRADNEGA NATEČAJA na osnovni šoli v Kočevju. Ravnateljica šole je ob proslavi Presernovega dne izročila 15 učencem nagrade za literarna in likovna dela (Foto: Peter Šobar ml.)

31 delavcev LIK dobilo odpoved

Zaradi požara je ostal brez delovnega mesta 101 član delovnega kolektiva — Od tega so jih 23 zaposlile kočevske delovne organizacije, 47 pa sam LIK v ostalih obratih, medtem ko za ostalih 31 niso mogli najti dela — Pri odpovedi so upoštevali socialno stanje vsakega — Nova žaga, ki bo predvidoma dograjena junija, bo zaposlila manj ljudi — Tudi v tovarni ivernih plošč bo malo delovnih mest — Zaradi požara manjši osebni dohodki

Ko je pogorela žaga LIK v Kočevju, so se razširile o usodi ljudi, ki so bili zaposleni na žagi, različne govorice. V Ribnici so govorili, da so v Kočevju zelo lepo poskrbeli za vse, ki so zaradi požara ostali brez dela; v Kočevju pa, da je dobilo odpoved nad 40 ljudi. Pri direktorju LIK Petru Juncu in sekretarju Tonetu Šercerju smo se pozanimali, katere govorice drže. Zvedeli smo, da je resnica nekje v sredini.

Zaradi požara je ostal brez dela 101 član kolektiva LIK, se pravi vsi z obrata žage. Kočevske delovne organizacije so od teh zaposlile skupno 23 ljudi, 47 članov kolektiva so znotraj podjetja razporedili na delovna mesta v ostalih obratih, 31 delavcev pa je dobilo sredi februarja odpoved. V podjetju bi radi obdržali tudi te, vendar ne najdejo možnosti, da bi jih kje zaposlili. Tako je precej članov kolektiva, ki jim je delovno mesto zgorelo, dobilo odpoved.

V kolektivu so dobro pretehtali, komu so dali odpoved. Upoštevali so socialno stanje vsakega, število članov družine, koliko članov njegove družine je zaposlenih, delovno dobo pri LIK itd. Seveda pa so prišli v poštev za odpust le tisti, ki jim je delovno mesto zgorelo.

Nachte za postavitev nove žage so že naročili. Dela jih

Slovenija projekt v sodelovanju z Inštitutom za lesno industrijo, ki se dogovarja tudi z inozemskimi dobavitelji opreme. Nova žaga bo predvidoma bolj mehanizirana, zato bo prav gotovo v njej zaposlenih manj ljudi, kot jih je bilo v stari. Prizadevajo si, da bi bila zgrajena že junija.

Do konca leta bo dograjena še tovarna ivernih plošč (ki jo grade skupaj LIK, Kemična tovarna in KGP). Dela napredujejo v glavnem po načrtu. V novi tovarni bo zaposlenih le okoli 10 ljudi (od kvalificiranih delavcev in inženirjev), pri raznih nekvalificiranih delih (skladišče, transport, vmesna obdelava plošč) pa še nadaljnjih 30 (nekvalificiranih).

Za delo na novih strojih v novi žagi in ivernih bodo poslali na prakso 8 do 9 ljudi: 5 za ivernico in 3 do 4 za žago. Vendar pa na prakso ne

„Pet milijonov so mu ukradli“

»Pet milijonov Sin so mi ukradli iz notranjega žepa pri plašču«, je povedal na posta-

ji milice v Kočevju Marjan Kubot iz okolice Vrhnike. Denar naj bi mu bil ukraden v neki hiši v Stari cerkvi, kamor se je šel pogret. Po njegovi izjavi mu je neka ženska v hiši slekla plašč, ko pa mu ga je kasneje vrnila, v žepu ni bilo več milijonov, vendar ni ženski nič reknil, da mu je zmanjkal denar. Miličnikom je dal tudi naslov, kam mu naj denar pošljejo, če »ga bodo našli v tisti hiši, oziroma kje drugje,« ker je lahko denar izgubil tudi kje med potjo.

Vendar pa miličniki prijave niso vzeli preveč resno, ker je malo verjetno, da bi kdo lahko imel tako velik žep, da bi vanj spravil kar 5 milijonov. Dvomljivo je tudi, če je prijavitelj sploh kdaj imel več denarja, kot nekaj tisočakov. Razen tega pa so kasneje ugotovitev pokazale, da je bil Marjan Kubot zaradi viromnih tatvin že šestkrat obsojen in zaprt, vendar prav gotovo pogosto tudi pred iztekom kazni izpuščen iz zapore. Seštevek vseh njegovih zapornih kazni znaša namreč skoraj toliko let, kot je Kubot star — rojen je leta 1929.

Najbolj grenka zadeva: nezaposlenost

Le krepko gospodarstvo je osnova za večje zaposlovanje — Seveda bi morala občinska skupščina sprejeti še nekatere druge ukrepe — Na naša vprašanja odgovarja inž. Peter Bajuk

V: Kako gledaš kot odbornik in dober poznavalec gospodarskih razmer na naraščajočo nezaposlenost? Kateri ukrepi bi bili po tvojem potrebni, da bi jo omilili?

O: Na območju naše občine je vedno več nezaposlenih. Gospodarske organizaci-

je ne samo da trenutno ne morejo zaposliti naravnega prirastka učencev, ki prihajajo iz šol, ampak celo odpuščajo. Podjetja sicer predvidevajo večjo proizvodnjo, vendar le z notranjimi izboljšavami.

Rentabilnost vsake gospo-

darske organizacije je vedno bolj odvisna od tega, ali proizvaja po mednarodnih merilih. Podjetja se prilagajajo novim pogojem, ki jih zahteva gospodarska reforma. Menim, da so vsi ukrepi, ki vodijo k boljšemu gospodarjenju, pozitivni. Le krepko gospodarstvo je osnova in pogoj za večje zaposlovanje in tudi za nudenje primerne standarda morebitnim nezaposlenim.

Občinska skupščina bi morala za omilitev nezaposlenosti ukreniti naslednje:

— Prizadevati si za odpiranje novih proizvodnih obratov, ki bi zaposlili predvsem ženske in mladino. Za dosego tega bi morala začeti pogovore s predstavniki delovnih organizacij, ki imajo sedež izven občine, a nameravajo v bližnji prihodnosti odpirati nove proizvodne obrate.

— Okrepiti je treba terciarne dejavnosti, ki so na območju občine slabo razvite.

— Pomagati je treba zasebni proizvodnji suhorobar-

skih in galanterijskih izdelkov.

— Bolj se je potrebno zavzeti za razvoj turizma, za kar so na območju občine pogoji.

— Zasebnim kmetom je treba dati možnost za čim večjo proizvodnjo.

Ribniški poštar ima hitre noge

Vendar v Ribnici niso zadovoljni z varčevanjem

Ribnica z Lepovčani in Gorrenjo vasjo je imela še v stari Jugoslaviji in tudi po vojni dva poštarja. Lani pa je odšel drugi poštar v pokoj, tako da zdaj raznaša pošto le Janez Kersnič, ki ima po mnenju Ribničanov kar hitre noge in pošto urno raznese.

Vendar pa občani menijo, da tako varčevanje pošte ni na mestu in da bi Ribnica morala spet imeti dva poštarja. Kadar namreč poštar raznaša pokojnine ali prazni-

ne čestitke, ne more vsega hitro raznesti in dobe nekateri časopise šele v poznih večernih urah. Tako se je že nekajkrat dogodilo, da bi moral kdo na pogreb v Ljubljano, a je prepozno dobil časopis, v katerem je bila objavljena osmrtnica, in ni mogel na pogreb.

Vendar pa po drugi strani Ribničanje pošto tudi hvalevijo, ker je zdaj več uslužbenk in je zato tudi dalj odprta za potrebe občanov.

Mladi bi tudi radi zaposlitev

V Ribnici je bil razgovor o potrebah po kadrih v letošnjem letu — Na področju novomeškega Zavoda za zaposlovanje 1500 ljudi čaka na zaposlitev — Mladi ljudje s potrebno šolsko izobrazbo zmanj trkajo na vrata podjetij — Gospodarske organizacije kažejo pozornost do kadrovskih problemov

Na pobudo novomeškega Zavoda za zaposlovanje je bil 15. februarja v Ribnici razgovor o potrebah po kadrih v občini v letu 1968, o sočelova-

nju pri sprejemanju nove delovne sile z zavodom za zaposlovanje, o kriterijih pri sprejemanju delavcev in drugem. Vsekakor ni nič kaj razveseljiva številka, da imamo na področju novomeškega Zavoda za zaposlovanje danes že okrog 1500 ljudi, ki iščejo zaposlitev. Brez dvoma pa v te številke niso zajeti še številni, ki iščejo zaposlitev mimo zavoda.

Razpravljali so o kriterijih, katerih naj bi se posluževala podjetja pri sprejemanju novih delavcev. Vsekakor naj bi pri tem odigrala pomembno vlogo strokovnost prosilca

in doba trajanja čakanja na delo. Mladi ljudje s potrebno strokovno izobrazbo težko pridejo do službe, čeprav imajo okrog 50 odstot. ljudi, ki zasedajo delovna mesta z neustrezno šolsko izobrazbo, potrebna pa bi bila višja ali srednja izobrazba.

Razgovora se je udeležilo veliko število predstavnikov gospodarskih organizacij, kar je znak, da podjetja kadrovskim problemom posvečajo veliko pozornost. Razgovor je bil koristen tako za sklicatelja kot za predstavnike podjetij in zavodov.

Borci o težavah in novih nalogah

Krajevna organizacija Zveze borcev Sodražica je na občnem zboru v nedeljo, 18. februarja, pregledala delo v preteklem mandatnem obdobju. Odbor je bil zelo delaven in tudi uspehi niso izostali. Precej dela so imeli z obravnavanjem vlog za priznanje posebne dobe. Ocenili so delo posameznikov v NOB in šele potem so dali svoja mnenja o priznanju posebne dobe.

Na svojih sejah je odbor obravnaval tudi druge probleme. Pogovarjali so se o

problematiki gospodarskih organizacij, o stanovanjskih težavah borcev in drugem. Precejšnje število borcev aktivno dela v družbeno-političnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Zveza borcev je pripravljala proslave in se še posebej izkazala, ko so odkrili spomenik padlim borcem v Novi Stifli.

Na področju krajevne organizacije ZB imajo še vedno člani, ki imajo slaba stanovanja, nimajo pa denarja za adaptacijo. Tej problematiki bo ZB v bodoče posve-

tila večjo pozornost, prav tako pa bo še bolj poskrbela za zdravstveno varstvo borcev. Bivši borci postajajo vse starejši in z leti tudi vedno bolj bolehnii.

V prihodnje bodo okrepili tudi sodelovanje s krajevno organizacijo ZROP in ZVVI. Občni zbor je sprejel več sklepov, ki jih bodo uresničili med letom. Izvolili so novo vodstvo in delegate za občinsko konferenco ZZB NOV Ribnica.

Soglasje o začasni usodi Gradbenika

Stanovanjsko podjetje je z začasno pogodbo prevzelo imovino nekdanjega Gradbenika — S pričetkom gradbene sezone se bo morda našlo delo tudi za odpuščene Gradbenikove delavce

Na nedavni seji delavskega sveta Stanovanjskega komunalnega podjetja v Ribnici so potrdili začasno pogodbo o prevzemu imovine nekdanjega Gradbenika. Pogodba je bila sklenjena med občinsko skupščino Ribnica in stanovanjskim komunalnim podjetjem. Začasna pogodba, ki bo veljala do sklenitve končne pogodbe, obvezuje občinsko skupščino, da preda v upravljanje in uporabo vsa aktiva Gradbenika v likvidaciji po stanju, kot ga bo izkazovala končna likvidacijska bilanca,

stanovanjskemu podjetju. Stanovanjsko podjetje pa se obvezuje, da bo z prevzetimi sredstvi skrbno gospodarilo, prav tako pa je novi prevzemnik dolžan tudi prevzeti določeno število ljudi v zaposlitev. Pogodba ne omejuje občinske skupščine, da ne bi sklenila končne pogodbe o prevzemu aktiv in pasiv podjetja v likvidaciji z drugim partnerjem, ki bo nudil boljše pogoje glede pokrivanja izgube in prevzel večjo število članov likvidiranega podjetja.

S tem je bil narejen velik

korak pri urejanju zadev nekdanjega Gradbenika. Posebna komisija za sprejem delavcev pri Stanovanjskem komunalnem podjetju je doslej sprejela približno četrtno članov nekdanjega Gradbenika (predvsem za delovno enoto Opekarna), pretežna večina delavcev iz zidarske in tesarske stroke pa je sprejeta pogojno, to je, ko se bo začela gradbeniška sezona.

Seveda je marsikateremu delavcu težko, ko sedi doma in mora živeti od sredstev, ki jih dobi od zavoda.

Sindikalna podružnica VP

Delavci in delavke, zaposleni pri vojni pošti Ribnica, do nedavnega niso imeli sindikalne podružnice in tudi niso bili člani sindikata. Tako so pred kratkim sami dali pobudo za ustanovitev sindikalne podružnice. Na ustanovnem občnem zboru se je zbrala velika večina kolektivna. Pogovorili so se o delu in funkciji sindikata ki bo imei pri njih še posebno vlogo glede na specifičnost dela.

Zbor je prisostvoval tudi predstavnik garnizije, ki je ljudem odgovarjal na zastavljena vprašanja. Tamkajšnji delavci so premalo poučeni o pravicah in dolžnostih, ki jih imajo do delodajalca. Zato bo prva naloga sindikata, da jih o tem pouči. Na zboru so izvolili novo vodstvo: izvršni in nadzorni odbor, kateremu želimo veliko uspehov pri delu.

Uspela študentska prireditev

V soboto zvečer je Klub študentov Kočevske priredil v Ribnici tradicionalno brucovanje, na katerem so študentovske »stare bajte« sprejele v svoje vrste zdaj že cel semester staro zeleno brucad.

Brucovanje, ki ga skoro ne bi bilo, je lepo uspelo, če lahko sodimo po več kot zadovoljljivi udeležbi. Le-ta je pokazala, da si Ribničanje podobnih zabavnih prireditev želijo, saj pomenijo prijetno osvežitev v našem vsakdanjem, ponekod že deljenem delavniku. Mnogim je bilo brucovanje tudi uspela generalka za bližnje pustovanje in praznovanja dneva žena, v Ribnici dveh prav tako tradicionalnih prireditev.

Klub študentov Kočevske je bil tik pred razsulom, saj je životaril v več kot nezavidljivem denarnem položaju. V zadnjem trenutku ga je rešila ribniška občina s transfuzijo nekaj deset starih tisočakov. Studentje so s svojim zabavnim programom — za ples in veselo razpoloženje je skrbel domači vojaški orkester — pokazali živo zanimanje za probleme občine. Z dokaj šaljive, pikre prizadetosti so obravnavali probleme zaposlovanja, težkega gospodarskega položaja, rentabilnosti, šolstva in referendum o samopriskrbi.

Studentje se zavedajo, da so s svojo občino povezani s prerahljimi vezmi, pa si želijo v prihodnje te vezi okrepiti. Na ta ali drug način bi nedvomno lahko odločne sodelovali v občinski kulturni dejavnosti (festival), prizadevajo pa si okrepiti tudi sodelovanje z delavsko in kmečko mladino.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

TELEVIZIJSKE ANTENE so skoraj na vseh ribniških strehah. Televizija si je utrla pot tudi v vaške hiše. Program spremljajo povsod dokaj dobro.

STATUARNA KOMISIJA pri Delavski univerzi v Ribnici je imela pred kratkim v Ribnici, na kateri je pregledala statut zdravstvenega doma Kočevje — Ribnica. Zajetna statuta sta dala komisiji veliko dela.

RIBNIŠKE GOSTILNE nudijo razmeroma dobro in ceneno hrano. Tudi izbira ni slaba. Gostje še posebno radi zahajajo v restavracijo. Okoliški kmetje pa so najboljše počitje pri Pildarju in pri Učarju.

ZIVAHNA GRADBENA DEJAVNOST se tudi letos obeta med

Zavarovanje kmetov

V nedeljo, 18. februarja, so bili v ribniški občini zbori volivcev kmetov-zavarovancev. Na zborih so razpravljali o pravicah zavarovanih oseb iz zdravstvenega zavarovanja kmetov in načinu odmerjanja prispevkov za leto 1968.

Svinjina po 217 dinarjev!

Zelo veseli so bili prebivalci ribniško-kočevske doline, ko smo pretekli teden sporočili na ribniški strani, da se je pocenilo v Ribnici meso. Še posebej so bili navdušeni nad ceno 13 N din za 6 kilogramov svinjine! Kar drži so v Ribnico po meso! Vračali so se dolgi obratov, tiskarski škrat, ki nam jo je spet enkrat poštno zagodel, pa se je hudomušno muzal. Mu bomo že pokazali!

Bralcem pa se na neljubo napako, ki ni nastala po krivdi uredništva, vrnudno opravičujemo!

Ukradli so avto iz zaprtega prostora

Pred kratkim je neznan tat ukradel iz zaprtega prostora fička Ivanu Veselu iz Ribnice. Neznavec je pred dnevi ukradel Veselu ključ od avtomobila in verjetno zdej tudi avtomobil. Tatu dosej, ko to poročamo, še niso iskalili. Vse kaže, da bo kmalu padel v roke pravice.

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
	(cene v Ndin za kg)	
krompir	1,08	1
svetle zelje	2,60	2,70
kislo zelje	1,96	1,90
kisla repa	1,96	1,90
fižol v zrnu	4,84	3,60
čebula	2,30	2,50
česen	14,00	14
solata	4,40	4,60
	in 7,70	
korenje	1,95	2,40
peteršilj	5,40	5,80
ohrov	2,60	2,40
	in 3	
radič	11,10	12
cvetaka	3	4,50
jabolka	1,40	1
	in 3,18	in 1,30
bruške	4,35	4,50
pomarance	4,20	4,60
	in 4,90	in 5,20
limone	4,20	5,25
	in 4,85	
banane	5,50	5,10
grozdje	5,40	4,50
ribe	9,55	—
ajca		
(cena za kos)	0,62	0,73
	in 0,68	do 0,85

Velike Lašče so dobile septembra lani novo šolo, ki je veljala 270 milijonov Sdin. Šola se imenuje po Primožu Trubarju in ima 9 učilnic ter 3 učilnice ta tehnični pouk. Prostore stare šole so prenovili, za kar so občini prispevali 6 milijonov Sdin, in v njih uredili kuhinjo, jedilnico in varstvo otrok. (Foto: Cveto Križ)

Jutri seja občinske skupščine

V petek, 23. februarja, bo v Črnomlju seja obeh občinskih zborov, na kateri bodo obravnavali spremembe odlokov o prispevkih in davkih občanov ter spremembe pri plačilu taks. Napovedana je tudi ponovna razprava o denacionalizaciji poslovnih lokalov, razen tega bodo odbornikom poročali o uresničitvi javnih del v letu 1967, h katerim so občani prispevali v obliki krajevnega samoprispevka.

Narobe so razumeli lepak

Na sobotnem plesu v maskah, ki ga je v črnomaljski restavraciji Grad organiziral nogometni klub Bela krajina, je bil sicer dosežen lep finančni uspeh, bilo pa je tudi nekaj neveselosti. Ker je na lepakih pisalo, da bo igrala ciganska godba in da imajo maske prost vstop, so na prireditve navallili originalni Cigani in skušali zavzeti sedeže brez plačila in rezervacije. Tako se je zgodilo, da je bila skoro polovica občinstva Ciganov, drugi gostje pa so se nad dostojnostjo prireditve pritoževali.

V torek plesni tečaj

V telovadnici osnovne šole v Črnomlju se začne v torek, 27. februarja, ob 16.15 plesni tečaj, ki ga bo vodil Vinko Ban, plesni učitelj iz Ljubljane. Tečaj bo vsak torek in četrtek; trajal bo dva meseca, na njem pa se bodo učili klasične in sodobne plesse. Doslej se je prijavilo 106 mladincev in mladink, med njimi pa pogrešajo prijavljence iz vrst kmečke mladine.

Ali bo radioamaterski klub?

Na poklicni kovinarski šoli v Črnomlju so dijaki v anketi navedli, da želijo delati v radioamaterskem klubu. Kar 81 odst. dijakov je zanj, zato so se odločili tak klub ustanoviti. Finančno pomoč je pripravljen deloma nuditi občinski komite ZMS, v članstvo pa bodo pritegnili tudi dijake gimnazije in mladino z osnovne šole. A. L.

Tovariš Leskošek med Belokranjci

Predsednik Zveze združenja borcev Slovenije Franc Leskošek-Luka in sekretar Stane Bizjak sta se v sredo mudila v Adlešičih in v Črnomlju

Na pobudo občinskega odbora ZZZB Črnomelj sta 14. februarja popoldne obiskala črnomaljsko področje predstavnik ZZZB Slovenije. Najprej sta v Adlešičih skupno z nekaj člani krajevnega odbora ZZZB in predstavniki občinskih družbeno-političnih orga-

nizacij ter občine obravnavala razmere borcev v adlešičkem predelu.

Domačini so goste seznanili z vso borčevsko problematiko, ki postaja čedalje bolj pereča zaradi prepričanih občinskih sredstev, ter jima s konkretnimi primeri dokazovali,

da borcem ne morejo nuditi tega, kar bi jim morali.

V sredo zvečer pa je Franca Leskoška-Luko okoli 400 borcev iz Črnomlja s ploskanjem pozdravilo, ko je vstopil v dvorano prosvetnega doma kjer je bil občni zbor ZZZB. Občni zbor pa ni uspel le številčno, temveč tudi vsebinsko. Gosta sta še posebej pohvalila razpravo, v kateri ni bilo več toliko obravnavanj samo borčevskih zadev, temveč je bilo največ govora o gospodarski problematiki občine, mednarodnem političnem položaju in vlogi članstva ZZZB pri ustvarjanju političnega vzdušja.

Črnomaljski borci so bili tovarišu Leskošku, ki ga poznajo še iz časov NOB, hvaležni za obisk in upajo, da bo čimprej spet prišel mednje.

Končno dobimo rigolni plug

Na željo Semičanov je kmetijska zadruga Črnomelj sklicala sestanek z vsemi zainteresirani, ki nameravajo obnavljati vinograde. Zaenkrat se je prijavilo 18 vinogradnikov, računajo pa, da bo njih število še večje. Rigolni plug, ki ga je naročila KZ Črnomelj, trenutno dela na Stražnjem vrhu, čez nekaj dni pa ga dobimo v Semiču. Površine, ki bodo spomlad zrigolane, bodo vinogradniki prihodnje spomlad zasadili z zlahtnimi trtami. Naročiti jih nameravajo pri kmetijski zadrugi Metlika, čeprav so nekoliko dražje od tistih, ki jih prodajajo na sejmihi, so pa zato zajamčene kvalitete. Glede gnojenja priporočajo Thomasovo žlindro in kalijevo sol v razmerju 2:1. Polovico gnojila je treba potresti pred rigolanjem, drugo polovico po rigolanju.

Obnova vinogradov bo res precej stala, zato pa bomo imeli čez nekaj let prvovrstno vino. F. D.

Gimnazijci prodajajo »Plamen«

V kratkem bo izšla druga številka glasila dijakov črnomaljske gimnazije »Plamen«. Vsebovala bo več literarnih prispevkov, modernih risb in dobrih sestavkov, zato bo zanimiva za vso črnomaljsko mladino. »Plamen« bodo prodajali v odboru kulturne sekcije, dobite pa ga lahko tudi pri dijaku Antonu Laternerju.

R. V.

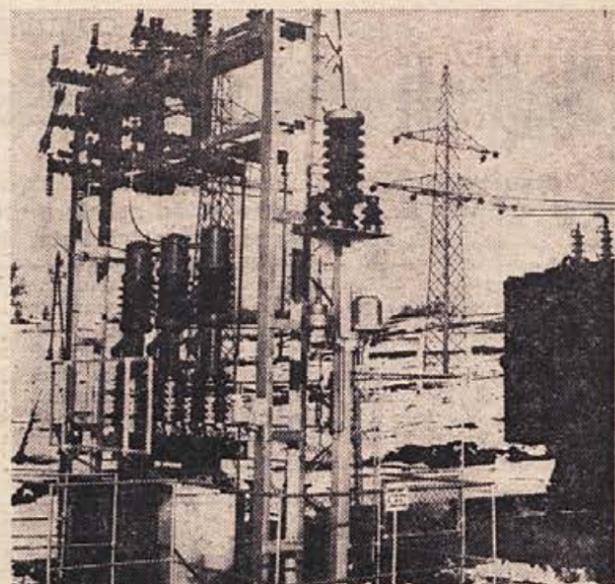
Znani izdelki semiške kovačnice

Leta 1961 je začela v Semiču pod okriljem Obrtnega servisa poslovati nekdanja dvorska kovačnica, ki jo vodi mojster Tone Boldan. V delavnici ročno izdelujejo vse vrste kmečkega orodja in tudi gozdarsko orodje. Izdelki so iz pravega jekla, pravilno kaljeni, zato so znani po vsej Dolenjski, čeprav so dražji kakor tovarniški. Trenutno imajo v kovačnici na zalogi vinogradniške motike in motike za okopavanje, ki jih lahko kmetovalci dobijo v svoji zadrugi ali pa v Semiču.

F. D.

Niko Šilih v Črnomlju

Pretekli teden je bila v Črnomlju druga seja sekcije za mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL, katere se je udeležil tudi Niko Šilih, predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS. Razpravljali so o mednarodnih odnosih med Italijo in Jugoslavijo ter o minulem potovanju predsednika Tita po azijskih in afriških državah.

11. februarja ob 13. uri je začela obratovati novozgrajena razdelilna transformatorska postaja v Črnomlju, s pomočjo katere bo odpadla marsikatera pripomba na račun slabega električnega toka v Beli krajini. Podjetje Elektro je investiralo v gradnjo in daljnovod okoli 318 milijonov Sdin, gradilo je domače gradbeno podjetje BEGRAD, opremo pa je dobavila Hidromontaža iz Maribora.

Vinica se še bori za napredek

Na nedavnem viniškem občnem zboru ZZZB je bila udeležba dobra, v razpravah pa je bilo vse preveč zahtev od družbe, medtem ko na dolžnosti mnogi pozabljajo — Sklicevanje na preteklost še ne pomeni naprednega mišljenja danes!

V nedeljo, 11. februarja, je bil na Vinici letni občni zbor krajevne organizacije Zveze borcev, ki šteje 440 članov. Dvorana osnovne šole je bila polna, vendar smo pogrešali nekatere člane, ki so v polni meri uveljavili borčevske pravice, za dolžnosti pa jim ni več mar.

Predsednik je v delovnem poročilu navedel, da je imel odbor v preteklem letu 6 rednih sej in 4 posvete, obravnavali pa so največ priznavalnine in socialno stanje borcev. Poročilo pa ni zajelo dejavnosti organizacije kot celote, kar bi bilo morda bolj na mestu kot vesti iz časopisov o dogajanjih v svetu.

V poročilu je bilo navedeno tudi, da je okoli 50 čla-

nov izstopilo iz organizacije, manjkala pa je obrazložitev — zakaj? Temu se ne bi smeli izogniti, saj je Zveza borcev politična organizacija.

V razpravi je bilo omenjenih več nepravilnosti pri reševanju borčevskih zadev. Prav bi bilo, da bi odbor ob podpori svojih članov poiskal ustrezne rešitve, ljudem, ki nimajo pravice do svojih zahtevkov, pa jasno in glasno povedali, zakaj jim družba tega ne more dati.

Ko smo razpravljali o turizmu, od katerega bi Vinica lahko precej imela, se je izkazalo, da je med člani še precej nazadnjaških teženj. Res je, da so se med NOB borili za napredek, kaže pa, da danes ne vedo več zanj. Avtoriteto borca, borke in organi-

zacije bo pri mladi generaciji mogoče obdržati tudi z njihovim sedanjim prispevkom družbi in ne samo s sklicevanjem na preteklost.

JURE PERKO

Potrebno pomoč odklanjajo

Občinski sindikalni svet in volina komisija pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju sta organizirala posvet o vsebinskih pripravah na reelekcijo direktorjev, katerega se je udeležil tudi Mitja Svab, član predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov. Na posvet so pisмено vabili predstavnike vseh 17 delavskih svetov in sindikalnih podružnic iz podjetij, ki jih reelekcija zadeva, toda prišlo jih je samo 8. Iz veterinarske postaje, Belta, Rudnika, Iskre, Opekarne, podjetja Zora, valjčnega mлина, brivsko-frizerskega podjetja, tapetništva in dekoraterstva ter osnovne šole Stari trg ni bilo nikogar. Kaj v teh kolektivih res že vse vedo o reelekciji? Bomo videli, kako jo bodo izpeljali...

Dolenja vas je dobila vodovod

Januarja so štiri gospodarstva v Dolenji vasi pri Črnomlju dobila vodovod. V sklopu programa javnih del so napeljali v vas 620 m vodovodnih cevi. Vsa zemeljska dela so opravili vaščani, občina pa je prispevala le material in plačala montažna dela. Vrednost vseh del znaša okoli dva in pol milijona dinarjev. Vodovod je za vas velikega pomena, ne samo za gospodinjstva, pač pa omogoča kmetovalcem tudi vključevanje v

kooperacijo z zadrugo. Doslej zaradi pomanjkanja vode niso mogli rediti več glav živine, zdaj pa se bodo lahko v večji meri ukvarjali z živinorejo. Obstaja tudi možnost, da bi vodovod podaljšali še do vasi Zagarci.

Kmetje in delavci! Najboljše in najcenejše se boste oblekli pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE črnomaljske komune

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA – EKSPOZITURA

ČRNOMELJ

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji:

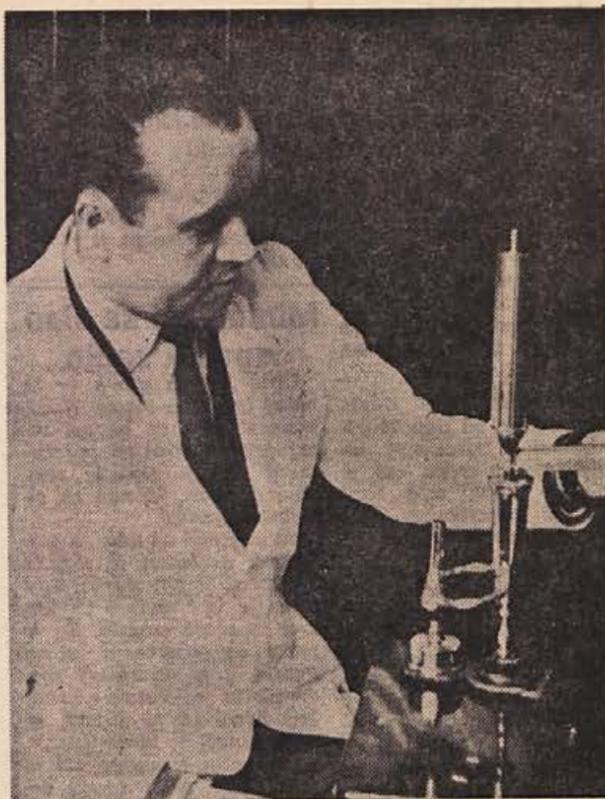
- navadne vloge **6,25 %** ● vezane vloge nad 1 leto **7 %**
- vezane vloge nad 2 leti **8 %**

zbiramo sredstva občanov in delovnih organizacij za stanovanjsko graditev

- dajemo posojila za nakup, graditev in dograditev ter obnovo stanovanj, komunalnih naprav, garaž in počitniških hišic do 500 odstotkov od privarčevanega zneska
- dajemo posojila kmetijskim varčevalcem
- dajemo posojila občanom do 200 odstotkov od privarčevanega zneska

- odkupujemo tuja plačilna sredstva in prodajamo tuje valute, čeke in kreditna pisma za službena, zasebna in turistična potovanja
- odpiramo zasebne devizne tekoče račune in jih obrestujemo po 6,25 do 8 odstotkov
- odpiramo osebne žiro račune

Vezane hranilne vloge sprejemajo tudi pošte: Vinica, Dragatuš, Semič, Stari trg, Črnomelj ter hranilna blagajna podjetja »BELT«, ki poslovno sodelujejo z ekspozituro ČRNOMELJ.

V metliškem bifeju pri avtobusni postaji ne kupujejo vina, ki ni preizkušeno z ebulooskopom. Pred dnevi je Ivan Mohorčič iz Drašič pripeljal pokušino belega, šef bifeja Martin Pezdirc pa je, preden sta si segla v roke, ugotavljala alkoholno stopnjo s pripravo, ki jo vidite na fotografiji. — (Foto: Ria Bačer)

Razlike povzročajo zmešnjavo

V soboto so v Metliki na seji občinske skupščine pri sprejemanju odlokov ugotovili, da se naši republiški predpisi preveč razlikujejo od hrvaških — Obmejne občine imajo zaradi tega velike težave

Najprej so dokaj skopo razpravljali o smernicah razvoja za leto 1968 in o gospodarstvu nasploh, nato pa je večji del razprave na občinski seji zavzemala davčna problematika. Izglasovani odlok o prispevkih in davkih je pri posameznih odbornikih našel na nekaj pripomb, v splošnem pa so ga z veseljem pozdravili kmetje — borci, ker jim prinaša nove davčne olajšave.

Obširna razprava je bila zlasti o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku, ki zadeva tudi avtoprevoznike. Ta kategorija obrtnikov (lani jih je bilo okoli 80) je občinskemu proračunu prinesla okoli 50 milijonov S din dohodka, letos pa se avtoprevozniki množično odjavljajo v Metliki in prijavljajo v hrvaških občinah, ker je tam zaenkrat še v veljavi pavšalno sklepanje pogodb z davčno upravo, pri nas pa tega republiški pred-

pisi ne dovoljujejo več.

Odborniki so bili mnenja, da tako različna davčna politika med Slovenijo in Hrvaško ni vzdržna, kar še posebno občutijo obmejne občine, in da bi bilo nujno potrebno predpise uskladiti.

Na seji so bili med drugim sprejeti trije odloki s področ-

ja urbanizma, predtem pa je odbornikom urbanistični program občine nazorno pojasnjeval predstavnik skupščine Niko Zupančič. Nekaj razprave je bilo samo glede lokacije bodoče tržnice in sejmišča, medtem ko glede drugih predvidenih gradenj in objektov sploh ni bilo pripomb.

Želijo si čim več mladink

Pred kratkim se je v Metliki ponovno razvilo TVD »Partizan« — O delovanju in načrtih tega kluba nam je govoril Zvonko Pavlovič, tajnik občinske zveze za telesno kulturo

Še pred leti je bilo TVD »Partizan« ena izmed najaktivnejših mladinskih organizacij v Metliki. Nato je zanimanje za nekaj časa izginilo, sedaj pa se ponovno postavlja na svoje noge.

Kakor tudi drugod, je tudi v Metliki največ zanimanja za košarko, namizni tenis, rokomet, orodno telovadbo ter splošno telesno rekreacijo. V društvu je vključenih okoli 20 mladincev, 120 pionirjev in nekaj mladink. Uprava kluba želi, da bi se čim bolj povečalo število pionirjev ter mladink.

Med mladino je zanimanje res veliko. V vseh panogah imajo enkrat tedensko treniranje, razen pri košarki in namiznem tenisu. To pa zaradi tega, ker nimajo točnega urnika ter trenirajo tudi več-

krat tedensko. Tovaršice Horvat, Kopinič in Gačnik trenirajo dekleta, tovariši Geršič, Mihečič, Hauptman ter Guštin pa dečke.

TVD »Partizan« ima v načrtu tekmovanja v občinskem in medobčinskem merilu. Ob sobotah bodo imeli vsi člani pod vodstvom tovariša Mihečiča plesne vaje. V pomladanskih mesecih nameravajo nabaviti rokometne gole ter koše. Eden izmed največjih načrtov pa je, da bi nad sedanjim igriščem napeljali razsvetljavo ter tako prispevali k še večjemu razvoju telesne kulture v Metliki.

M. G.

Namesto orožnih vaj

V Metliki so prejšnji teden pričeli s predavanji za rezervne oficirje in podoficirje. V sejni sobi je bilo kar pet predavanj, na katerih so obravnavali nekatere zanimive teme iz sodobne obrambe ter atomske vojne. Po končanem tečaju imajo v načrtu testiranje. Vsak, kdor je obiskoval predavanja, to moral pismeno odgovorjati na zastavljena vprašanja, posebna komisija pa bo odgovore ocenila.

Tečaj rezervnih oficirjev in podoficirjev velja prav toliko, kot bi bili dva meseca na orožnih vajah.

M. G.

Na Radovici živahna razprava

Občani Radovice in okoliških naselij so na nedavnem zboru volivcev živahno razpravljali. Na dnevnem redu je bila obravnavana urbanističnega programa in razvoja občine, ob tem pa so razpravo navezali na nerešene krajevne zadeve, kot so vodovod, šibak električni tok, popravilo vaških poti in davčne obremenitve kmetovalcev. Sprejeli so sklep, da bodo za Bojanjo vas sklicali poseben seštanek, kjer se bodo dogovorili o sodelovanju tamkajšnjih prebivalcev pri popravilu poti.

Naša družina se širi

Konec decembra 1967 je metliška pošta prejela 566 izvodov Dolenjskega lista, 164 izvodov Kmečkega glasa, 146 Tovaršev, 112 izvodov DELA in 35 izvodov TT. Res gre med dnevnik in tednik Dolenjskemu listu prvenstvo in zadnje tedne vidimo, da se število naročnikov v domači občini sicer počasi, a zanesljivo dviga. Ali se ne bi člani množičnih organizacij zavzeli in še bolj razširili mreže domačega tednika?

-ar

Čez 30 let visok standard

Metličani so prišli do zanimivih prognoz, ko so pred kratkim ugotavljali rast narodnega dohodka v občini. Leta 1965 je znašal narodni dohodek na prebivalca občine 4880 N din in je v prejšnjih petih letih naraščal za okoli 40 odst. na leto. Računajo, da bo v prihodnje narodni dohodek naraščal v mnogo manjšem obsegu, le za 5 odst. na leto, vseeno pa bo čez 30 let 16-krat večji, kot je zdaj. To pomeni, da se bosta v Metliki leta 1997 cedila med in mleko, saj bo tedaj znašal narodni dohodek na prebivalca 57.000 N din.

83 občanov zaman išče dela

Na območju metliške občine se število nezaposlenih polagoma veča — Za delo v tujini je znova veliko interesentov

Po podatkih podružnice Zavoda za zaposlovanje je bilo 1. januarja letos 83 ljudi z območja metliške občine brez dela in prijavljenih za zaposlitev. Delo so iskali 4 priložni delavci, 2 priložna uslužbenca, 55 nekvificiranih delavcev, 17 izučeni v obrti, 1 strojni tehnik, 1 upravni tehnik, 1 farmacevtski tehnik in 2 maturanta gimnazije. Od teh je bilo 54 moških in 29 žensk.

Tedaj je dobivalo denarno nadomestilo 8 nezaposlenih, ki so dobili odpoved, toda vprašanje je, od česa bodo živeli, ko jim bo čez čas ta pomoč ugasnila.

Prostih delovnih mest v Metliki namreč ni. Tovarna BETI je lani zaposlila precej ljudi, trenutno pa za nove zaposlitve ni možnosti. V drugih delovnih kolektivih pa na povečanje delovne sile sploh ni računati. Sem in tja dobi delo kak posameznik, to pa je tudi vse.

Glede na stanje, kakršno je, ni nič čudnega, če je za delo v tujini toliko interesentov.

Kdor vozi, naj tudi popravlja

Na zelo dobro obiskanem zboru volivcev na Lokavici so po uvodnih besedah spet udarili na dan že stari vaški problemi. Gre za cesto od odcepa z asfalta do vasi, za katero že nekaj let vedo, čigava je, potrebna pa je čimprejšnjih popravil. Ker pa iz bližnjega peskoloma po cesti precej vozijo kamioni, so bili ljudje mnenja, naj k popravilu tudi oni prispevajo, saj prav težja vozila najbolj uničujejo cestišče. Občani so se zanimali še za davčno politiko, kmečko zavarovanje in olajšave zaradi toče, kar sta jim pojasnjevala v imenu občine Tine Molek in poslanec Ivan Zele.

Če bi ceste oprali...

Sneg je skopnel z metliških trgov in ulic, ostale pa so na njih cele plasti blata in umazanije. Čeprav je treba z denarjem na vseh koncih štediti, bi bili meščani veseli, če bi cestni delavci Komunalnega podjetja spet izprali ceste.

Med ljudmi, ki pridejo po informacije na Zavod za zaposlovanje, pa je tudi nekaj kvalificiranih delavcev in ljudi, ki so že zaposleni.

SZDL o gospodarstvu in o šolstvu

Kritična razprava na občinski konferenci Socialistične zveze — V gospodarstvu odpraviti napake osebnega značaja, v šolstvu pa poskrbeti za kmetijsko izobraževanje mladih

V petek, 16. februarja dopoldne, je bila v Metliki seja občinske konference SZDL, na kateri so obravnavali smernice razvoja gospodarstva za leto in dosežene uspehe v lanskem letu, razen tega pa je bila posebna točka dnevnega reda namenjena šolstvu. Gospodarjenje v letu 1967

Za obnovo vaških aktivov

V torek, 13. februarja, so imeli v Metliki sestanek komiteja za poživitev vaških aktivov. Čeprav je bilo to delovanje po vaseh pred leti že zelo razširjeno, je v zadnjem času zamrlo. V sejni dvorani so sprejeli sklep o sestankih, katere bodo organizirali po okoliških vaseh. Pogovor z aktivisti bo uresničen v mesecu marcu, ko se bodo pogovarjali o začetnih težavah, ter o nadaljnjem delu.

Na sestanku v Metliki so se pogovarjali tudi o vključitvi mladih v organizacijo ZK.

Drašiči: kaj bo z zemljo?

Zelo lepa udeležba je bila tudi na zboru volivcev v Drašičih, kjer so največ razpravljali o lastništvu zemlje, ki jo je zadruga zriholala, kmetje pa je niso zadržali ne prodali ne oddali v najem. Navzoči predstavnik kmetijske zadruge Metlika inž. Nemanjč, je kmetovalcem pojasnil, da bodo morali to z zadruzo individualno urediti. Nekaj vprašanj je bilo tudi v zvezi s kmečkim zavarovanjem in davčnimi obveznostmi, razen tega pa so izvolili polovico novih članov v svet krajevne skupnosti.

so zelo kritično ocenjevali, zlasti zato, ker pričakovanja niso bila povsem uresničena. Ob tem so poudarili dvoje: da je del neuspehov pripisati objektivnim težavam, drugi del pa je bil odvisen od ljudi in njihovih prizadevanj, a ti niso naredili vsega, kar bi lahko.

Pri obravnavanju celotne šolske problematike so ugotovili, da postajajo ob semanjih dneh prevozi šolskih otrok s področja Radovice in Jugorja nemogoči zaradi gneče v avtobusih. Ker šolski kombi v Metliki ne more opraviti vseh prevozov za učence, bodo iskali ustrezne

Lepa Prešernova proslava

Na letošnji Prešernov praznik so člani metliškega prosvetnega društva pripravili Metličanom izredno uspel večer lepe besede. Na domiselno dekoriranem odru smo ob utripajočem soju sveč in spremljavi glasbe ter slik na projekcijskem platnu doživeli enega najlepših recitacijskih nastopov na domačem odru. Z lepim veznim tekstom je bralka Kozoletova povezovala posamezne literarne umetnine od Prešerna pa do najnovejših pesnikov in pisateljev, katerih dela so doživeto brale tovarišice Kuretova, Nenadičeva, Radovičeva, Rušova in tovariš Črnogelj. Bil je zares pristen večer, vreden Prešernovega imena in spomina.

Pri vsem tem pa so bile boleče mnoge praznine v dvorani. Niso pomagali ne lepila, ne na stotine tipkanih valbil, ki so jih učenci raznesli na svoje domove. Ali naj bo torej na naš kulturni praz-

rešitve.

Več članov konference je v razpravi poudarjalo, da mladini zelo manjka kmetijska izobrazba, ki so jo nekoč dobivali v šoli pri rednem pouku. Ker danes učnega programa ni mogoče spreminjati in dopolnjevati s kmetijskim poukom, so sklenili, da bo za izobraževanje kmetijske mladine poskrbela delavska univerza. Do jeseni bodo zbrali prijave interesentov, nato pa organizirali krajše kmetijske tečaje, trajajoče nekaj mesecev. Predavateljev — strokovnjakov je v Metliki dovolj, prostore pa bo dala na razpolago osnovna šola.

nik le proslava zaradi proslave?

Zato pa hvala vsem tistim zvestim, ki jim kultura ni prazna beseda!

-ar

V ospredju zadeva pokopališča

Metličani so se pred dnevi sestali že na drugem zboru volivcev v zadnjem času ter razpravljali predvsem o nerešenih in perečih krajevnih zadevah. Vedno bolj stopa v ospredje vprašanje pokopališča; najprej bi morali urediti sedanje pokopališče, popraviti mrtvašnico in zgraditi mrtliško vežo, ki je v mestu že nepogrešljiva, nato pa čez nekaj let pokopališče premestiti. Prav tako tudi zadeva »Majlanda« ne bo mogoče odlašati na dolgoročno reševanje, kajti vse odplake iz mesta se izlivajo v Obrh brez čistilnih naprav. Na zboru volivcev je komunalno problematiko pojasnjeval in odgovarjal na vprašanja podpredsednik občinske skupščine Slavko Prevaljšek.

Se ne bi dalo bolje urediti?

Ljudje se sprašujejo, zakaj je v metliškem zdravstvenem domu, kjer so zaposleni trije zdravniki, zadnje mesece ponavadi delal en sam zdravnik, medtem ko sta bila druga dva na dopustu. Ljudje so v času, ko je bilo največ obolenj, morali vse predolgo čakati, da pridejo na vrsto. Tako se je marsikdo premislil in odšel domov. Pa tudi za vsestransko strokovno obdelavo posameznega bolnika je verjetno pri takem stanju zmanjkovalo časa.

Metliški zdravstveni dom domačini in tudi bolniki iz sosednje republike močno obiskujejo. Ali se ne bi dali dopustiti zdravnikov razporediti bolj smotorno, to je v čas, ko ni toliko obolenj, tako da bi bila pacientom vedno na razpolago vsaj dva zdravnika?

Upokojenci prispevajo 15 milijonov

Podružnica Društva upokojencev v Metliki je sklenila za novo stavbo v sklopu Doma počitka prispevati 15 milijonov Sdin iz svojih sredstev, ki so na razpolago pri republiškem skladu socialnega zavarovanja, so pa namenjena za gradnjo stanovanj.

Ko so o tem razpravljali, so menili, da ni smiselno sredstva drobiti in da veliko bolj zaleže večja vsota. V novi stavbi bodo lahko tudi metliški upokojenci našli prijeten dom, razen tega pa bodo še v bodoče dajali manjša posojila za popravila stanovanj svojih članov.

Vsekakor pa je odločitev metliških upokojencev hvale vredna in je lahko drugim za vzgled.

Županova Micka v Metliki

Mlada igralska skupina novomeškega »Laboda« se je v nedeljo, 18. februarja zvečer, predstavila Metličanom s klasično Linhartovo komedijo »Županova Micka«. Igralci so se v svojih vlogah kar dobro uveljavili. Predvsem je treba v današnjem času pohvaliti prizadevanje in navdušenje mladih ljudi za dramsko umetnost.

Ali grozi zapora?

Cestni inšpektor in predstavniki novomeškega komunalnega podjetja so si 13. februarja ogledali nekatere najslabše ceste četrtega reda v občini. Ker vozijo po teh cestah težja vozila, kot bi smela glede na predpis o osni obremenitvi, so nekatere ceste hudo razrite in po sredini nabuhle. Ugotovili so, da sta med najslabšimi cesti Maharovec—Draga in Mokro polje—Cerovi log. Pristojne je zaskrbelo tako stanje in so se dogovorili za takojšnje ukrepe. Delovne organizacije bodo opozorili, da je vožnja s težkimi tovornjaki po teh cestah ne le nevarna, marveč tudi škodljiva. Komunalno podjetje pa bo poslej bolj nadzorovalo obremenitev cest četrtega reda. Slišati je bilo, da bi nekatere ceste četrtega reda tudi zaprli, menijo pa, naj bi bil to res zadnji ukrep.

Kdaj upokojenci?

Svet novomeške krajevne skupnosti je 13. februarja predlagal, naj zbori volivcev odločijo, ali bodo morali upokojenci plačati samoprisevek za lani ali ne in kdaj naj bi ga plačali. Člani sveta so menili, naj bi upokojenci zastali samoprisevek za gradnjo nove šole v Novem mestu plačali prvo leto, ko bo prenehal veljati odlok o tem samoprisevku. Na seji so obravnavali tudi poslovno poročilo krajevne skupnosti za lani. Ugotovili so, da je bilo v organizaciji ali ob denarni pomoči krajevne skupnosti veliko narejenega. Predlagali so tudi, naj bi občinska skupščina proučila, da bi dala denar za nekatera komunalna dela krajevni skupnosti.

60 ur slovenščine

Novomeški zavod za izobraževanje kadrov je 29. januarja pričel 60-urni tečaj iz slovenščine za tajnike in druge ljudi iz delovnih organizacij, ki sestavljajo spise, razpise in podobne akte. Tečaj naj bi obiskovalcem pomagal, da bi se naučili pravilne pisane in se izražati v slovenskem jeziku.

Danes bodo tečajniki že sedmič prišli k pouku. Zapišimo, da jih vsakokrat pride največ enajst, ker se jih več ni prijavilo na tečaj. Slovenščino poučuje prof. Jože Sever, slavist novomeške gimnazije.

Nemara se lahko vprašamo: kaj pa drugi? Ali znajo res tako dobro in pravilno pisati in govoriti, da se jim ni treba učiti? Preglejmo samo nekaj dopisov, ki vsak dan prirromajo iz pisarn ali v pisarne, pa bomo precej dobili odgovor!

Predavanja na podeželju

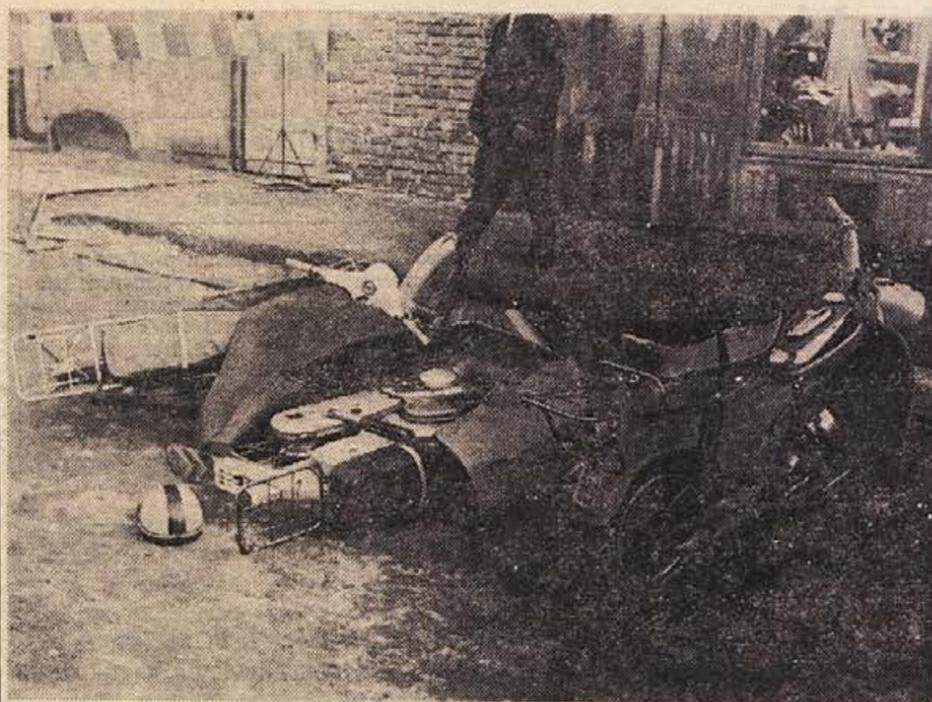
V prihodnjem tednu bodo nadaljevali s poljudnimi predavanji na podeželju. V prejšnjem tednu so imeli najboljši obisk na Otočcu.

Občane vabimo na naslednja predavanja: **Hinje 25. II. ob 14. uri** — »Gnojenje s hlevskim gnojem in umetni mljnjili« (inž. Fani Lekše). **Otočec 25. II. ob 7.30** — »Prehľad in posledice« (dr. Božo Oblak).

Orehovica 28. II. ob 18. uri — »Prehľad in posledice« (dr. Božo Oblak). **Gabrje 23. II. ob 18. uri** — »Mehanizacija kmetijskega dela« (Miha Zmave).

Brunšice 23. II. ob 18. uri — »Sadjarstvo in vinogradništvo« (Tit Dobršek).

Škocjan 24. II. ob 18. uri — »Prehľad in posledice« (dr. Božo Oblak).

PREVRNJENA KONJICKA: sta bila slabo postavljena ali ju je kdo nalašč prevrnil? To sta najbrž ugrabila lastnika, ko sta se vrnila k svojima mopedoma. Naj bo že tako ali tako — brez dvoma je v Novem mestu potrebno vsaj eno parkirišče s plačanim čuvanjem! — (Foto: M. Dimitrič)

Delati po novem in tudi živeti po novem

Nov delavnik je v novomeškem Labodu in Novoteksu vnesel dokaj novih sprememb — Otroško varstvo, prehrana in prevoz so najbolj pereči problemi, s katerimi se srečujejo vsak dan — Rešitve niso vedno povoljne — Nekateri so upravičeno proti novemu delovnemu času, zato jim moramo prislusniti in njihova mnenja upoštevati

Z novim letom so tudi v novomeškem Labodu in Novoteksu prešli na nov delovni čas. Poizkusno obdobje je za njimi in zdaj ni več nobenega dvoma, ali uvesti petdnevni delovni teden in nov delovni čas ali ne. Zdaj je najvažnejše poskrbeti za to, da bi prehod potekal brez večjih težav, ki jih bo treba že v začetku načrtno premagovati.

Ni dvoma, da je prehod na novi delovni čas in petdnevni delovni teden izrednega pomena za našo družbo. Povzročil pa je nekatere nove težave, kot sta prehrana na delovnih mestih in prevoz, še poglobil nekatere stare, kot je otroško varstvo, in vnesel dokaj sprememb v dosedanje življenjske navade.

V Novoteksu so se na novi delovni čas pripravljali že prej, saj so se od vsega začetka zavedali, da bodo morali ustvariti vsaj najnujnejše pogoje, ki so potrebni za ta prehod. V januarju so odprli vrtec zaprtega tipa za vse otroke, katerih starši delajo v Novoteksu. Kljub temu da so matere prej pogosto zatrjevale, da je otroško varstvo najbolj pereči vprašanje, zdaj za vrtec ni pravega zanimanja. Doslej obiskuje vrtec le 11 otrok, dnevna zmogljivost vrtca pa znaša 40 otrok. Pričakujejo, da bo vrtec v toplejših dneh obiskovalo več otrok, ki stanejo izven Bršlina.

Vprašanje prehrane za delavce na delovnih mestih so v Novoteksu trenutno rešili tako, da vsak dan vozijo topli obrok za svoje delavce in malčke iz dijaške kuhinje. Svoj obrat družbene prehrane preurejajo, in ko bo to končano, bo vprašanje prehrane zadovoljivo rešeno. Z novim delovnim časom je nastalo dokaj pereči tudi vprašanje prevoza. Kljub temu da imajo Gorjanci reden avtobus v Bršlin in nazaj večkrat na dan, prevoz ni urejen za vse delavce. Zaenkrat so v Novoteksu posku-

sili rešiti vprašanje jutranjega prevoza iz Novega mesta, vendar za mnoge ne prihaja v poštev.

V Labodu so v januarju začeli s poskusnim delovnim časom brez posebnih priprav. Prepričani so bili, da bodo tako najlažje opazili vse morebitne napake in presodili vse pozitivne in negativne plati novega delovnega časa. Anketa, ki so jo pripravili, ni pokazala kakih posebnih problemov. Otroškega varstva niso posebej reševali, saj je v Labodu premo mater z otroki, ki so prešle na nov delovni čas, da bi kazalo urediti svojo varstveno ustanovo. Tudi vprašanje prehrane so rešili. Tople obroke za delavce na delovnih mestih vozijo iz hotela Metropol. Nekaterim enolončnica ne zadostuje, toda zaradi novega delovnega časa je nujen tudi spremenjen način prehrane. Najbolj neresen je v Labodu prevoz delavcev. Ločna, kjer je Labodova tovarna, je bila brez avtobusne zveze. Podjetje Gorjanci so uvedli z 20. februarjem novo avtobusno progo, ki je zajela tudi Ločno. Seveda pa je tako urejen le jutranji prevoz delavcev, saj Labod prevoza ni posebej reševal.

Obiskali smo tudi vzgojno-varstveni zavod v Novem mestu, da bi izvedeli, kako so se pri njih pripravili na novi delovni čas. Zadržili so nam, da so o tem že razmišljali in da bodo morale tudi pri njih nastati določene spremembe. Prehod na novi delovni čas pa bi v vrtcih moral iti vzporedno z drugimi organizacijami. Pričakujejo, da bodo gospodarske organizacije poiskale stik z njimi in da bodo skupno našli najustreznejšo rešitev. Problem otroškega varstva v Novem mestu namreč še daleč ni rešen in zmogljivosti predšolskega in šolskega varstva so že zdavnaj popolnoma izkoriščene. Poskrbeti bo treba, da v bodoče ne bo prihajalo prav zaradi neurejenega varstva do hujših vzgojnih spodrsiljav in slabših šolskih uspehov.

Te dni smo prelistali tudi anketo, ki jo je izdelala analitska skupina pri občinski konferenci SZDL v Novem mestu. Zanimalo nas je, kaj

menijo o uvedbi novega delovnega časa delavci v Labodu in Novoteksu. Je nekaj takih, ki se z njim strinjajo, mnogi pa z novim delovnim časom niso zadovoljni. Povečali so se stroški za prehrano, mnogi ostajajo razen enolončnice brez toplih obrokov, ker prihajajo utrujeni z dela in ne pripravljajo večerij, otroci ostajajo brez redne prehrane, saj ni povsod dijaških kuhinj in vsakdo tu-

Najprej Grm, nato še Bršlin

Pogovor z Jožetom Padovanom, predsednikom UO sklada za zidanje nove osnovne šole v Novem mestu

Znano je, da je upravni odbor sklada za zidanje nove šole v Novem mestu na zadnji seji odločil, da bo ta šola stala na Grmu. Predsednika UO sklada Jožeta Padovana smo vprašali, kaj je vplivalo na tako odločitev.

»Odločitev, naj stoji nova šola na Grmu, ni slučajna, nihče je ni stresel iz rokava, nihče je tudi ni izsilil iz osebnih nagibov. Preden smo rekli 'da', je poudaril Padovan, »smo temeljito pretesli ekonomsko analizo, primerjali številke s številkami, tehtali ugotovitve, upoštevali vse dejavnike (mestni vrvež, promet, stanovanjski razvoj, oddaljenost od šole) in predloge, ki so se pojavljali na prejšnjih razpravah. Argumenti so narekovali le tako rešitev, kot jo je UO tudi sprejel. Ni pa rečeno, da bo šola na Grmu rešila tudi vprašanje osnovnega šolstva v Novem mestu. Zgrešeno bi bilo, če bi na take trditve zidali svoje odločitve. Mislim, da vprašanje novomeškega osnovnega šolstva ne bo prej urejeno, dokler ne bo stala šola tudi v Bršlinu. To bi morali pričeti graditi takoj po grmski.«

»Zakaj je dal UO oročiti sredstva za novo šolo pri DBH?«

»Denar se je nabiral na žiro računu, ni pa se obrestoval. Zato se je upravni odbor odločil, da ga prenese v DBH in ga oroči. Oročeni del denarja se bo obrestoval po 7 odst., tekoči priliv

Popoldanska obrt pred redno

Tržna inšpekcija lani učinkovito preganjala prekrške v novomeški občini

Lani je bilo v novomeški občini 568 obrtnikov, od tega 250 popoldanskih. Največ popoldancev se je ukvarjalo s kovinarstvom, predelovanjem lesa, tekstilnimi izdelki in stavbno obrtjo. V teh dejavnostih so popoldanski obrtniki tudi v večini.

V gradbeništvu je delalo 159 obrtnikov, od tega 73 popoldanskih. Dovoljenje za opravljanje zidarških del je imelo 38 ljudi, med temi spet več popoldancev (24) kot rednih obrtnikov.

Tržna inšpekcija je lani v prvih desetih mesecih dala 61 predlogov za uvedbo postopka o prekršku. Za 55 prekrškov je bil pristojen občinski sodnik za prekrške. Med drugim je bilo prijavljenih 11 ljudi zaradi črnih vinotočev in 11 ljudi, ki so se nedovoljeno ukvarjali z izdelovanjem cementnih izdelkov.

Najhujši prekršek je bil lani kaznovan s 1000 N din, povprečna kazen pa je znašala 220 N din.

Mimoidoči se niso zmenili zanjo

Ulice Novega mesta so že nekaj časa zelo blatne. Novomeščani še pred blatom zavarujejo s visokimi gumijastimi škornji. Opisala vam bom dogodek, ki sem ga videla 9. februarja.

Po pločniku od lekarne proti novi delavnici je stopala s težkimi koraki starka. Verjetno se je vračala s tržnice, kjer ni vsega prodala. Ko je prišla do frizerskega salona Pucelj, ji je nenadoma spodrsnilo in je obležala v blatu. Mimoidoči so jo gledali, se spogledovali in hitehli dalje.

Cez nekaj trenutkov sta jo neki moški ter frizerska delavka odnesla v salon, kjer so ji izprali krvav obraz ter blatno obleko. Nato jo je moški spremil do avtobusne postaje. Malo pred prihodom avtobusa za Dolenjo vas pa je ženica ugotovila, da je pri Pucelju pozabila ročno torbico. Bila je presrečna, ko ji je prijazna frizerka prinesla pogrešano torbico k avtobusu. Ljubek smehljaj starkinega obraza se je zahvaljeval dekletu za vso izkazano dobroto.

Naj bi bilo to plemenito dejanje vsem za zgled.

V. Žitnik

Radi bi se zaposlili

Na zavodu za zaposlovanje v Nove mmetu je bilo v januarju prijavljenih 517 ljudi iz novomeške občine, ki iščejo stalno zaposlitev. Med prijavitelji je bilo 314 žensk. Zaposlitev išče 64 visoko kvalificiranih in kvalificiranih delavcev, 11 priučenih, 388 nekvalificiranih ter 32 takih, ki imajo visoko, višjo ali srednjo izobrazbo.

MARIJA BENEDEJČIČ

pa po 6 odst. Največji pomen oročitve pa je, da bo dala poslovna banka na ta sredstva kredite.

Dodal bi še, da se je v Novem mestu precej govorilo o tem, da sredstva za novo

šolo odteka po nekem kanalu za to in ono. To so trdili zlobni jeziki. Naj povem, da družbena kontrola ne bi nikoli dovolila, da bi se denar porabil za kaj drugega kot za tisto, za kar se zbira.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Preteklih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Alojz Antončič, član kolektiva ZTP Sekcija za vlesko, Novo mesto; Ana Trampe, gospodinja iz Gabrja; Antonija Košir in Ida Pavček, gospodinjini iz Dolnje Straže; Alojz Berkopec, Dominik Bratož in Jože Kralj, člani kolektiva IMV Novo mesto; Ivan Lesjak, upokojenec iz Zgornjih Mladetič; Milka Zupančič, gospodinja iz Gabrja; Jožeta Ritelj, gospodinja iz Češnjic; Marija Mali, Martina Bobič in Albin Jerle, člani kolektiva hotel Grad Otočec; Miha Jerman, kmet iz Zagrada; dr. Cvetlo Gradišar, član kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Franc Kastelic, kmet z Vrha pri Pahi; Nežka Jerman, gospodinja iz Zagrada; Anica Kuplenik, delavka z Vrha pri Pahi; Ivan Skufca, veterinarski tehnik iz Otočca; Franc Sinkovec, član kolektiva komunalno podjetje »Rasta, Ljubljana; Jože Florjančič, študent iz Otočca; Jožica Kovačič, članica kolektiva osnovna šola Bela cerkev; Sonja Florjančič, delavka iz Dolnjega Karteljeva; Ivanka Sušič, Alojz Kovačič in Marija Kraševc, člani kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Tončka Prešeren, gospodinja z Vrha pri Pahi; Avguštin Udvanec, član kolektiva Krka, tovarna zdravil, Novo mesto; Jože Ivančič, član kolektiva Varnost, Novo mesto; Marija Rajer, gospodinja z Vinjega vrha; Anton Robek, krojač iz Družinske vasi; Izidor Bajc, delovodja iz Novega mesta; Jože Bartolj, klepar iz Stranske vasi; Pavlina Fabjan, gospodinja iz Cadraž; Pepca Rangus, gospodinja iz Cadraž; Marija Hrnčman, gospodinja iz Jurke vasi; Marija Hiti, gospodinja iz Bele cerkve; Danica Bele, gospodinja iz Drage; Vinko Bevec, kmet iz Bele cerkve.

Marija Sivak, članica kolektiva Krke — tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Bašelj, kmet iz Gornjega Kamenja; Angela Dergane, Metod Tisovec, Frančiška Levstik, Jože Tisovec, Anica Sircelj, Alojz Rozman in Franc Plantan, člani kolektiva Novoles, Straža; Franc Gorše, Jože Rotar, Franc Kren, Ivan Mirtič in Henrik Svener, člani kolektiva Gorjančel, Straža; Franc Gorjanc, Ljubo Rabič, Anton Zupančič, člani kolektiva INIS, Novo mesto; Anton Gregorič, klepar iz Bršlina; Nežka Držar, članica kolektiva SDK Novo mesto; Pepca Jerman, gospodinja iz Ločne; Olga Vidrih, gospodinja iz Ločne; Ernest Skedelj, tesar iz Gotne vasi; Irena Krupič, članica kolektiva GO Novo mesto; Barba Martin, kmet iz Dobja.

Volivci: prispevek kraju, kjer bo zbran!

Straža proti, drugi pa za »najmanjšo« varianto — Huda kri zaradi »šmar-nice« in socialnega zavarovanja — Povsod neizčrpne potrebe

»Prav je, da občina uvaja prispevek za uporabo mestnega zemljišča, saj bomo le tako lahko uredili komunalno precej zanemarjena naselja, vendar naj bi denar porabili v kraju, ki bi ga zbral.« Taka in podobna mnenja smo lahko slišali na zborih volivcev minuli teden v novomeški občini domala v vseh krajih, kjer so razpravljali o ustreznem odloku in

kjer naj bi plačevali ta prispevek. V Žužemberku in morda še kje so povedali, naj bi sprejeli tisto varianto, po kateri je predviden najmanjši prispevek. V Novem mestu so volivci spraševali, zakaj si zveza in republika odmerjata vedno več denarja za proračun, kar je v nasprotju s ponavljajočimi se zagotovili, občina pa ostaja brez denarja in vali proračunska bre-

mena na občane, katerim predpisuje nove in nove davkatve. Le v Straži se volivci niso strinjali z načinom plačevanja, kakršnega predlaga osnutek odloka. Menili so, da bi bilo potrebno o tem še razpravljati.

Zbori volivcev v drugih krajih (bilo jih je 18) so predvsem obdelali davčno politiko, plačevanje socialnemu zavarovanju in krajevno problematiko. Govorili so o tem, da je treba popraviti to in to cesto, to in to pot, urediti pokopališče (Vavta vas), razširiti vodovodno omrežje (Sentrjerne) in o drugem. Precej hude kri je volivcem pognal v glavo predlog za uvedbo takse na »šmarnico«. Na Malem Slatniku so med drugim predlagali, naj bi omenjeno takso odvajali v poseben sklad, iz katerega bi se dalo potem dobiti kredit za obnovo vinogradov.

Na zborih volivcev so temeljito pretresli želje, potrebe in možnosti v proračunskem

letu 1968. Marsikaj so občani povedali, marsikaj predlagali, marsikaj kritizirali. Njihove pripombe pa bodo nedvomno v pomoč odbornikom, ko se bodo na jutrišnji seji odločali za predlagane odloke ali proti njim.

343

»milijonarjev«

Občinski upravi za dohodke v Novem mestu se je do prejšnjega četrtka prijavilo 343 takih občanov, ki so lani zaslužili več kot po dva milijona starih din. Največji osebni dohodek v občini — 6 milijonov starih dinarjev — je prijavil neki inženir. Menijo, da število »milijonarjev«, ki morajo prijaviti lanski osebni dohodek, še ni dokončno. Iz obdavčitve osebnih dohodkov teh občanov bo imela občina letos 10 milijonov starih din. Lani je bilo v občini 230 »milijonarjev«, ki so plačali 4.370.000 starih din davka.

Soteska ne bo zamrla

V žagi bodo preusmerili proizvodnjo — Je konec negotovosti?

V soboto 10. februarja, je bil v soteski žagi razširjen sestanek samoupravljavcev. Obravnavali so prihodnost tega NOVOLESOVEGA obrata. Direktor podjetja Jože Knez je povedal, da je že narejen načrt za preusmeritev proizvodnje v Soteski. Sklenjeno je bilo namreč, da se bo povečala proizvodnja furnirja, izdelovali pa bodo tudi šivane zaboje in še kaj drugega. S tem pa bi v Soteski bolje izrabili tudi energijo, ki jo daje obratova električna hidrocentrala. Predvidevajo tudi, da bi električno omrežje treh vasi, ki jih napaja ta hidrocentrala, prekopili na omrežje DES, ker bi tako pridobili še več potrebne energije.

vom visele informacije, da se bodo v Soteski ustavila vsa dela, brž ko bo pričela delati nova žaga. Soteski žagarji pa so šele na omenjenem sestanku dobili zagotovilo, da ne bodo izgubili kruha, da Soteska le ne bo zamrla.

V. A.

Mnogo žlic za majhno skledo

V novomeški občini bi potrebovali letos za kritje nujnih potreb vsaj še pol milijarde Sdin — Skoraj polovico bo dobila TIS

Prav ste prebrali: mnogo žlic... Mnogo zavodov, ustanov, organizacij, društev, klubov, sekcij — je računalo, da jim bo letos proračun bolj naklonjen, pa... Na zborih volivcev ste slišali, kolikšna bo skleda in koliko žlic čaka.

Za začetek najprej nekaj o stopnjah, po katerih bi letos zbirali proračunske dohodke! Prispevna stopnja za dohodke iz delovnega razmerja, ki je glavni vir dohodkov občinskega proračuna, se je

letos zmanjšala od 5,2 na 4,74 odstotka. Znatno manjši bo občinski prispevek od obrti, ker je tudi republika od nje predpisala dohodek. Občini bo v zameno ostal prispevek od skladov skupne porabe.

Na podlagi teh in drugih znanih prispevnih stopenj se bo skupni dohodek občine letos povečal predvidoma za 5,6 odstotka. Vseh teh sredstev naj bi bilo 2070 milijonov S din. Vračunano je tudi 50 milijonov S din, ki bi jih dobili z na novo uvedenimi komunalnimi taksami za motorna vozila.

Okoli 919 milijonov S din bi dobila temeljna izobraževalna skupnost (ne tudi za strokovne šole), 50 milijonov S din (takse na vozila) bi dali za modernizacijo cest zunaj naselij, tako da bi za financiranje proračunskih potreb ostalo nekaj več kot 1.100 milijonov S din.

Zdaj smo pa tam: skleda

Odgovor Ivanu Odlazku

Sicer sem samo v službi v gostilni Novak v Novem mestu, a se čutim prizadeta glede očitkov o snagi v našem lokalni, ki je res star, toda očističen večkrat, kakor je to omenil Ivan Odlazek prejšnji teden na tem mestu.

Zdi se mi, da imamo v Novem mestu bolj pereče stvari, ob katerih bi se I. Odlazek lahko spotaknil. To velja tudi za tla pred našo gostilno: bil je lepo narejen in ni bilo na njem toliko blata, kot ga je zdaj. Ko pa so polagali telefonske kable pod zemljo, so nam tla razbili. Ivan Odlazek najbrž tudi ni videl, kako pometam vodo v jarek, da ljudje lahko hodijo po hodniku in da nam ne teče v lokal. Tudi to ni naša krivda!

Naj še novem, da se še štrji leta govori: ta stavba naj se podre! Pes bi bilo boljša, da bi naravnili tam veliko trgovino, gostilno in zresarilo, toda v taki obliki, da bi turisti res imeli kaj videti, ne pa, da postavljajo zdaj te male lokale! Tu naj bi bil prostor ne samo za turiste, nač pa tudi za kmete in upokojeince, ki živijo v tem koncu mesta.

Morda bi se I. Odlazek zanimal tudi za spomenik padlih borcev ob naši hiši, ki le vedno tako zapuščen, a sem ga rada velikokrat opela. Okolica spomenika je bila bolj zanpuščena kakor naša stara gostilna! Res ni lepo, da nam poznani pisec blati po čnosipul!

MILA VEHAR, gostilna Novak, Novo mesto

je majhna, žlic pa veliko. Toliko žlic, da bi moral proračun zagotoviti še vsaj 500 milijonov S din, če bi hoteli dati nekaj (ne nasititi) še drugim ustom. Več bi potrebovali predvsem za negospodarske investicije, socialno skrbstvo, kulturno dejavnost, komunalno dejavnost itd. Za komunalno dejavnost bo v proračunu sicer zagotovljeno nekaj desetnih milijonov, ta denar pa bo porabljen predvsem za čiščenje in redno vzdrževanje ulic, gramoziranj, vzdrževanje parkov, urbanistično dokumentacijo in javno razsvetljavo.

Edini vir sredstev za urejanje zapemarjenih naselij v mestu in nekaterih občinskih središčih bi bil prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Ta prispevek bi se zbiral na posebnem računu (komunalni sklad), denar pa bodo porabljali na podlagi programov del.

Jutri o prispevkih in davkih

Občinska skupščina v Novem mestu bo na jutrišnji seji, ki se bo začela ob 9. uri v domu kulture, sprejemala odlok o prispevkih in davkih občanov za leto 1968. Takoj zatem bo s posebnim odlokom odmerila sredstva za izobraževanje v novomeški občini. Z zanimanjem pričakujejo tudi obravnavo in sprejemanje odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Jutri bo tudi odločeno, ali bodo lastniki motornih vozil plačevali komunalno takso ali ne. Razen tega bodo na seji občinske skupščine obravnavali in sprejemali še: odlok o prispevku za skupne rezerve gospodarskih organizacij v občini, odlok o spremenjenih obrestnih merah poslovnih skladov gospodarskih organizacij in odlok o sredstvih sklada skupne porabe za subvencioniranje stanoarin. Ob koncu bo poročala komisija o prehodu na 42-urni delovni teden v šestih delovnih organizacijah.

Zjutraj — bila je nedelja, 8. novembra — so nočni pogrebci sedeli v Selakovi gostilni v Dobrovi pri turobni sedmini. Vstopili so italijanski oficirji, ki so si prišli ogledat grobove. Spremljal jih je umazani lenuh Banič s Hrvaškega broda. Pogrebci so nemi obsedeli, samo eden od njih je mrko pozdravil. Italijani so hoteli vedeti, zakaj ne pozdravijo vsi. Begunec Slovenec s Skopje jim je natvezil, da je v sedmini taka navada.

Lenuh Banič je hodil med mizami in si kakor krožeči jastreb s hudobnimi očmi ogledoval izpod čela mrke pivce. »Kar čakali smo, kdaj si bo koga od nas izbral,« se še vedno trpko spominjajo Dobrovci in njihovi sosede iz Čučje mlake.

Po odhodu Italijanov je Franc Banič postal desetar in komandir domobranske straže v bivši Koreničevi gostilni v Dragi pri Beli cerkvi. Tudi v tistih krajih se ga spominjajo kot zanemarjenega lenuha in nasilneža. Nekoč je starega Zajca iz Kronovega v zidanihi na Vinjem vrhu prisilil, da mu je dal jesti in piti, na poti domov pa mu je vzel vso obleko in perilo, da je moral mož nag domov.

Pripovedujejo tudi, da je Banič z dvema domobrancema nekoč pred svojo stražarnico zvezal neko dekle, ji zavezal oči in jo, obupno jokajočo, sredi ceste ustrelil. Rekel je, da je partizanka!

Fakinova Angela s Čistega brega se je vračala od sestre Marije v Čučji mlaki. Odkar je tragično izgubila očeta in brata Miho in ji je ostala samo še mati, se je še bolj navezala na sestro, ki so ji Italijani že maja 1942 odpeljali sina Pavla v internacijo. Pri mostu na Hrvaškem brodu je srečala starega Jožeta Bajca s sinom Jožetom in nekega Zuro s Svete gore. Bili so v patrolji iz Gubčeve brigade, ki je tiste oktobrske dni po odhodu Italijanov napadala Nemce v Kostanjevici. Angela je oba Bajca iz sosednje Mršeče vasi prav dobro poznala.

»Vesela sem, da te zopet vidim, Bajc,« pravi dekle znanu.

Beseda ji v pogovoru nenadoma zastane. Zastrmi se po cesti proti Zameškemu, kjer so bili Nemci. Prebledi in prestrašena zastoka:

»Sedaj sem pa gotova, videl me je.«

Zagledala je namreč svojega sosedo Antona Enčimra s Čistega brega, ki so mu rekli Matec. Bil je gruntar, oženjen z Zameščanovo sestro iz Zameškega. Z doto je priženil tudi delež usodne klerikalne nestrpnosti, ki se je v vojni spreminjala v slep politični fanatizem.

»Pomagaj mi, če mi moreš!« je Angela prosila partizana, »tudi jaz ne bom dolgo, ubili me bodo.«

»Kar z nami pojdi!« je na pol v šali, na pol zares me-nil partizanski zastavnik.

»Kam pa naj z otrokom?« je obupana odgovorila. Stinintridesetletna nezakonska mati je kot vsaka mati pač bolj trepetala za otrokovo kot za svojo usodo.

Tisti dan, v torek, 19. oktobra 1943, so pri Fakinovih slačili koruzo. Pomagala je tudi Angelina prijateljica Baričeva Anica iz Mršeče vasi. Ko je pred dobrim mesecem v hudi bitki med partizani in bežečimi legisti, ki so jim v Mršeči vasi prihiteli na pomoč Nemci, Baričevim pogorel dom, je Angela vzela Anico z osem mesecev starim otrokom k sebi; saj je imela dovolj prostora.

Na kupu koruze je Angela pripovedovala, da je imela strašne sanje. Bilo je polno mesa, ki ga ni smela jesti.

Tisti trenutek zaslišijo ličkarji zunaj hrup. Na dvorišče so padli z vozni belogardisti.

Nemci so jih zadnje tedne preoblekli v tako imenovane domobrance in jih nastanili na Koprivniku. Tam so beli varovali hrbet nemški vojski, ki jo je Gubčeva z Gorjancev zapletla v hude boje. Nemcem so beli stražili tudi mejo, ki je bila še vedno zapletena z podočje žico.

Domobranci so pri Fakinovih sedaj vdrli v hleve, kle-ti in shrambe. Klali so prašiče in jih metali na vozove. Valili so sode, znašali in nakladali žganje, med in maslo, mast in vsakovrsten plen, kar je komu ugajalo. Angelo, ki je ugovarjala, so odpeljali na vrt in postavili k njej stražarja s puško. Drug oborožen domobranec je stal pri Baričevi, ki je držala v naročju dete. Z naloženimi vozovi in obema jetnicama so se vrnili domobranci čez mejo nazaj na Koprivnik.

Na povratku je Angelin stražar ukazal Aničinemu, naj nekoliko zaostane. Iz torbe je potegnil list papirja in dekletu nekaj bral. Baričevi se je zdelo, da je ovadba.

Domobransko poveljstvo se je na Koprivniku nastanilo na neki domačiji, ki je po preseljevanju prvo jesen ostala prazna. Tja so pripeljali plen in jetnici. Baričeva je s stražarjem čakala pri svinjakihi, Angelo so stražili pri hiši. Pride neki vojak v obleki, poslikani z velikimi rjavimi lisami, repetarja pištolo in Angeli ukaže, naj gre z njim k zaslišanju. Govoril je slovensko. Zginila sta za hišo. Takoj nato je počil strel. Baričeva se je ustrašila in vzkliknila stražarju:

»To pa ni zaslišanje.« Vsa vznemirjena je prosila: »Kar boste naredili z menoj, napravite tudi z otrokom!«

Na dvorišče pripoteta vojaški kamion z dvema Nemcema. Domobrancem sta pripeljala hrano. Voznikov spremljevalec zagleda Anico pod stražo.

»Kaj pa delate tukaj?« se začudi.

Ob koncu vojne je bil domobranski podčastnik Franc Banič s Hrvaškega broda ujet in za svoje ovaštvo v službi okupatorja in za huda vojna hudodelstva v št. Vidu nad Ljubljano ustreljen.

Novomeška kronika

V SPODNJI DELIKATESI so pred kratkim pričeli z obnovitvenimi deli. Prostor, v katerem se včasih ni videlo iz enega kota v drugega — zaradi cigaretnega dima, seveda — spreminjajo. Odslej se ne bo za mizami nič več sedelo, še manj pa cele ure kadilo. Ta ukrep je bil nujen, saj so se stranke pritoževale zaradi »cigaretnega sira in salame«.

STUDIJSKA KNJIZNICA v Novem mestu ima vsak dan nad 50 obiskovalcev. V počitnicah jih je bilo še več, saj je največ novomeških srednješolcev prav tedaj pripravljalo maturitetne naloge. Kljub pomanjkanju denarja, je knjižnica dobro založena, saj ima poleg nekaterih tuje tudi vslovensko literaturo, ki izide med letom.

VEČJI PROMET v prejšnjem tednu so zabeležili v slaščičarni šolskega centra za gostinstvo na Glavnem trgu, ker so pričeli s prodajo palačink, sendvičev, pudinj, gov, raznih toplih pižav ter jedi. Slaščičarno obiskuje predvsem mladina, vendar naj bi malo manj kadilo, da se ne bi ponovil primer iz spodnje delikatese!

ZA PREDPUSTNO SOBOTO ni na matičnem uradu takšnega navala kot druga leta. Ta teden se je prijavilo samo 8 parov mlado-poročencev. Kaže, da ljudje opu-ščajno stare tradicije saj se je druga leta v istem času prijavilo nad 20 poročenih parov.

V KANDJI IN METROPOLU ni toliko tuljih gostov, kot so pričakovali. V hotelu »Kandila« se ni v preteklem tednu oglasil noben tuj gost, samo nekaj trgovskih potnikov; v Metropolu je prenočilo 7 tujcev ter nekaj potnikov.

OKOLI 200 LJUDI si je ogledalo 9. in 17. februarja drsalno re-vijo v Celovcu, ki to je priredil potovalni urad iz Novega mesta. Revijo so si ogledali člani kolektivov PIONIR, ELEKTRO, Grmške šole in drugih. V marcu imajo v načrtu ogled obrtniškega sejma v Münchnu.

STANOVALCI 4 STOLPIČEV na Mestnih njiyah so imeli ta dni po daljšem času zbor stanovalcev. Pregledali so poslovanje za preteklo leto in med drugim ugotovili, da morajo podražiti cen-tralno kurjavo. Kaže, da bo cena višja za 50 odstotkov, res pa je tudi, da so imeli doslej najcenej-

šo kurjavo med bloki, ki imajo centralno ogrevanje. Mnogo upravičenih kritik je padlo na račun investitorjev in izvajalcev del, saj npr. naprava za centralno kurjavo po 2 letih še vedno ni prevzeta niti niso popravljene napake, ki jih je ugotovila strokovna komisija! Okrog teh blokov (od 9. do 12.) je vedno tako nastilano s smetmi, pepelom in s kupi zemlje ter gradbenega materiala, da sodi stanovanjsko okolje med najgrra v mestu. Celotno naselje Mestnih njiv daje podobo neurejene in ko-munalno nedokončane stanovanjske soseske, ki Novemu mestu prav gotovo ni v čast! Stanovalci so kritično ocenili tudi odnos stanovanjskega podjetja do hiš na Mestnih njiyah, kjer ni in ni pravega reda. Dve leti pa že živi tu več kot desetina mestal!

NA TRZNICI je bilo v pone-deljek dobili največ jajc po zadnj. voljivi ceni — 45 Sdin. Prodajali so še radič, regrat in motovilec na merice po 100 Sdin ter razno drugo zelenjavo. Tudi kramarje je bilo precej.

GIBANJE PREBIVALSTVA — rodile so: Marija Zlajpah iz Hlad-ričkove 2 — Boštjana, Anka Bradica iz Kotarjeve 6 — deklica in Erika Ferbar s Ceste komandanta Staneta 30 — dečka.

— Eena gospa je rekla, da bodo vse bloke na Mestnih njiyah pod-drli in da se je že začelo: v 9. bloku je nekdo sunil kompletno svetilko na hodniku, v 12. bloku pa dve stikali! Namesto zelenic pa bodo na Mestnih njiyah uredili novo sejmišče...

Vrednost in uporaba fizikalne terapije

Ultra zvok uporabljamo pri vnetju in okvarah živcev, pri revmatičnih okvarah hrbtenice pri kožnih vnetjih, pa tudi pri rani na želodcu, krčih ožilja in celo pri nekaterih bulah.

6. Zdravljenje z elektriko

Največkrat gre za zdravljenje z galvanizacijo ali faradizacijo. Električne kontrakcije mišičja pomagajo, da se poškodovana mišica ali pa živec čimprej popravi. V bistvu gre zato, da bi ne nastopilo zaraščanje iz brazgotinskih tkivom in da bi mišica ostala zdrava in napeta ter pravilno prehranjena toliko časa, da se živec spet popravi. Dobro je, da dvakrat dnevno izzovemo po 10 do 15 krčev prizadete mišice. Seveda, če je mišic, ki so prizadete več, potem to velja za vsako posamezno mišico.

7. Zdravljenje z vajami

Fizioterapevtske vaje navadno vadimo v posebnih zavodih za fizioterapijo ali pa v posebno prirejenih prostorih zdravstvenih zavodov za te vrste zdravljenja. Marsikatero vajo lahko opravimo tudi doma sami ali pa s pomočnikom in priborom, ki ga za to nabavimo ali priredimo. Včasih zadostuje kot fizioterapevtski pripomoček navaden stol, lonec z vodo in podobno. Če si nabavimo v sportni trgovini raztegljiva peresa z ročajmi, ki so narejeni tako, da lahko število peres tudi zmanjšamo oziroma povečamo, smo pravzaprav nabavili čudovit pripomoček za vaje.

Mišica lahko napravi različne kontrakcije. Kadar se skrajša, če npr. dvignemo breme, pravimo, da gre za izotonično ali koncentrično kontrakcijo. Če je v mišici napetost, ne da bi se skrajšala ali podaljšala, z drugimi besedami: skrčila ali iztegnila (npr. pri določenih legi ali držih telesa), gre za izometrično ali statično kontrakcijo. Če pa napetost nastane zaradi tega, ker se mišica daljša (npr. spuščanje bremena), gre za ekscentrično kontrakcijo.

Vaje s tem v zvezi pa so seveda lahko aktivne in pasivne. Pasivne vaje, to je taktat, ko nam kdo giblje ude oziroma mišične grupe, nam pomagajo le pri razgibanju otrdelih sklepov, raztegujejo skrčevalke in sproščajo povišano mišično napetost. Take vaje so zelo dober uvod v aktivne vaje.

Aktivne vaje so brez dvoma najboljše tiste, kjer mišice ali mišične grupe delujejo proti nekemu odporu ali premagujejo neki odpor. Taka mišica lahko naredi vsak dan samo nekaj skrčenj oziroma napetosti, da bi premagala kar največji odpor, in že se ji bo povečala moč ter obseg. Če je odpor majhen, še tako pogoste in intenzivne vaje ne bodo dale velikega uspeha. Seveda imamo različne vaje tudi še posebej za hojo, usedenje in vstajanje, za ravnotežje, koordinacijo in sprostitvev ter druge. Vse te vaje lahko opravljamo na suhem, v vodi, s pomočjo različnih rekvizitov in priprav. V glavnem gre za isto stvar: čimprej ojačiti mišičje in čimprej spet začeti normalno delati.

8. Zdravljenje z delom

Zdravljenje z delom mora biti pod nadzorstvom strokovnega zdravstvenega osebja, sicer ne bo pravih uspehov. Vsak bolnik sicer rad kaj dela in se z delom zabava, to mu je konjiček ali hobby, vendar to ni tisto. Posebne vrste dela krepi določene mišične grupe, daje spretnost, npr. zbiranje vedno bolj drobnega zrnja s poškodovanimi prsti. Večkrat je potrebno pletenje, šivanje, vezenje in tkanje, kar vadi drobne, fine gibe in jih koordinira.

Kuharske bukvice

„Saj to že vse vem!“

Znanstvena raziskovanja o človeški prehrani so dognala, da je treba hrano, zlasti pa sočivje in zelenjavo, pravilno pripravljati, da ne izgubi hranilne vrednosti.

Zelenjava naj bo čimbolj sveža. Operemo jo hitro v tekoči vodi. Če jo že kuhamo, prilijemo zelo malo vode, da se ne smodi. Še bolje je, če jo kuhamo v sopari. To je mogoče v loncu, ki ima na dnu dva prsta dvignjen pločevinast preluknjan podstavek, pod katerim je voda. S segrevanjem spremeni vodo v paro, v kateri potem parimo zelenjavo do mehkega.

Dobijo se tudi lonci, ki se popolnoma tesno zapirajo. V njih je sočivje najhitreje kuhano. Sicer pa ne kuhaj nikoli v odprtih loncih, marveč vedno le v dobro pokritih.

Zelenjave ne pristavljaj nikdar v mrzli vodi, marveč jo devaj vedno v vrelo ali v soparo. Lahko jo tudi dušiš kar na masti. Predolgo kuhanje uniči vitamine in tako zmanjša vrednost hrane. Kuhano daj takoj na mizo! Ne pustij stati na toplem, prav tako je ne pregrevaj!

Ne devaj med jedi sode zaradi lažjega kuhanja, ker to škodij in uničuje vitamine v hrani.

Skrbna gospodinja se vpraša zvečer: »Kaj bom kuhala jutri?« Napravi si jedilnik za prihodnji dan, da leže brez skrbi k počitku. Drugi dan po zajtrku pospravi sobo in kuhinjo, pometa, prezračij in potem pripravij vse potrebno za kuhanje kosila.

Gospodinja mora pravilno ravnati tudi s časom, da je kosilo ali večerja pravočasno na mizi.

Krompir kuhamo v olupkih ali oblicah, da se ohrani čim večja hranilna vrednost, ker se vitamini topijo v vodi, ki jo odlijemo.

Najbolje je kuhati krompir v sopari. Pižol namakamo navadno zvečer, da se potem laže skuha.

Meso, ki ga pečemo, devamo na zelo vročo mast, ker ostane potem sočno. Zrezke iz sesekljane mesa pa spečemo prav hitro, največkrat zadostuje že nekaj minut. Tako pripravljeno je najbolj zdravo in laže prebavljivo.

Riža ne kuhamo predolgo. Ostati mora še nekoliko trd. Razkuhan riž ni okusen in tudi ne lep.

Hotel je vedeti, kdo je močnejši, lev ali tigr, kaj višje leti, letalo ali ptič, zakaj sijje sonce in zakaj dežuje. Vpraševal je o vsem mogočem in nemo-gočem.

Na Alenkino rojstvo sta roditelja Matjaža pripravila. Vprašala sta ga, če bi rad imel brata ali sestrico, da ne bo tako sam. Seveda je bil Matjaž za to takoj navdušen. Spraševal je, če bodo kmalu dobili brata ali sestrico, pomagal je mami pri pripravljanju plenice in košare in se sploh veliko pogovarjal o novem družinskem članu. Tako je zvedel, da bo otroček sprva čisto majhen in nebogljen. Tako majhen, kot je bil najprej tudi on, kakor je v začetku vsak človek. Morali mu bodo stredij, ga hraniti, kopati, pestovati in voziti na zrak, da bo čimprej zrasel. Vsi mu bodo pomagali, da bo lahko zrasel, tudi Matjaž. In ko bo zrasel, se bo igral z Matjažem. To bo lepo!

Tako je Matjaž sprejel Alenko z veseljem, brez ljubosumnosti. Pripravljen je bil tudi na to, da ji bo pomagal zrasti, ker se bosta šele potem lahko skupaj igrala. Z velikim navdušenjem je prinašal materi plenice iz omare, kadar jo je previjala, in mlo iz kopalnice pred kopalnjem. Razumel je, da ne sme kričati, kadar Alenka spi, ker mu je mama povedala, da mora majhen otrok najprej veliko spati, če hočemo, da zraste.

Bil je očitno še premajhen, da bi se zanimal za to, kje so Alenko dobili in kje

je bila prej, ko je še ni bilo pri njih. Pač pa ga je zelo zanimalo, kaj je. Ko je videl, da jo mati hrani pri prsih, je hotel vedeti, zakaj.

Zakaj pije Alenka samo pri mami?

— Ker majhen otrok lahko pije samo mleko, Matjaž. Najboljše mleko zanj pa ima njegova mama. Tudi ti si najprej samo tako jedel. Vsak otrok najprej pije mleko svoje mame. Pravimo, da ga mama dojij.

Toda Alenka je rasla in rasel je tudi Matjaž. Začel je zastavljati prva vprašanja, ki so imela — vsaj na videz — spolno vsebino. Ko je pomagal mami pri previjanju in kopalju, ko so začeli vaditi Alenko na posodo in ko ji je včasih že odpel gumb in ji pomagal spet zapeti hlačke, je opazil, da ni čisto takak kakor on.

— Seveda ne, — je rekla mama. — Alenka je punčka, ti si pa fant. Vse punčke so take, kot Alenka, fantje pa takšni, kakor ti.

Matjaž je bil s pojasnilom za zdaj še povsem zadovoljen. Lepega dne pa je na mamino veliko presenečenje moško ugotovil:

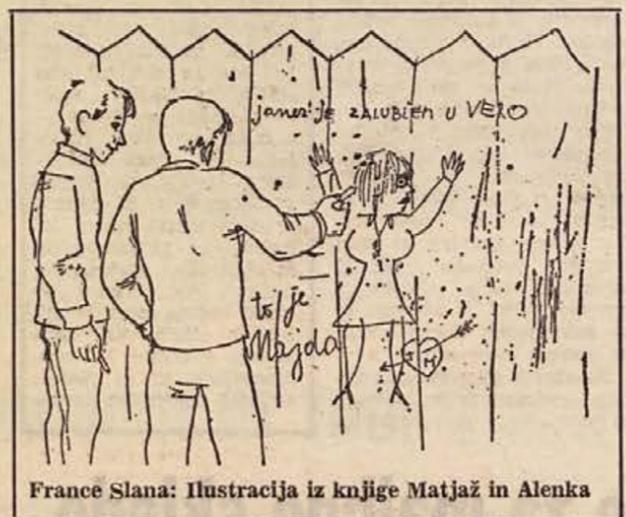
Matjaž spozna, da živita na svetu dva spola

— Kajne, Alenka je punčka in ko bo zrasta, bo ženska. Jaz sem pa fant in ko bom zrasel, bom moški.

Oče se mu je nasmehnil: — Dobro si povedal, Mat-

jaž. Kadar punčka zraste, je ženska, in kadar fant zraste, je moški. Naša mama je ženska in jaz sem moški. — In vsi fantje so takšni, kakor jaz, in punčke so takšne, kakor Alenka. Ženske pa so take, kakor je naša mama, in moški so takšni, kakor ti — je še in še ugo-

Alenka že starejša, fantek star šest, deklica tri leta, sta se skupaj odpravljala v posteljo. Matjaž je seveda že vedel, da je Alenka pač deklica in se ni več toliko zanimal zanj. Alenka pa je bila šele zdaj v tistem obdobju večnega »zakaja«. Pri slačenju je bolj ogledovala

France Slana: Ilustracija iz knjige Matjaž in Alenka

taviljal Matjaž, očitno zadovoljen in presenečen s priččo svoje nove ugotovitve.

Tako je Matjaž spoznal, da sta dva spola, fantje in dekleta, moški in ženske in da se razlikujeta med seboj. Imel je že tudi približno predstavo o tem, v čem se spola na zunan v glavnem razlikujeta. Spoznal je, da je njegova mama ženska in oče moški. Tudi stara mama je ženska, stric Tomaž pa moški.

Ko sta bila Matjaž in

Matjaža kot on njo. V bistvu isto vprašanje je izrazila nekoliko drugače:

— Zakaj pa ima Matjaž tole? — in je pokazala na njegov spolni ud.

Alenka zdaj še ne more vsega razumeti

Matjažu je bilo že malo nerodno, roditelja pa sta ostala mirna.

— No, ker je pač fant. Fantje so zmeraj takšni. Punčke pa take, kakor ti. Drugič pa se je čudila Alenka, zakaj Matjaž drugače opravlja malo potrebo kakor ona.

— No, ker je Matjaž pač fant, Alenka, — je rekla mama.

— Vsi fantje hodijo tako na stran in vse punčke tako, kakor greš ti.

Alenka je na to pojasnilo molčala in mama tudi. Vedela je, da ta starost še ni primerna za ne vem kakšno pojasnjevanje, ker ga otrok še ne more razumeti. Treba je ostati pri nekaj obvestilih. Toliko, da bi otrok spoznal, da sta dva spola, in v glavnem vedel, v čem se telesno predvsem razlikujeta ter dojel to kot samo po sebi razumljivo, kot nekaj splošno veljavnega in naravnega.

Po tem času so spraševanja o razlikah med spoloma v glavnem ponehala. Edino Alenka, ki je pač mlajša, jih je ob podobnih ali nekoliko drugačnih priložnostih kdaj pa kdaj še načejala. Zmeraj je dobila enak odgovor.

— Ker je pač fant, Alenka, in ker si ti punčka. Fantje so zmeraj taki in punčke takšne, kakor ti.

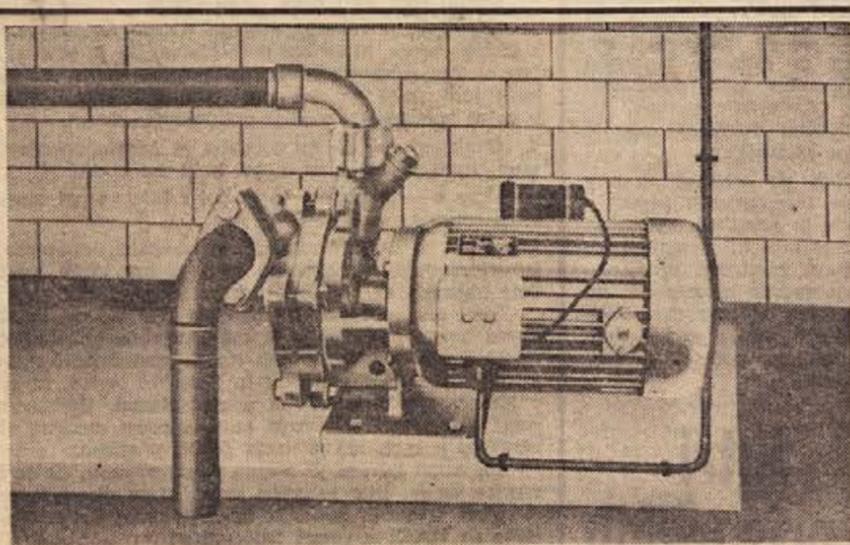
— Kaj pa imajo poleg punčke namesto tega? — Mišlij je na svoj spolni ud.

— Majhno odprtino, ki ji pravimo nožnica. Ker je med nogami, je zunaj ni videti.

- Poglavitno, kar sta otroka pri tem pridobila, ni bilo znanje, marveč zavest, da to ni nič posebnega in da smeta tudi o tem govoriti kot o čemer koli drugem.

»Otročiček ne more jesti, lahko samo pije mleko!«

Nekega dne je mama opazila, da je imela Alenka pri slačenju veliko opraviti s svojimi prsnimi bradavicami. Ogledovala jih je, se spogledljivo nasmehnila in jih spet zakrivala.

Ali želite zgraditi svoj lastni vodovod?

Preskrba pitne in potrošne vode v redko naseljenih krajih, kjer ni vodovoda, je rešena z majhnimi elektročrpalnimi napravami.

Uporabite elektročrpalni agregat (črpalko) ELEKTROKOVINE in odpadlo vam bo težko in dolgotrajno delo s prenašanjem vode v škafu ali vedru potrošnikom v hišo, v hlev, na dvorišče ali na vrt!

Naš novi elektročrpalni agregat (črpalka) EvCkt 65 načrpa že v eni uri 1500 litrov vode ob pritisku 1,4 atmosfere oziroma 14 metrov visoko. Za to delo potrebuje le 550 vatov električne energije.

Naši črpalni agregati so opremljeni z enofaznim motorjem, ki ga lahko priključite na instalacijo za luč (slika zgoraj).

Zahtevajte prospekte in ponudbe z najbližji trgovini s tehničkim materialom ali v našem predstavništvu ELEKTROKOVINE v LJUBLJANI, Titova 38, telefon 315-824.

ELEKTROKOVINA

MARIBOR

Robinson Crusoe in njegov otok

MAS A TIERRA, Čile. — Nihče od ljudi, ki žive tukaj, se ni spomnil obletnice, vendar je lansko leto oktobra minilo že 263 let, odkar je britanska ladja »Cinque Ports« izkrcala nekje na tej skalnati obali mladega Skota, ki se je imenoval Alexander Selkirk.

Med ognjevitim Selkirksom in kapitanom ladje, ki je bil krut in nepravičen do svoje ga moštva, je prišlo do hudega spora. Namesto da bi ostal na ladji, kjer bi bil prav gotovo obošen ali ustrejen zaradi upora, je 23-letni mornar za kazen raje ostal sam na pustem otoku.

Selkirk je vzel s seboj samo svoj mornarski kovček, nož, sekuro, puško, sodček ali dva smodnika, svinec za kroglice, nekaj knjig o navigaciji in v matematiki, nekaj funtov tobaka in biblijo.

Štiri leta kasneje, 12. februarja 1708, je kapitan neke britanske roparske ladje odpeljal Selkirka z otoka. Ko je le-ta čez dve leti prispel v London, je zaslovel s svojo povestjo o popolni samotni. Bral jo je tudi pisatelj Daniel Defoe, ki je povzel Selkirkovo pripovedovanje ter ga živahno polepšal in razširil. Leta 1719 ga je objavil kot prvi del ene najslavnejših knjig na svetu: »Življenje in dogodivščine mornarja Robinsona Crusoeja iz Yorka«.

»Na otoku Robinsona Crusoeja« pa ne najdemo niti enega izvoda te knjige. Otok ima 744 prebivalcev, ki živijo vsi razen treh v napol po-

drti vasi San Juan Bautista in lovijo morske rake. Ti ljudje se le megleno spominjajo legende, ki jo je ustvaril Daniel Defoe.

Robinsonov otok leži približno 600 kilometrov zahodno od Čileja

Otok je oddaljen približno 584 km jugozahodno od pristanišča Valparaiso v Čilu in je največji od vulkanskih otokov, ki so se dvignili z dna Tihga oceana in tvorijo otočje ki ga je leta 1584 odkril španski pomorščak Juan Fernandez, po katerem je otočje tudi dobilo ime.

Ker je ta otok dolg le 19 km in širok povprečno le 3,8 km, ga zlahka zgrešimo. Naslednji otok, na katerega gremo letimo z letalca, je Easter Island (Velikonočni otok) ki leži približno 2.438 km proti zahodu.

Letališče je na skrajnem severozapadnem koncu otoka na planoti, ki se dviga 213

m nad morjem. Od tam bo mo hoditi še 9 ur preko gor, če smo spretni in znamo dobro plezati, sicer pa se bomo pol ure spuščali po strmi cesti do zaliva El Padre, kjer nas že čaka ribiški čoln, ki nas v dveh urah prepelje do zaliva Cumberland, kjer leži vas. Tik pred zalivom je Port English. Dobrih 90 m od obale je Selkirkova votlina — tako vsaj mislijo — ki pa nas zelo razočara, če smo prej brali Defoejev opis Robinsonovega dobro utrjenega doma.

Selkirkova votlina je približno 9 m dolga in 4,5 m globoka. V njej ne najdemo niti ene od tistih domiselnih stvari, ki jih je Robinson naredil v svoji hiši. Votlino zlahka opazimo z morja (medtem ko je Robinson pred svojo votlino posadil drevesa, da ga ne bi z morja opazili mornarski razbojniki in lju-dožeri!) in bi jo bilo nemogoče braniti pred napadi divjih živali in divjakov, češar je je Robinson tako bal.

Poleg votline stoji majhna kamnita hiša in nekaj lesenih kolib, ki jih je zgradil bogat čilski trgovec iz Santiaga. Ta se je pred 20 leti naveličal civilizacije in živi tu kot puščavnik z nekim človekom, ki ga imenuje Petek.

Zaliv Cumberland, do katerega pridemo iz Port Englisha v desetih minutah s čolnom in v dveh urah peš, je bil verjetno krater vulkana, iz katerega je nastal ta otok.

Na skalnatem zalivskem dnu mrgoli morskih rakov

Ilustracija za eno prvih izdaj Robinsona

Lov nanje predstavlja edini vir dohodkov za skoraj 120 družin, ki žive na otoku.

»Če ne bi bilo tu rakov, tudi ljudi ne bi bilo,« je dejal eden od ribičev s tega otoka, »ostali bi le puščavnik.«

Ljudska modrost

- Vsak naj nase gleda.
- Vsak je svoje sreče kovač.
- Vsak mlinar vodi vodo na svoj mlin.
- Rž pravi: Deni me v suho, te bom dejala h kruhu.
- Saj ne gori voda.
- Sam najbolje veš, kje te čevlji žuli.
- Samo bedaki, prostjo ženske, naj o tem, o čemer so govorili, molče.
- Samo valj je debel od dela.
- Sam sebi je vsak mil sodnik.
- S čim se kdo oprti, to nosi do smrti.

MIODRAG STOJANOVIĆ:

LISICA IN UPRAVNIK

V zoološkem vrtu so dobili novega stanovanca — lisico. Dan zatem je upravnik zoološkega vrta obšel vse živali.

»Čudoviti ste na pogled!« je rekla lisica upravniku, ko je šel ta mimo njene kletke. »Danes ste zares čudoviti!«

Po končanem obhodu je upravnik rekel:

»Najlepši obrok dajte lisici.«

Čez nekaj dni je upravnik spet obšel živali. Zveri so bile popolnoma brezbržne, razen lisice, ki se je prav tako kot zadnjikrat laskala upravniku, nato pa rekla:

»Upravnik, dolgouhi slon marsikaj govori o vas. Pravi, da ste mlačnež, da ste analfabet, da, da ste čisto navadna našopirjena sraka!«

Tisti dan je dolgouhi slon ostal brez hrane.

Drugega dne pa sta se dolgouhi slon in upravnik spr-

la. Slon je upravnika oplazil z rilcem in mu poškodoval glavo. Nekaj dni zatem je upravnik prodal slona nekemu drugemu zoološkemu vrtu.

Potem je upravnik spril z levom, pa je lev odšel v cirkus.

Kmalu je zoološki vrt ostal brez pitona, žirafe, leoparda in belega medveda.

Tu pa se je zataknilo.

Vse je prišlo na dan. Upravnik zoološkega vrta je moral zapustiti mesto.

Prišel je nov upravnik. Ze prvi dan je obšel vse živali.

Lisica se mu je nasmehnila in rekla:

»Danes ste prav zares videti čudoviti, upravnik!«

Tistega dne je najlepši obrok dobila lisica...

PREVEDLA:

ALENKA BOLE -VRABCEVA

SMEH STOLETIJ

Maurice Chevalier je bil ideal vseh žensk, ki so prišle iz Amerike v Evropo.

»Mida sva bila velika prijateljca,« je pripovedovala Peggy v New Yorku. »Seznaniha sem se z njim — tega je že pet let — v Aix-les-Bainsu, kjer je bil mel krasno vilo ob jezeru. Tam mi je prisegel večno ljubezen. Ko sem odhajala, sva v spomin na najino srečanje vsadila na zeleni trati pred njegovo hišo majhno drevo — zdaj mora biti že veliko. Ali si ga videla, Mary, ko si bila letos v tem letovišču?«

»Ne vem,« se je smejala Mary, »katero je bilo tvoje drevo, Peggy. Pred njegovo hišo raste večno ljubezen. Ko sem odhajala, sva v spomin na najino srečanje vsadila na zeleni trati pred njegovo hišo majhno drevo — zdaj mora biti že veliko. Ali si ga videla, Mary, ko si bila letos v tem letovišču?«

VEDNO KRIV

— Aha, spet si zapraviljval denar na tisti tvoji športni stvari!

Robinsonova jama je bila po opisovanju pisatelja mnogo bolj domiselna kot tista, v kateri je resnično živel zavrženec Aleksander Selkirk (na sliki).

»Siromak, pomagajte!« odgovori mu nekdo s slabim glasom. V tem trenutku zabliska in Seljan zagleda pred sabo človeka, ki je ležal na tleh, z glavo na pragu. Hitro ga vzdigne ter ga napol nese, napol vleče v sobo.

Slaba luč, ki jo je dajala mala svetilnica na mizi, posveti v strašno blede obličje. To obličje je bilo Seljanu neznano. Mož je bil ranjen, kri mu je kapala izpod pesti, ki jo je pritiskal na prsi. Seljan ga položi na posteljo in mu začne preiskovati rano. Mož si jo je bil za silo zamašil. Seljan mu jo najprej izpere, potem vzame svojo praznično srjaco, jo razporje in z njenimi kosi obveže rano, kakor ve in zna.

Vse to se je molče vršilo. Ranjenec je težko sopihal, a ko mu je bila rana zavezana, mu je bilo laže. Govoriti začne dovolj razločno:

»Veste, mož, koga ste ponevedoma sprejeli pod svojo streho?«

»Kdo ste, ne vprašam,« odgovori mu Seljan, »dovolj mi je, da ste pomoči potrebni.«

»Ali ko bi vedeli, kdo sem, težko da bi mi pomagali. Človeka, kakršen sem jaz, ni smeti pod streho jemati. Ali poznate Zaplotnika?«

»Videl ga nisem.«

»Poglejte me! Zdaj veste, kdo sem.«

»Bodite, kdor hočete; ranjeni ste, in to kakor je videti, hudo. Ali hočete, da naj vam grem po zdravnika in po gospoda, če se upate sami ostati?«

»Pustite, prepozno bi prišla zdravnik in gospod; treba mi ni ne enega nega ne drugega; jaz sem preskrbljen. Moje grehe in slabosti, upam, da mi Bog tudi tako odpusti. Kesam se jih in pokorim se tudi zanje.«

»Torej vsaj ne govorite toliko; mirni bodite, morda je pa vendar še kaj upanja.«

»Dobro vem, kako mi je; ali mene ni škoda. Pustite mi to veselje, saj ga bo skoraj konec; vsega konec, izgubljeno življenje! Vi ste videti dober mož, zato rad z vami govorim. Svet je malo prida, rad ga zapustim, prijatelj.«

JOSIP STRIČAR: 49

»O pač bi še eno imel, ali mi ne morete ipolniti. Ena sama človeška duša je na svetu, katero sem zares rad imel, tudi ona je mene rada imela, in vendar sem ji prizadel toliko preglavice in bridkosti! Svojo mater bi še rad imel, prosil bi jo, naj mi odpusti! Da moram umreti brez nje, brez njenega odpuščanja, to mi je edino hudo, moja največja pokora.«

Nato ranjenec malo potihne. Čez nekaj časa zopet izpregovori:

»Prosil bi vas, da bi pojte po mater, ali to ni mogoče, ni mogoče! Po smrti moji pojte k nji; vzemite in izročite ji to; tu je tudi povedano, kje prebiva. Recite ji, da sem umrl skesan in spokorjen in da sem se nje spominjal v svojih zadnjih trenutkih. Tolikokrat bi bil šel rad k nji, pokleknil pred njo in jo prosil, naj mi odpusti, ali ni mi dalo; sram me je bilo. Zdaj je prepozno! — Čudno, čudno! Pobegniti jim iz ječe, bilo mi je igrača; in vendar ni se mi ljubilo, ali sam ne vem, kako je bilo; ko so me gnali kakor vola v mesnico, prijelo me je nekaj, kar hotel sem veziti so mi odpale, raztrgane kakor pajčevina, ali snete, sam ne vem. Čudna uganka je človek, prijatelj, čudna uganka, jaz je nisem ugenil. — Zdaj umiram ustreljen kakor zver; do vas sem se pripil, pljuča so mi zadeta, težko diham, ali skoraj si počijem; kar je človeku treba dihati! — Še nekaj, prijatelj, poročite Sodniku, da naj bo pameten; Zaplotnika se mu ni treba več bati, tudi ne, ko bi bil

še živ: Zaplotnik ni Iškarijot! — Odpustite, prijatelj, da vas nadlegujem, saj ne radi še enkrat; ne pozabite moje matere! Dajte mi roko! — Tako, zdaj je dobro! Moja moč je pri kraju, Z Bogom!«

Nato se obrne v steno in izdihne.

XXI.

Visoke gore obsevajo prvi žarki jutranjega solnca, njih zlaté še poslednji, ko že mrak zagrinja nizke kraje pod njimi; v ponosni hrast leté strele srditega neba, on je razkačenemu viharju igrača, pritlikavemu grmovju pod njim ni se bati ne strele ne viharja; kar se imenitnega godi v človeškem življenju, vrtil se navadno ob imenitnih, visoko stoječih osebah, ostali smo skromni gledalci in poslušalci. Ali usodi se včasih vzljubi, da si izvoli za središče nenavadnih dogodajev čisto navadne, proste ljudi, in zanimivo je opaziti njih vedenje v takih slučajih; veseli nas, ako vidimo, da njih moči raste z njihovo nalogo.

Poštenemu drvarju Seljanu se ni bilo v vsem dolgem življenju skupaj zgodilo toliko imenitnega kakor sedaj v dveh treh dnevih; dogodba se mu je vrstila skoraj brez presledka za dogodbo. Zbrati mu je bilo treba vse moči, kar mu jih je bilo v starih možganih, da ni onemogel in omahnil pod silo dogodkov, ki so padali nanj.

Preganjani Zaplotnik je ležal mrtev pod njegovo streho. Nočni vihar je bil potihnil. Skozi malo okence pomoli glavo; vse mirno; jutranja zarja je zlatila jasno nebo. Že je mladi dan svital skozi okence ter se boril zmagovito z blede svetlobo brleče luči poleg postelje. Kako čudno blede je bilo mrličjevo obličje v tem dvojnem svitu! Sveča je bila skoraj dogorela, hitro vtakne drugo; pospravi po sobi, kakor je spodobno, kadar je mrlič v hiši. Tisto, kar mu je bil izročil Zaplotnik za svojo mater, vtakne v posteljo pod zglavje. Nato se napoti proti trgu poročiti gosposki, kaj se je zgodilo v njegovi hiši. Greoč se je hotel zglasiti pri Sodnikovi ter potolažiti Andreja, da se mu ni več bati.

TUDI VI STE KOVAČ!

Vsak je kovač svoje sreče! Zato mislite že danes na jutrišnji dan in ne pozabite: iz malega raste veliko! Vlagajte svoje prihranke na hranilno knjižico pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

NAJNOVEJŠE!

DBH v Novem mestu obrestuje hranilne vloge od 1. avgusta 1967 dalje po zvišani obrestni meri:

- navadne po **6,50 %**
- vezane do **8 %**

Oglašujte v DOLENJSKEM LISTU!

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

UPRAVNI ODBOR TOVARNE

BETI

METLIKA

razpisuje mesto

PRAVNEGA REFERENTA

POGOJI:

diplomiran pravnik s pravosodnim izpitom. Poleg izpolnenih navedenih pogojev morajo biti kandidati politično in družbeno razgledani ter imeti vsestranske sposobnosti za opravljanje razpisnega mesta.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. — Osební dohodki po pravilniku o osebnih dohodkih, ostalo po dogovoru.

S ponudbo je treba dostaviti življenjepis in dokazilo o izpolnjevanju pogojev.

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE ČRNOMELJ

razpisuje mesto

RAVNATELJA OSNOVNE ŠOLE ČRNOMELJ

POGOJI:

učitelj, predmetni učitelj ali profesor z najmanj 10-letno vzgojno-izobraževalno prakso.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi s priloženimi dokazi o izpolnjevanju zahtevanih pogojev razpisni komisiji osnovne šole Črnomelj.

Po sklepu delavskega sveta z dne 14. 2. 1968 bomo prodali

NA JAVNI DRAŽBI

ki bo 26. februarja ob 9. uri na dvorišču GRADBENEGA IN OBRATNEGA PODJETJA NOVO MESTO, Germova 5,

NASLEDNJA OSNOVNA IN OBRATNA SREDSTVA:

- 3 šivalne čevljarske stroje
- 1 rezkalni stroj
- 1 stroj za izdelavo betonske opeke
- 1 stroj za izdelavo žične mreže
- 1 stružnico
- 2 železna štedilnika za vzdavo

Stroji so uporabni in si jih zainteresirani lahko ogledajo vsak delavnik od 7. do 15. ure.

GRADBENO IN OBRATNO PODJETJE
NOVO MESTO

Razpisna komisija pri

Novomeški opekarni Zalog

razpisuje naslednji delovni mesti:

RAČUNOVODJE TEHNIČNEGA VODJE

POGOJI:

pod 1.: visoka, višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na delovnem mestu računovodje;

pod 2.: visoka, višja ali srednješolska izobrazba gradbene smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj v opekarstvu ali

visoko kvalificiran opekarski delavec in najmanj 8 let delovnih izkušenj v opekarstvu.

Ponudbe pošljite v roku 15 dni po objavi razpisa s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah.

SPLOŠNO TRGOVSKO PODJETJE
»POTROŠNIK«

prodaja

Poltovorni avto TAM 2000, letnik 1964,

dobro ohranjen.

Licitacija je razpisana za ponedeljek, 26. februarja 1968, ob 8. uri za splošni družbeni sektor in istega dne ob 10. uri za zasebni sektor. Interesenti naj se oglašijo na upravi splošnega trgoveškega podjetja »Potrošnik« v Črnomlju, Kolodvorska 17.

GRADBENO PODJETJE

»OBNOVA«, Ljubljana

Titova c. 39

sprejme za območje LJUBLJANE, kakor tudi za dela v DEMOKRATIČNI REPUBLIKI NEMCIJI, ZVEZNI REPUBLIKI NEMCIJI in AVSTRIJI

KV TESARJE

KV ZIDARJE

KV ŽELEZOKRIVCE

in NEKVALIFICIRANE DELAVCE

Za vsa razglašena delovna mesta je zaželeno, da imajo odslužen vojaški rok.

Delovna mesta so vezana na obvezno dvomesečno preizkusno dobo. — Plača je urejena s posebnim pravilnikom podjetja.

Samska stanovanja so na razpolago. Hrano podjetje kreditira in se obračunava mesečno pri plači.

Kandidati se lahko zaposle za določen ali nedoločen čas.

Nastop je možen takoj ali po dogovoru. Razglas velja do zasedbe prostih delovnih mest.

Pismene oz. ustne ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja »OBNOVA«, Ljubljana, Titova c. 39, I. nadstropje, soba št. 12.

»INLES«, kombinat lesne industrije, Ribnica na Dol.

RAZPISUJE

JAVNO LICITACIJO ZA PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

- a) v delovni enoti Sodražica:
 - 1 popolna avtomatska stružnica »Hempel« (nova)
 - 3 polavtomatske stružnice z motorjem
 - 1 tračna brusilka
 - 1 formatna krožna žaga za palčke z motorjem
 - 1 vpenjalca za brušenje z motorjem
 - 4 ročne stružnice
 - 1 debelinski skobelni stroj »Bratstvo«
 - 1 tračna žaga, lesena
 - 1 krožna žaga, železna
 - 3 krožne žage, male, lesene
 - 2 dvovretenska vrtna stroja
 - razni brusilni stroji
- b) v delovni enoti Loški potok:
 - 3 tračne brusilke
- c) v delovni enoti Dolenja vas:
 - lesena baraka

Poleg zgoraj navedenih osnovnih sredstev bo predmet prodaje tudi industrijska zgradba, bivša stolarna pri Sodražici.

Objekt sestavljajo tri stavbe, in sicer: a) industrijska zidana hala b) zidano skladišče z dvema družinskima stanovanjema c) zidano skladišče z manjšim stanovanjem d) lesena baraka e) zemljišče, približno 5.000 m²

Vsi objekti bodo prodani kot celota enemu kupcu. Objekt je zelo primeren za preureditev v proizvodne namene, za stanovanja ali pa za turistične namene. Na to posebej opozarjamo industrijska in turistična podjetja, ki bi bila pripravljena objekt odkupiti in ga usposobiti. Cena je zelo ugodna. Javna dražba bo v soboto, 24. 11. 1968, ob 8. uri v delovni enoti Sodražica, ob 12. uri v delovni enoti Loški potok in nato še v Dolenji vasi. Na licitaciji lahko sodelujejo predstavniki družbenega in zasebnega sektorja. Kupci morajo pred začetkom licitacije položiti kavicijo v višini 10 odst. izključne cene. Neuspešnim kupcem se kavicija po dražbi vrne. Stroje si lahko ogledate na kraju samem v delovni enoti Sodražica in delovni enoti Loški potok, zgradbo v bivši stolarni Sodražica, leseno barako pa v delovni enoti Dolenja vas, vsak dan od 6. do 14. ure, razen sobote in nedelje.

IZBERITE AVTO ZA VAS

slovenija avto

vam lahko dobavi:

ŠKODA - 1000 MB

standard

cena 19.900 Ndin fco Ljubljana

WARTBURG - 1000

standard

cena 22.500 Ndin fco Ljubljana

Nadomestni deli so vam na razpolago v našem skladišču v Ljubljani ali na servisih. — Vsa pojasnila pri: SLOVENIJA AVTO, Ljubljana, Prešernova 40, soba 15-I, telefon 317-240

Izredna priložnost za ugoden nakup!

V vseh prodajalnah

NOVOTEHNE

- NOVO MESTO
- TREBNJE
- KRŠKO
- METLIKA

12

mesečni kredit

- brez obresti
- brez porokov
- brez pologa

za superavtomatske
pralne stroje

gorenje

PS - 275 in PS - 652

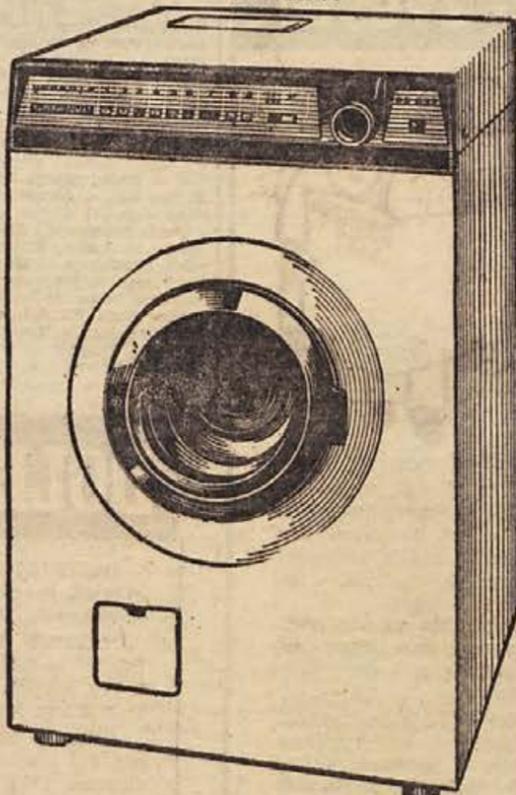
6

mesečni kredit

pod enakimi pogoji za
vse štedilnike

Tovarna **gorenje** iz VELENJA daje

12-mesečno garancijo in po želji kupca priključuje pralne stroje.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisani glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 23. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Poje vokalni kvartet »Stari Ljubljancina«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Cemu pripočamo zaprti gredo. 12.40 Ansambel Toneta Ferka z vokalnimi solisti. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Clovek in zdravje. 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Rafkom Irgoličem. 20.00 Zbor Roger Wagner poje pesmi nekaterih evropskih dežel. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 24. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Viktor Repanšek: Pogodbeno usmerjanje pridelovanja krompirja. 12.40 Popevke iz studia 14. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Od melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — L. Pirandello: Zelya. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Igramo beati 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Tekmovanje ansamblov. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 25. FEBRUARJA: 6.00—8.00 DOBRO JUTRO! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite tovariši... Filip Pajnič: Med ranjenci. 11.00 —11.15 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz operetnih partitur. 14.00 Glasba ne pozna meja. 14.35 Humoreska tega tedna — Pust v veselju. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pojo znameniti operni pevci. 17.30 Radijska igra — Felicien Marceau: V čast si šte jem. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer 22.15 Sernadni večer.

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Cerne: Bolezni nog pri prašičih. 12.40 Pojo mali vokalni ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Pojeta sopranistka Vilma Bukovec in tenorist Rudolf Franci.

18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Skupni program JRT. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 27. FEBRUARJA: 8.08 Opera matineja. 9.40 »Cicibanov sveta in »Pesmica za najmlajšes — Otroški vrtec Julke Pibernik — Jesenice. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Aleksander Hrčič: Zatiiranje poljskih miši. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Pet minut za novo pesmico. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.15 Slovenske narodne za soli zbor in orkester. 18.45 Narava in clovek — prof. Miran Borko: Clovek in klima. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Rafkom Irgoličem. 20.00 Radijska igra — N. V. Gogolj: Zenitev. 21.15 Deset pevecv — deset melodij.

SREDA, 28. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila

— Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Marija Slavonec: Vzroki nihanja odstotka maščobe v mleku. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — A. Calderon: Rogovileš. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Naši umetniki igrajo Debussyja. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00—23.00 Charles Gounod: Faust, opera v 5. dejanjih.

ČETRTEK, 29. FEBRUARJA: 8.08 Opera matineja. 9.25 Glasbeni pejsaži Jugoslavije. 9.40 Pet minut za novo pesmico. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Jurhar: Varstvo gozdov pred požari. 12.40 Igrajo pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Ibrali smo vam. 15.20 Zabavni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtek simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Arsenom Dedičem. 20.00 Četrtek večer domači pesmi in napevov. 22.10 Komorni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. II.

8.55 POROČILA (Ljubljana)
9.00 DOBRO NEDELJO VOSCI-MO S TRIOM DORKA SKO-BERNETA IN KOROSKIM OKTETOM (Ljubljana)
9.30 Chamonix: SKI KANDAHAR — prenos EVR
10.15 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
GENERAL — filmska komedija (Ljubljana)
12.15 NEDELJSKA TV KONFERENCA (Zagreb)
16.00 MEDNARODNO ATLETSKO SREČANJE V BEOGRADU (Beograd)
17.45 TV KAZIPOT — ponovitev (Ljubljana)
18.10 KARNEVALSKI SPREVED IZ VIAREGGIA (Ljubljana)
18.55 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
19.05 GORSKA ZAVETISCA — film iz serije Gora skrivnosti (Ljubljana)
19.30 FILMSKI BURLESKI (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 IZBOR POPEVKE ZA GRAND PRIX EVROVIZIJE (Skopje)
22.10 SPORTNI PREGLED JRT
22.40 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 26. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 RUSCINA (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA — ponovitev (Beograd)
16.45 KULTURNI PREGLED V MADZARSCINI (Pohorje, Plesivec) (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 DUSEVNO BOLNI IN MI, NEKDAJ IN DANES (Ljubljana)
18.50 CAS IN DENAR — reportaža TV Sarajevo (Zagreb)
19.20 PORTRET MILKA GORSICA (Ljubljana)
19.40 TV POSTA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Ferenc Karinty: OB REKI — TV drama (Ljubljana)
21.35 POVOJNA JUGOSLOVAN-SKA GLASBENA AVANT-GARDA — oddaja iz cikla Ali pomate sodobno glasbo? (Ljubljana)
22.05 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 27. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 ANGLESCINA (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
17.40 POROČILA (Ljubljana)
17.45 RISANKE (Zagreb)
18.00 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno manjšino v Jugoslaviji (Ljubljana)
18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.55 CIKCAK (Ljubljana)
19.05 TORKOV VEČER — zabavni (Ljubljana)
19.40 VROCA KRI NA PTUJSKEM POLJU (Ljubljana)
20.10 USODNI ROV — angleška komedija (Ljubljana)
21.40 GRAMOFON — zabavno glasbena oddaja češke TV — (Ljubljana)
22.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 28. II.

14.55 Torino: NOGOMET JUVEN-TUS : EINTRACHT — prenos EVR

16.55 TV KRONIKA V MADZAR-SCINI (Pohorje, Plesivec) (Beograd)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 KLJUKEVE DOGODIVSOI-NE — serijska lutkovna igra (Ljubljana)
17.45 KJE JE, KAJ JE (Beograd)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 ZDRUZENJE RADOVEDNE-ZEV — oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVEN-STVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — nastop parov EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 29. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 NEMSCINA (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb)
16.55 PRVA POMOC (Beograd)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TIKTAK: Karneval (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU (Beograd)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA — (Ljubljana)
19.05 PRAVDARJI — humoristična oddaja (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVEN-STVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — nastop plesnih parov EVR
22.00 OBISK STARE GOSPE — film iz serije Cirkus v hiši (Ljubljana)
22.50 HOKEJ MEDVEŠČAK : JE-SENICE — posnetek (Zagreb)

PETEK, 1. III.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOB-RAZBE (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOB-RAZBE (Beograd)
17.20 POROČILA (Ljubljana)
17.30 MOJ PRIJATELJ FLICKA — serijski film (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 DRZAVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUCANJU (Skopje)
19.05 BREZ PAROLE (Ljubljana)
19.35 TUJ KULTURNI FILM — (Ljubljana)
19.55 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVEN-STVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — moški prosti EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 2. III.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.45 TV KAZIPOT (Ljubljana)
17.10 DRZAVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUCANJU (Skopje)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 MLADINSKA IGRA (Beograd)
19.20 SPREHOD SKOZI ČAS (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVEN-STVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — ženske prosti EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI LEDAR

Petek, 23. februarja — Marta Sobota, 24. februarja — Matija Nedelja, 25. februarja — Sasa Ponedeljek, 26. februarja — Andrej Torek, 27. februarja — Pust Sreda, 28. februarja — Leander Četrtek, 29. februarja — Roman

ČESTITKE

Anton Sinkovec iz Harinje vasi 24 čestitajo za 70-letnico življenja in mu želijo še mnogo let v zdravju in sreči: žena Pepca, sinova Tone in Milan in hčerke z družinami Smodič, Rataj, Kastelic in Jakopec.

PREKLICI

Franc Gnidovec iz Sel pri Straži prepovedujem vožnjo in hojo po moji parceli 2616-5. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom predal sodišču.

Miha Somrak s Kala 3, prepovedujem Francu Luštku spuščati gnojnico in metati odpadke na moje dvorišče ter razbijati moje ograjo. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Karlo Striška, Marija in Franc Ude, prepovedujemo vožnjo, hojo in pašo kokoši na parceli proti Hrību v Smihelu pri Novem mestu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali.

Anton Modič, Gabrje 102, prepovedujem pašo živine in kokoši ter hojo po mojem posestvu, posebno po sadovnjaku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Marko Badovinac, Irča vas 33, opozarjam Valerijo Košir, Brod 1, naj ne pušča kokoši na moj vrt. Če tega ne bo upoštevala od 22. februarja dalje, jo bom sodno preganjal.

Jože Florijančič, Cegelnica 30, Novo mesto, preklicujem vse, kar sem govoril o svoji ženi Tončki Florijančič in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

tako velikem številu in mu darovali cvetje, ter tovarišu Skofu iz Dragomirje vasi za poslovilne besede. Zahaljujči domači

OBVESTILA

Cementno stročno opako po 1 Ndin dostavljeno dobiti v Ljubljani, Milana Majcna 47.

Kotle za žganjekuho vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokovinarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Šiška.

Obveščam stranke v Temeniški in Mirenski dolini, da opravljam servisno službo boljšeje »Tiki« v garantnem roku in po njem. Spročam tudi, da izvršujem vsa elektroinstalacijska dela po zmernih cenah. Ignac Skoda, Elektroinstalacija Trebnje, tel. 83-024.

Gostilna Rogelj, Rdeči kal, vabi na pustovanje v nedeljo. Jedača in pijača preskrbljena!

Gostilna Romana Zorka v Družinski vasi vabi na pustovanje v nedeljo, 25. t. m. Igrali bodo Fantje treh vasi. Vabljeni!

Mati in sin padla iz avta

Martin Livovič iz Pulja je 18. februarja vozil tovornjak s priklopcem iz Ljubljane v Zagreb. Pri Lešnici ga je s škodo MB 1000 prehitel Milan Zdunič iz Samobora. Prehitel ga je, kjer je sredi ceste neprekinjena črta. Naproti se je z osebnim avtom pripeljal Ljubljancem Milan Skok. Zdunič se je hotel umakniti pred tovornjakom, pri tem pa je zadel tovornjakovo kolo. Škoda se je prevrnila na bok in zdrsnila s ceste, na strmini pa se je še nekajkrat prevrnila. Med prevračanjem sta padla iz avta voznika žena in sin in se tako poškodovala, da so ju odpeljali v bolnišnico. Škodo so ocenili na 11.000 Ndin.

Z osebnim avtom z nadvoza

Slavko Svirčević iz Zagreba se je 18. februarja popoldne odpeljal s osebnim avtom z Otočca v Smarješke Toplice. Pri Kronovem je

prehitro zapeljal na nadvoz. Zadel je črno-bele deske, jih podrl in se zmanjšal v jarku pod nasipom. Škodo so ocenili na 2.000 Ndin.

S taunusom na streho

Zagrebian Vladimir Blizjak se je 18. februarja peljal s taunusom v Ljubljano. Pri Prilipah je razneslo zračnico, zato je vozilo zaneslo v obcestni smernik, ga podrl, zdrsnilo s ceste in se prekrucnilo na streho. Škodo so ocenili na 5.000 Ndin.

Na Gorjancih se je prevrnila

17. februarja popoldne se je Marija Jeršin iz Gotne vasi peljala s osebnim avtom v Metliko. Na vrhu Gorjancev jo je na polodneli cesti zaneslo, tako da je avto zdrsnil s ceste in se dvakrat prevrnil. Lada je poškodovana voznica ni iskala zdravniške pomoči. Škodo so ocenili na 3.000 Ndin.

Trčila v megli pri Gmajni

16. februarja ponoči se je zgodila prometna nesreča na avtomobilski cesti pri Gmajni. Italijan Remigo Grattoni je vozil tovornjak s priklopcem za svojim rojakom, ki se je peljal v osebnem avtu. Grattoni je hotel osebni avto prehiteti, neandama pa se je naproti pripeljal z osebnim avtom Vladimir Sultić iz Zagreba. V gosti megli sta se voznika prepreno opazila, vozila pa sta se močneje oplazili, pri čemer je nastalo za 3.000 Ndin škode.

Mopedista je zaneslo

Mopedist Slavko Zibert iz Gor. Skopice se je 16. februarja popoldne peljal iz Sevnice proti domu. Ko je pred domom zapeljal na kup gramoza ob cesti, je izgubil oblast nad krmilom in padel po cesti. Pri tem se je lažje poškodoval. Nudili so mu zdravniško pomoč. Na motorju je za okrog 400 Ndin škode.

Motorist je zapeljal na kup gramoza

Motorist Albin Znidaršič iz Zavrata se je 16. februarja popoldne peljal iz Sevnice proti domu. Ko je pred domom zapeljal na kup gramoza ob cesti, je izgubil oblast nad krmilom in padel po cesti. Pri tem se je lažje poškodoval. Nudili so mu zdravniško pomoč. Na motorju je za okrog 400 Ndin škode.

Kolesar ni nakazal spremembe smeri

Kolesar Martin Petan iz Sentenarta se je 14. februarja popoldne peljal iz Brezice proti domu. Za njim je vozila voznica osebnega avtomobila Marija Prešeren iz Ljubljane. Ko je hotela kolesarja prehiteti, je ta nenadoma zapeljal iz desne strani na levo, ne da bi z roko nakazal, da bo spremenil smer. Voznica avtomobila je kolesarja zadel v zadnje kolo in ga zabil po cesti. Kolesar je pri tem dobil udarec v koleno in ramo. Odpeljali so ga v breziško bolnišnico, kjer so ugotovili, da je poškodba lažja. Na avtomobilu je za okrog 600 Ndin škode.

Mopedist ga je podrl

Jakob Zelenjak iz Bistrice je 12. februarja zjutraj šel peš po desni strani ceste proti Metalnju v Krmlju. Za njim je pripeljal mopedist Vladimir Urigel iz Malkovca, ki je vozil 60 cm od desnega roba ceste in zadel pešca. Zaradi poškodbe so pešca odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlom leve noge in odrgnine po glavi.

Ponesrečil se je pri delu v gozdu

15. februarja popoldne se je ponesrečil pri delu v gozdu Jože Pleterški iz Anš pri Krškem. Nenadoma je padel s smreke, kjer je nekako v višini 12 m od tal nameraval obsekati vejčve. Odpeljali so ga v bolnišnico, vendar je zaradi poškodb že med prevozom umrl.

malio glasi

SLUŽBO DOBI

SLUŽBO DOBI preprosto deklo za delo v delavnici. Stanovanje pri skrbljeni. Jožica Smrekar, Ljubljana, Poljane 67, Sentvid.

ISCEM starejšega mizarkega pomočnika ter kupim mizarstvo prešo — lahko rabljeno. Jože Plut, mizar, Božičev vrh, Suhor pri Metliki.

ISCEM ZENSKO za varstvo dveh otrok. Hrana in stanovanje preskrbljena. Magda Bartolj, Zalag 27.

SLUŽBO DOBI avtomehanič — pomočnik; zaželeno je vsaj nekaj let prakse. Pavle Jeras, avtomehanič, Krško, Cesta krških bratov 139.

ISCEM ZENSKO za varstvo otroka v izmeni. Hrana in stanovanje preskrbljena. Naslov v upravi lista (260-68).

SLUŽBO IŠČE

V VARSTVO sprejemam otroka, starega nad eno leto. Naslov v upravi lista (247-68).

STANOVANJA

PRODAM vseljivo stanovanje s kletjo, garažo in vrtom. Ivan Zibkar, Sevnica, Cesta heroja Marka 6.

PRODAM HIŠO z gradbenim dovoljenjem za adaptacijo in načrt ter 120 arov zemlje. Ogled vsak dan. Fanika Kucelj, Sinolcnja vas 27, Novo mesto.

KUPIM HIŠO na deželi v okolici Metlike v Beli krajini. Naslov v upravi lista (252-68).

ODAM opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (254-68).

POCENI PRODAM stanovanjsko hišo že pod streho, nedograjeno, pri avtobusni postaji, primerno za vsakega obrtnika. Material je pripravljen za nadaljnjo gradnjo. Alojz Omak, Tršič 3, p. Struge na Dol.

MOTORNÁ VOZILA

PRODAM TRAKTOR 13 KM s priklopci: levl — desni plug, koso, prikolico in šetveno napravo. Naslov v upravi lista (232-68).

PRODAM MOPED. Sitar, Šmilhel 70, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM VINOGRAD na Kirli pod Gorjanci (okoli 13 arov): Lovrenc Zalokar, Smarje 3 pri Sentjerneju.

ZARADI SELITVE prodam dnevno sobo s preprogo, divan in tekoč. Ogled vsak dan. Povh, Nad mlini 8, Novo mesto.

PRODAM vprežno konjsko kosičnico v dobrem stanju. Tone Cvelbar, Zameško 19, Sentjerneju.

PRODAM zapravljivček, Polde Virč, Hudo 5, Novo mesto.

UGODNO PRODAM športni in globok voziček in kočček. Suhy, Strelšička 5, Novo mesto.

PRODAM VINOGRAD z zidanico in sadovnjakom v Knežiji. Dovož je možen s kamionom. Naslov v upravi lista (230-68).

PRODAM nov italijanski kombi

ran otroški voziček. Naslov v upravi lista (229-68).

UGODNO PRODAM dve slamorezalnici »Alfas« z verigo in »Tempo«, obe s puhalnikom, in en obračalnik »Bavca« na kardon in ležaje. Krašna, Skočjan 2.

PRODAM pletilni stroj »Fopa« številka 8. Barica Novak, Jablan 4, Mirna peč.

PRODAM motorno kosilnico BCS in motorno slamoreznilo s puhalnikom v dobrem stanju. Jože Jerman, Pijavice 1, Tršiče.

UGODNO PRODAM popolnoma novo avstrijsko kosilnico »Moly«, h kateri se lahko priključi več priključkov. Ivan Pangercič, Tr. botičje, Loke št. 30.

UGODNO PRODAM večji vinograd in vinsko klet nad Semičem. Ana Kambič, Preloge, p. Semič.

PRODAM več garnitur za gumni vozeve nosilnosti od 1,5 do 4 tone. Dobite jih pri Francu Glavanu, Jana 27 pri Dvoru, p. Žužembek.

PRODAM VINOGRAD v Zvalch — 12 arov. Vprašajte pri Mariji Orašem, Češnjek 12, p. Trebnje.

LEPO GRADBENO PARCELO v Novem mestu prodam. Naslov v upravi lista (233-68).

POCENI PRODAM spalnico z vložki. Naslov v upravi lista (255-68).

NAPRODAJ je majhno posestvo, 15 minut od postaje Brežice, primerno tudi za stavbne parcele. Informacije pri Alojzu Čerjaku, Gornji Lenart 55, Brežice.

PRODAM motorno kosilnico 145, motorno kolo BMW 250, puhalnik za seno, slamo in listje 40, ročni sadni mlin (odlični), železno oračo ter dva 18-colska koma in žago za razrez hlodovine — samohodno. Kuman Krajnc, Sevnica.

PRODAM kombiniran skobelni stroj. Franc Katič, Krško.

PRODAM polavtomatični pralni stroj. Ogled v petek po 14. uri. Savič, Nad mlini 24, Novo mesto.

RAZNO

LASTNIK PUJSKA, ki ga je 12. 2. 1968 brez moje vednosti dal v moj kurnik, ga dobi pri Gavzovi, Vel. Brusnice 42, Brusnice.

TAJNA HIPNOTIZMA I — II obravnava bistvo hipnoze. Knjigo prejmete po pošti. Pošljite IAN — IAN Ljubljana 1, poštni predal 22. Povzetje 15 Ndin.

NAMIZNA JABOLKA, odbrana, dobi po 1 Ndin kilogram na Gradcarjevem turnu pri Orehovci, p. Sentjerneju.

POROČNE PRSTANE izdeluje po najnovejši modi in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg univerze).

ZAPRTJE je zelo zoprna nadlega, ki vam povzroča bolečine, hkrati pa tudi celo vrsto nevarnih bolezní. Najučinkovitejša prirodna sredstva je voda DONAT vreča. Zahtevajte jo v svoji trgovini, te pa jo dobe v Novem mestu pri Hmeljniku — tel. 21-129 in Standardu (Mercatorju) — tel. 21-158.

SPREJMEM upokejenko, ki želi priti na deželo. Naslov v upravi lista (256-68).

ZELIM SPOZNATI deklo s poklicem iz Bele krajine, staro od 25 do 30 let. Naslov v upravi lista.

ZAHVALE

Ob prerani izgubi dobrega moža in skrbnega očeta

JOŽETA ZAJCA

upokojenca iz Soteske se najtopleje zahvaljujemo vsem zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, ki so mu stregli v času bolezni. Prav iskrena hvala tudi dr. Pintarju za obiske na domu, ko mu je lajšal bolečine, gospodu župniku za sprejeto in ganljiv govor, organizacijam in vsem drugim za podarjene vence in cvetje, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti.

Zalujoči: žena in hčerke z družinami.

VIDA KUŠLJANA

se iskreno zahvaljujemo ZB Novo mesto, ZB Sentjerneju, lovski družini iz Sentjerneja in Ljubljane, ISKRI — Sentjerneju in vsem, ki so se kakorkoli poslovlili od njega, ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje.

Zalujoči domači

MARTINA ŠUKLJETA

iz Brezovice se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti v

Prav je, da zveste:

Tudi novica je dobro blago!

DOBREGA BLAGA PA NE DOBITE nikjer več brezplačno — zato vas bo te dni obiskal vaš pismonoša in pobral naročnino za prvo polletje 1968! Prosimo, pripravite denar — vaš pismonoša ima zares veliko odgovornega dela in mu je vsaka minuta dragocena! Nikar mu ne odrecite plačila, saj vas bo moral potem še enkrat obiskati — sebi in nam boste naprtili samo nepotrebne stroške, vsem skupaj pa ogromno nepotrebne dela. Znana resnica: naročnino za domači tednik je treba plačati za pol leta vnaprej, še vedno velja!

OBCINSKI SKUPŠČINI Trebnje in Črnomelj sta pred dnevi tudi poslali januarski obrok sofinanciranja za svoje stalne strani v komunski prilogi našega lista, tako da čakamo zdaj samo še na občino Brežice. Medtem je zapadel tudi obrok za februar; upamo, da ga bo poslalo vseh 9 občinskih skupščin prej kot za januar. Blagajna je suha, dolgovi pa kar precej...

PRIHODNI ČETRTEK bo izšel naš list na 32 straneh, računajoč z 2 pokrajinskima izdajama, pa na 36. Tiskali bomo obsežnejšo prilogo Skupščinskega Dol. lista z novimi odloki o prispevkih in davkih občanov za 1968.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Milka Seražič iz Sremlja — Danico, Marija Vidmar iz Viseja — Stefana, Just Budič iz Zbur — Igorja, Rozalija Bračič iz Loške vasi — Branka, Marija Miškovič iz Gotne vasi — Marjana, Anica Belo iz Zbaje vasi — Mirka, Rozalija Simončič iz Stranske vasi — Vesno, Jožica Grabljevec iz Velikih Dol — Darinko, Milena Senica s Senogava — Boštjana, Marta Slak iz Knežje vasi — Natašo, Marija Tekavec iz Gorenje vasi — Dušanko, Karla Škrinjar iz Krškega — Andreja, Marija Vrančič iz Irče vasi — Darinka, Anica Janežič iz Čilpaha — Jožico, Milica Bevc iz Metlike — Ernesta, Dragica Černe s Kota — Vladimirja, Milena Voglar iz Leskoveca — Renato, Veronika Planinc s Senogava — Vesno, Ana Pintarič z Rake — Frančka, Stefka Šiška iz Jurke vasi — Janeza, Marija Bebar iz Metlike — Janeza, Jožefa Berk iz Hraštovnice — Darjo, Zora Serbec iz Brezianice — Uroška, Olga Črtalič iz Dobrave — Olga, Metoda Rebol iz Benečije — Berto, Albina Lipar iz Dolnjega Kromovega — Martina, Vida Volč iz Črnomlja — deklico, Marija Vidmar iz Jurke vasi — deklico, Justina Maver iz Gradca — deklico, Cveta Poč iz Vavpe vasi — dekca, Ana Pink iz Podturna — deklico, Amalija Gregorič z Vrha pri Ljubnu — deklico, Metoda Čeh s Prevol — deklico, Terezija Turk iz Igljenka — deklico in Antonija Kren iz Koprivnice — deklico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so rodile v breziški porodnišnici: Nada Čičko iz Drenja — Jasminko, Ana Komerički iz Domaslava — Dubravka, Bernardina Florijan iz Zagorskih sel — Lidijo, Ana Zorko iz Sentenarta — Danico, Ana Andreja iz Hraštja — Edija, Anica Kuhar iz Mrtvic — Jožeta, Marija Bratec iz Orehovega — Roberta, Nevenka Kijučarič iz Javorja — Dubravka, Irena Petrič iz Vrhinja — Sonjo, Ivana Repše iz Radne — Tatjano, Božiljka Aleksič iz Brezice — Deana, Ana Zgalin iz Brezovice — deklico, Mira Blatnik iz Brezice — deklico, Alojzija Munič iz Obrežja — dekca, Hermina Sinkovec iz Sevnice — dekca, Angela Rak iz Laz — Ireno, Marija Milenovič iz Bučbe vasi — Natašo, Marija Radanovič iz Vel. Obreža — Roberta, Terezija Sekoranja z Bizeljskega — Jožeta in Jožico, Elizabeta Pintarič iz Čemehovca — Mileno, Darinka Tursan iz Senkovca — dekca, Antonija Virant iz Pokleka — Antonija, Nada Filipič iz Bojsnega — dekca, Danica Kunelj iz Gorjan — dekca, Terezija Gerjevič iz Sromelj — Marjana.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primo, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškoč. IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 33 novih dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za tuzemstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 amer. dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)-21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Delo« v Ljubljani.

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta in starega ata

IVANA BUTKOVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Najlepša hvala vsem tistim, ki so darovali cvetje in vence, posebno pa AMD Sevnica za vso pomoč in pevske-mu zboru za ganljive žalostinke.

Zalujoči: žena Milka, hči Milica in sin Dušan z družinami